

Dere edilmeyen evrak
iade edilmez

Türkiye

Mekale ve i'ânlar Ankarada
"HİLÂLİAHMER MECMUASI",
müdürlüğüne gönderilmelidir.

Hilâliahmer Mecmuası

Her ayın on beşinde Merkezi Umumi tarafından neşr olunur

Telefon numerosu 3922

Hakikat ile Karşı Karşıya

Hakikat, hiç bir vakit örtülemeyen, söndürülemeyen bir nurdur.

Onu ; örtmeyi ve söndürmeyi istemek gafletinde bulunanların ; hiç bir zaman irişemeyecekleri, yetişemeyecekleri bir yerden, güneş gibi bütün şa'saasiyle, mahabetiyle kendine hail olmağa çalışanları delerek, devirerek çıkar ve her yeri bütün azemetiyle kaplar.

Yazımın ilhamını veren masdara gelince : Reisi Gümhurumuz büyük dâhi ve Gazimizin İzmirde geçen Kanunu sani ayında kalk fırkası kongresinde söyledikleri mühim nutuktur.

Dinlemeği, okumağı, düşünmeği seven ve ondan zevk alan , takdirimin , tastikimin, tenkidimin büyük bir kıymet ve ehemmiyeti olmadığını bilen

sade ve mütevazı bir adamım . Lâkin bazı vaka'yi vardır ki sadeliğimi, teva-zuumu, unutturarak hakikat telâkki ettiğim mevzu'lar, mefhumlar üzerinde beni bütün varlığımla ısrara çalışmağa, yazmağa sevk eder.

Büyük dahimiz ; halk fırkasının İzmir kongresinde kelime oyunu ile , belâgat kuvvetiyle milletin hoşuna gidecek, onu pohpohlayacak, oyalayacak sözlerle değil, bilâkis hakikati bütün çıplaklığıyla, acılığıyla söyleyerek mu-rahhasları ve bütün milleti yeniden teemmül, doğru düşünmek ve inkisarı hayalden kurtarmak yoluna koymakla, bize yeninden bir kurtuluş yolu ve hedefi göstermişler ve hakikatla karşı karşıya kalmanın faidesini talim etmek büyüklüğünde bulunmuşlardır. Yerinde

kullanılan bir itimat, hakikattan irkilmemek, mahalline masruf bir himmet daima muvaffakiyetin belli başlı âmililerindendir. Bu noktayı göz önünde tutarak hakikati bütün çıplaklığıyla okuyucularımıza arzı mukaddes bir vecibe biliriz.

İşte buna binaendir ki cihanın bütün Salibiahmer vekayiini ve bunların faaliyetlerini bildiren senelik raporlarının en mühim parçalarını mecmuamızda okuyucularımıza arz ediyoruz. Ezcümle bu sayımızda harbi ümuminin sonundanberi Bulgar Salibiahmerinin faaliyeti hakkında mezkûr Salibiahmerin uzun bir raporunu aynen neşir ediyoruz.

Maksadım; yalnız komşu Salibiahmerinin cidden gıptaya şayan faaliyeti hakkında okuyucularımıza malûmat vermek değil, asıl hedefim bütün müntesip ve muhiplerimize, teşkilâtımıza, neler yapıldığını nasıl yapıldığını göstermek ve kendilerine imkân dairesinde neler yapabileceklerini hatırlatmaktır.

Eski yazı arkadaşlarımdan merhum Behçet Kâminin mecmuamızda müntesir bir makalesi; elân dimağında kuvvet ve te'sirini muhafaza ediyor.

« Bir komisyon hikâyesi » isimli bu makalenin te'sirini vakayi' ve hadisat dimağımdan silemedi.

Senelik raporumuzda; merkez ve şubelerimizin faaliyetlerine hasredilen aksam okunacak olursa Behçet merhu-

mun o yazısının te'siri ne için zail olmadı tezahur eder.

Filhakika bazı şubelerimiz kendilerinden beklediğimiz faaliyeti ibraz edememişler. Ben bunun sebebini araştırırken aklıma gelen ihtimaller arasında Hilâliahmer mefhumunun eski bir telakkiye göre anlaşılmakta devam ettiği geldi. Çünkü Hilâliahmere karşı titremeyen heyecane gelmeyen bir kalp tasavvur etmek istemiyorum.

Gerek bizde ve gerek ecnebler arasında « Hilâl ve Salibiahmerler sırf harp zamanında çalışan, yaralılara bakan bir müessesedir. Binaenaleyh ona yardım, onun ile meşgul olmak, sahai faaliyetini tevsi etmek harp zamanına mahsustur ». Fikrinde, düşüncesinde bulunanlara elan tesadûf ediyorum.

İlk Salibiahmer mefkûresi Solferino harp meydanında inleyen yaralıların; dimağları şefkat hisleriyle yûğurulmuş bir kaç mütefekkir insana, ilham ettiği duygudan doğmuştur.

Lâkin zaman ile bu fikir büyümüş, cihanı kaplamış yalnız harp zamanına ve yaralılarına değil, bütün âlamı beşere karşı varlığıyla, teşkilâtıyla iyi bir usul dairesinde koymak mefkûresini kendine şî'ar edinmiştir.

Binaenaleyh Hilâl ve Salibiakmerler için harp ve sulh zaman ve mekânı, mefhumu yoktur. Harpte yaralıların âlamını tahfife, teskine koştığımız ve koşacağımız gibi sulh zamanında da bin bir âfetin gadrine uğrayanlara da

anyi gayret, aynı himmet ile koşup onların maddi ve manevi yaralarını sararız ve saracağız.

Esasen harp ârızı bir şeydir. Sulh ise insanlar için (asıl) dır.

Açlık, kuraklık, yangın, zelzele, su basması, salgın hastalıklar gibi âfetler her nerede ve her ne vakit olursa olsun Hilâl ve Salibiahmerleri lâkayıt bırakamaz.

İtalya'da , Bulgaristan'da, İran'da Avustralyada zelzele olur, bütün Hilâl ve Salibiahmerler harekete gelir, biribirleriyle muhabereye girer ve âfetin ehemmiyetine göre yardım ederek muztarip olanların tehmini âlâmina çalışır. Felâketlerin ehemmiyetlerine göre Hilâl ve Salibiahmer cemiyetleri biribirleriyle daima hali temasdadır.

Cemiyetimiz; meşrutiyeti müteakip yeniden faaliyete başladığından beri hemen hiç bir sene geçmemiştir ki gerek memleketimizde ve gerek haricte vukua gelen her hangi bir âfete karşı olursa olsun ihtimam ve şefkat elini uzatmamış olsun.

Trablusu garp , Balkan harpleri zamanında ve 1914-1918 badiresinde , istiklâl cidalimizde, yarahlara, muhacirlere, mübadillere ve bunu müteakip sulh devremizde bütün âfetlere karşı neler yaptığımızı zikretmiyeceğim.

1930 senesinin felâket bilânçosuna bir göz atalım :

Giresun, Polatlı ve havalisi açları ; İzmir, Adana sn baskını felâketi; Baş

Kale , Erzincan , Kemah , Konya ve Akşehir ve civarı zelzeleleri ki her biri annallerde ayrı ayrı yer tutacak kadar mühim ve birbirini kısa fasıllarla takip eden musibetlerdir. Hilaliahmer bütün varlığıyla musibetzedelerin yardımına koştu ve vazifei insaniyesini ifa etti.

Lâkin bu yardımları temadi ettirmek ve aynı zamanda harp zamanındaki vazifemizi de bihakkın ifa edebilmek için bize yani merkez ve şubelerimize bir vazife terettüp ediyor.

Dikkat etdim , bir âfet zuhurunda her kesin nazarı Hilaliahmere dönüyor.

Felâketi duyan ve bundan müteessir olanlar, cemiyetimiz vasıtasıyla vazifei insaniyelerini ifa etmek için koşuyor, yardım ediyorlar. Binaenaleyh bize lâzım olan yalnız felâket zamanında hatırlanmamız değildir . Gerek harp ve gerek sulh zamanındaki her türlü faaliyetimizi genişletebilmek ve her ihtimale harşı hazır bulunmamız için bir felâketin zuhuruna intizar edilmemeli. Her ân için müteyakkız bulunmağa vazifeten mecburuz . Bizi kuvvetlendirecek mastar, ancak halkımızın alâkasıdır. Bu alâkayı uyandıracak vasıta da neşriyat ve şubelerimizin faaliyetidir. Neşriyat cihetinden mecmuamız uhtesine düşen vazifeyi yapmağa çalışıyor . Her ne kadar doğru dan dogruya halka hitap etmeğ çalışıyor isek te buna tamamiyle muvafak olamıyoruz. Binaenaleyh neşriyatımız ancak münevverler arasında okulabiliyor.

Mecmuamız Salibiahmerler âlemindeki harekâtı, terakkıyatı şubelerimize bildirerek onlara bir ilham vasıtası olabiliyor. Binaenaleyh asıl faaliyet merkez ve şubelerimize teveccüh ediyor.

O halde bütün merkez ve şubelerimiz bulundukları muhitlerde halkın anlayabileceği tarz ve lehçe ile sebebi vücudümüzü her kese anlatması farz oluyor. Çalışmamız, yardım etmemiz ve edebilmemiz daha doğrusu uhtemize düşen vazifei insaniyeyi gerek sulhte ve gerek harpte hakkıyla ifa edebilmemizin yegâne çaresi; âza adedinin çokluğu ve aidatların muntazaman verilmesiyle kaim olduğunun her kesce bilinmesi lüzumu hasıl oluyor.

İşte şube ve merkezlerimize büyük ve müsmir bir sahai faaliyet.

Esasen zemin buna çok müsaittir. Memlekette Hilâliahmerin hizmetinden, yardımından müstefit olmamış hiç bir yuva yoktur. Hilâliahmerden bahs edildiği vakit ona bilmediği, işitmediği bir mefhumdan değil, bilâkis daima ondan muavenet gördüğü bir teşkilâtтан bahis edilmiş olacak. Teşkilâtımızı idare eden heyetlerimize düşen vazife bazı gayri faal şubelerimizde olduğu gibi yalnız heyeti idare intihap edip senei atiyi beklemek ve bu müddet zarfında halkın kendi kendine teberrüatını kayt etmekten ibaret edğil, bilâkis muntazaman ve muttarıdan çalışan, halkın verdiğiyle yine halkın imdadına koşan cemiyetimize halkı daha fazla alakadar eylemektir. Milletin bize karşı teveccühünden hiç kimsenin şüpheye kakki yoktur. Yapılacak iş, bu teveccühden âza-

mı istifade etmek ve bunu muntazam bir şekle sokmaktır.

Nizamnamemizin verdiği salâhiyetler dahilinde şu'be heyetlerimiz günde vakitlerinin muntazaman bir saatini Hilâliahmer umuruna hasretseler halka neşriyatımızdan mülhem olarak konferanslar verseler ve bize mahallerinde tatbiki en iyi neticeler tevhit edecek ilhamlarda bulunsalar Hilâliahmer cemiyeti her hal de daha fazla kuvvetlenecek, gerek sulhte, gerek harpte uhtesine düşen vatani ve insanî vazifesini daha geniş bir mikyasta ifaya muktedir olacaktır.

Bunu bilmeliyiz ki her hangi bir işte olursa olsun vazife kabul edenler o vazifeyi metodik bir tarzda hakkıyla ifa etmeleri - velev fahriyyen olsun - vicdani bir borçtur.

Türk nankör degildir. Türkün Hilâliahmere büyük bir teveccühü vardır. Bu iki haslat, faaliyetimizi daha müsmir kılacak surette zemini hazırlamıştır.

Şubelerimize ve onun heyeti idarelerine düşen vazife, bu zeminden âzâmî istifade ederek cemiyetimizi kuvvetlendirmektir.

İhtiyacın bizden talep ettiği, kendi kendimizi avutmak ve kayıtsızlık değil, kutsî ve insanî mefkûremizin muvaffakiyeti için metodikman çalışmaktır. Hakikati daima vazifesini yapmış olmaktan mütevellit bir hazza vicdani ile karşılamalıyız. Veyl o betbahtlara ki bu hazdan mahrumdurlar ve kayıtsızlık yüzünden onun azabını çekmeğe mahkûmdurlar.

Fazla

Bulgar Salibiahmeri

Bulgar Salibiahmerinin harbi umumiden bu güne kadar vaki faaliyetine dair neşir ettiği raporu pek faydeli telakki ettiğimiz için okuyucularımıza aynen arz ediyoruz.

Harbi umumiden tevellüt eden hallere karşı Cemiyetin sarf ettiği faaliyet :

Bulgar mültecilerine yardım:

(Bulgar Salibiahmer cemiyetinin hedef olarak kabul ettiği maksatlar). Bulgar Salibiahmer cemiyetine cihan harbinin bıraktığı mirasların en ağırlı mültecilere yardım edecek bir teşekkül vücade getirmek zarureti olmuştur. Bulgar Salibiahmer cemiyeti mültecilere yardım meselesinde aşağıda gösterildiği veçhile iki maksat takip eylemiştir.

A) Mültecilere hudut üzerinde ilk yardım olmak üzere yiyecek, giyecek, yakacak ve muvakkat bir surette barınacak bir yer hazırlamak, mültecilerin hastalarını ve yetimlerini tedavi etmek.

B) Bütün mülteciler için daimi meskenler inşa ettirmek ve çiftçi olan mültecileri ziraata elverişli arazi sahibi kılmak ve onlara çift hayvanı ziraata elzem olan çift malzemesini hazırlamak ve san'at sahibi olan diğer mültecilere san'atlarını işlemek için ne lâzım ise tedarik etmek.

Bu maksatlardan birincisini te'min etmek için sarf edilmesi lâzım gelen bütün himmet ve gayreti Salibiahmer cemiyeti tamamen üzerine almıştır. İkinci maksadın husulü ve te'mini ise cemiyeti akvamın bir Murahhası da hazır bulunan mültecileri iskân idaresine bırakılmıştır. Umumi iskân idaresi mültecilerin iskânına mahsus olmak üzere yapılan bir istikrazdan sonra teşekkül etmiş bir hükümet şubesi olup Bulgar mültecilerini müstahsıl bir hale getirmek ve memleketin imar noksanlarını ikmâl etmek itibariyle bu idarenin Bulgaristana yaptığı hizmetler - rakamların dahi te'yit ve tasdik ettiği veçhile - pek büyüktür. Mültecilerin iskânına ait istikraz meselesindeki muvaffakiyetin şerefinden Bulgar Salibiahmer cemiyetine bir hisse ayırmamak insafsızlık olur.

Mültecilerin iskânına ait istikrazı bir müzakere mevzuu haline getiren Bulgar Salibiahmer cemiyeti olmuştur. İstikraz akti Beynelmilel Salibiahmerin on ikinci konferansında ittihaz kılınan karara tevfikân Beynelmilel Salibiahmer cemiyetinin cemiyeti akvam nezdinde vukubulan teşebbüsü saye-

sinde tahakkuk edebilmiştir. Umumi iskân idaresinin teşekkülüne kadar maziye karışan uzun bir müddet içinde Bulgar Salibiahmer cemiyeti uhtesine düşen vazifeyi mültecilere karşı tamamen ifa ve ikmal etmiş bir vaziyette bulunmaktadır. Elyevm müteferrik bir surette gelen mültecilere yapılması lâzımgelen yardım mültecinin oturacağı mıntakada bulunan Salibiahmer şubesinin vazifesi meyanına girecek kadar basit bir halde kalmıştır. Bulgar Salibiahmer cemiyetinin ve iskân idaresinin mültecilere ifa edegeldikleri hizmetleri güzelce anlayabilmek için bunları birer birer gözden geçirmek faidesiz değildir. İstatistik müdüriyeti tarafından 1926 senesi nihayetinde yapılan nüfus tahririne göre Balkan harbinden başlayarak 1926 senesi nihayetine kadar Bulgaristana iltica eden Bulgar nüfusunun yekûnu sekiz bini yetim olmak üzere 234,771 kişiden ibarettir. Bu yekûn içinde mültecilerin Bulgar toprağı üzerinde tevellüt eden çocukları dahil değildir.

Nüfusun umumî tezayüdüne ait emsâl nazari dikkate alınacak olur ise mültecilerin on dört sene devam eden muhaceretleri esnasında Bulgar toprağı üzerinde mülteci ailelerden vukubulan tevellüdat mikdarı (40 000) nüfus tahmin olunabilir. Binaenaley bu yekûn da umumî yekûna ilâve edilecek olursa 1926 senesinde mültecilerin adedi 275 000 kişiye balığ olmaktadır. Maamafih 1930 senesindeki son tahri-

re nazaran mültecilerin adedi tezayüt etmiş ve mikdarı 290 000 nüfusa çıkmıştır. Bu rakamlara Bulgar mültecilerinden başka 300,000 Rus ve 28,000 ermeni mültecisi de ilâve olunacak olursa son senelerde Bulgar Salibiahmerinin uhtesine düşen vazifenin ne olduğu anlaşılabilir.

SALİBİAHMER CEMİYETİNİN FAALİYETİ

Bulgar Salibiahmer cemiyeti kendisi için çizdiği bir program dahilinde olmak üzere bir çok mültecileri barındırmak, yiyecek, giyecek ve yakacak malzeme tedarik etmek hususlarında gösterilen yardımlara tam ve mükemmel bir surette iştirak eylemiştir. Böyle geniş bir faaliyetin cesim varidat membalarına ihtiyaç göstereceğı ise pek tabiidir. Salibiahmer cemiyeti bu varidatı şu suretle tedarik edebilmiştir:

1 — Ecnebi memleketlerden gelen ianeler.

	Leva
A) Nakten	12,222,083
B) Ayniyet (tahminî kıymet)	14,250,000
	<u>27,472,083</u>

2 — Bulgaristan dahilindeki ianeler:

	LEVA
A) Nakten	4,089,499
B) Ayniyat (tahminî kıymet)	4,500,000
	<u>8,589,499</u>

Ecnebi memleketlerden ve Bulgaristandan alınan iane yekûnu:

35,000,000 Leva.

Bu semih yardımlar ve Belçika, İngiltere, İtalya, İsveç, Fransa ve Macaristan Salibiahmer cemiyetleri tarafından gönderilen hususî hey'eti sıhhiyeler sayesinde ki Bulgar Salibiahmer cemiyeti felâketzede Bulgar mültecilerine karşı uhtesine düşen vazifeyi yapabilmıştır. Bu hey'etler tam bir yokluk içinde bulunan mültecilere ve bilhassa yetim olan muhacirlere çok kıymetli yardımlar ibzâl ederek kendilerini maruz bulundukları ölüm tehlikesinden kurtarmışlardır.

MÜLTECİLERİ İSKÂN İDARESİNİN FAALİYETİ

Bulgaristan hududu haricinde kalıp ana vatana iltihak eden bulgarların iskânları ve memlekete faideli bir uzuv olarak inkişâfları için sarf edilen gayret ve faaliyet şayanı dikkattir.

Bulgar hükûmeti 1930 senesi Mart ayı nihayetine kadar Bulgaristana iltica eden muhacirlerden 124,000 nüfustan ibaret olan 28,570 aileyi eski hallerine irca etmiş yani mültecilerin nısfına yakın bir mikdarını tarla sahibi kılmıştır. Şimdiye kadar ziraate elverişli araziden istifade etmemiş olan mülteciler iskân kanununun talep ettiği şartları haiz olmayanlar yahut Bulgardan gayrı olan yabancılar yahut şehirli olanlardır. Bu kanunun hükümlerine göre iskân idaresi daha beş bin aileye arazi tevzi etmekle mükelleftir ki bu vazifesini de ikmâl edeceği kuvvetle ümit olunmaktadır. Her

mülteti aileye 30 ila 60 a dekar hat-ta bazı yerlerde daha fazla tarla tevzi edilmiştir. Mülteci ailelere tevzi edilen arazinin yekûnu 1,002,390 dekardan ibaret olup bu arazi, meraların fazlasından ve tarla haline ifrağı mümkün olan ormanlardan ayrılmıştır.

Bulgaristanda ziraate elverişli arazinin tezayüt eden mikdarı bu suretle 800,000 dekar tahmin edilmektedir. Bu suretle tarla sahibi olan mültecilerin hepsi mültecilerin iskânına mahsus istikraz sayesinde yeni inşa edilmiş meskenlere yerleştirilmiştir.

1930 senesi Mart nihayetine kadar mülteciler tarafından 9320 mesken talebine mukabil iskân idaresi 3744 bina vücade getirerek mültecilere teslim edebilmiştir. Mütebaki 3659 meskenin inşasına elyevm devam olunmaktadır. 1917 mesken daha inşa edildiği takdirde mültecilerin bütün talepleri bu suretle is'af edilmiş olacaktır, Mültecilerin bir takımı Türk ve Rum muhacirleri tarafından terk edilmiş olan evlerde ikamet etmekte olduklarından mesken talebinin bu mikdarda kalmış olması bundan ileri gelmektedir. Mayıs 1930 tarihine kadar iskân idaresi tarafından mesaha ettirilen ziraate elverişli arazinin mikdarı 1,755,200 dekardan ibarettir. Bu mikdardan 1,170,064 dekarı mültecilere tevzi edilmek üzere kısım kısım ayrılmıştır. Bu tarihte 28,552 aileye tevzi edilen 1,012,218 dekardan ibarettir ki beher aileye isabet eden arazi mikdarı 35 dekarı bul-

maktadır. Tarla tevziatından sonra iktisadî ve zirai inkişafı için demirbaş ve tohum olarak yapılan tevziat dahi ehemmiyetli bir yekûne balığ olmaktadır.

A — HAYVANAT.

Beygir	5663	Re's
Öküz	10178	»
İnek	1812	»
Manda	2526	»
Katır	70	»

Bu suretle 13,257 aileye tevzi edilen hayvanat miktarı 20,239 re'sten ibarettir.

B — DEMİRBAŞ.

Öküz arabası	5,058
Yük »	4,686
Saban	8,609
Tırmık	2,845

Bu demirbaş eşyadan başka balıklıklıkla meşgul olan 219 mülteci aileye de sanatlarını işlemek için icap eden âlât ve edevat tedarik olunmuştur.

Kezalik bu tarihe kadar 24,477 aileye de 10,683,296 kilo tohumluk tevzi olunmuştur. Yukarda gösterilen bu yardımlara rağmen mülteci bulunan ailelerin iskân ve terfihi hizmetleri henüz nihayet bulmamıştır.

İskan idaresi mesken ve çiftçilere istihsâl vasıtaları tedarik etmek için hummalı bir surette çalışmaktadır. Mültecilerin terfihi ile beraber iskân

mıntakalarının imarı da ayrıca nazarı dikkate alınmaktadır.

Mültecilerin iskânı için yapılan istikrazdan şimdiye kadar vuku bulan sarfiyat umuru nafiaya müteallik hizmetlerin de ihmal edilmediğini göstermektedir.

Mülteciler için yapılan ve bilvasıta Bulgar parasını tespit hususunda ehemmiyetli bir rol oynamış olan istikraz 2,400,000 İngiliz lirası ve bir kısmı da 4,500,000 dolârdan ibarettir. Bu istikrazdan mülteciler hesabına verilen para da 1 Mayıs 1930 tarihine kadar 1,085,064,310 Levadan ibaret olup şu suretle sarf edilmiştir:

1—Demirbaş tohum ve çift hayvanatı	295,582,036
2—Arazinin mesahası, tarla haline ifrağı ve taksimi.	61,444,071
3—Mesken inşası.	315,674,043
4—Sigorta bedeli ve saire.	561,953
5—Demir yolu inşası.	250,358,916
6—Yol inşası.	8,315,302
7—Bataklık yerlerin kurutulması.	35,755,636
8—Malarya ve sair hastalıklarla mücadele.	13,486,593
9—Mültecilerin bulundukları kasabalardaki umuru nafianın ikmali.	2,997,645
10—Umumî masraflar.	31,377,413
11—Henüz sarf edilmeyen kredi.	70,410,702

HARP MALÛLLERİNE YARDIM

Bulgar Salibiahmer cemiyeti anbarlarında mevcut olan eşyayı tevzi ederek harp malûllerine yardımda bulunmuştur.

RUS MÛLTECİLERİNE YARDIM

30,000 nüfustan ibaret olan Rus muhacirlerine Bulgar Salibiahmer cemiyeti tarafından yapılan muavenet bu gün mültecilerin yerleşmiş ve maiyetlerini bizzat kazanacak bir vaziyet almış olduklarından dolayı malûl Rus askerlerine münhasır bulunmaktadır. Bu malûlleride elyevm askeri müesseselerine kabul etmiş olduklarından hükûmetten muavenet görmektedirler.

1877 - 1878 harbinden yadigâr kalan Rus malûlleri (52) kişiden ibarettir. Bulgar hükûmeti Rus malûllerinden her birine her ay 2500 Leva ve malûllerin dul kalan zevcelerine de 1500 Leva maaş vermektedir.

Rus mültecilerine ayniyat şeklinde hariçten yapılan yardımların gümrük resmi ödemeksizin memlekete girmesine Bulgar Salibiahmer cemiyeti delâlet eylemiştir.

Bulgaristana iltica eylemiş olan Ermenilere gelince : Siyası tevassutlarla Bulgaristanda ikamet etmelerine

müsaade olunan Ermeniler ekseriya paralı ve san'atkar olduklarından Salibiahmer cemiyetinin yardımlarından vereste kalmışlardır.

SULH ZAMANINDA BULGAR SALİBİAHMER CEMİYETİNİN FAALİYETİ

Bütün şubelerden gelen murahhaslardan teşekkül eden hey'eti umumiyenin kararına tevfikân Bulgar Salibiahmer cemiyetinin ilk meşgalesi büyük harbin meydana çıkarıldığı ihtiyaçlara uyabilmek için nizamnamesini yeni baştan tetkik olmuştur. Bunun için vilâyetlerde bulunan Salibiahmer şubelerinin bir çoğunu ziyaret etmek üzere kâtibi umumi, meclisi idare namına tetkikata başlamıştır. Şubelerin adedini çoğaltmak için her çareye baş vurulmuş, şubelerin adedi (79) iken (103) e ve âzaların adedi 16,805 iken 19806 âzaya iblâğ olunmuştur. Bulgar Salibiahmer cemiyetinin sulh zamanında bütün faaliyet ve gayretini mevcut olan şubelerin tekemmül ve inkişafı üzerine teksif eylemiştir. Fakat 14 ve 18 Eylül 1928 senesinde âfet şeklinde vukua gelen zelzele Bulgar Salibiahmer cemiyetinin zaten pek mütevazı, olan nakdi mevcudunu tamamen bel etmiştir. Sulh zamanında Bulgar Salibiahmer cemiyetinin kabul ettiği mesai programının tahakkukuna mani olan ârızanın biri de budur. Maamafih 1929 - 1930 seneleri zar-

ında Bulgar Salibiahmer cemiyetinin sulh zamanına ait faaliyeti yine kendi müesseselerinin inkişafına ve hüsnü suretle vazife görmelerine hasr eylemekten geri durmamıştır.

HASTABAKICILARIN EKANİMİ SELÂSE CEMAATI

Bulgar hastabakıcılar mektebini ikmâl eden hastabakıcılar, ekanimi selâse namı altında bir cemaat halinde bulunurlar. Ecnebi memleketlerinde tahsil gören Bulgar ve Rus hastabakıcıları da Bulgar mektebinde okuyanlar gibi bu cemaatin âzalığine kabul olunabilirler. Hastabakıcı mektebi 1,900 senesinde te'sis edilmiştir. 31 Mayıs 1928 senesi nihayetine kadar bu mektep 315 hastabakıcı yetiştirmiştir. Bulgaristanda mektep tahsili görmüş olan hastabakıcıların mikdarı 330 dur. Son senelere kadar mektebin teşkilâtında ve idaresinde hiç bir tebeddül vukua gelmemiştir. Talebeler hasta bakmak san'atının her şubesinde vazife görebilecek bir halde ve mükemmel bir surette ihzar olunurlar.

Sıhhiye idaresinde hıfzıssıhha merkez şubesinin teşkilinden sonra bu müessesede hastabakıcılara ziyaretçi hemşire olmak için lâzımgelen ameli malûmat dahi okutturulmaktadır.

Son sene içinde talebelere verilecek ameli malûmat için Block'un tedris usulü kabul olunmuştur. Bu sayede ameli

mat nazariyata da istinat ettirilmiş olduğundan hastabakıcılar hastalarını tedavi ederken hastalığın esasını da anlamış bir halde bulunmaktadırlar. Elyevm mektep idaresi hastabakıcıları daha yüksek malûmat ile hazırlamak için her türlü teşebbüsten geri durmamaktadır.

HASTABAKICILAR YURDU

Bu yurt Sofya'da ekanimi selâse cemaati namını taşıyan müesssenin yakınımdadır ve Bulgar Salibiahmer cemiyeti tarafından verilen tahsisat ve hayır sahipleri tarafından hediye edilen teberrüat ile idare olunur. Vilâyetlerde memuren vazife görmekte olan hastabakıcılar meslekleri icabı olarak bir vazife ile yahut tatil münasebetiyle Sofyaya geldikleri zaman bu Yurtta meccanen ikamet etmek hakkına maliktirler.

SALİBİAHMER HASTANESİ

Salibiahmer cemiyetinin delâlet ve himmeti ile inşa edilmiş olan bu hastane Bulgar müessesatı hayriyesinin çok kıymetli bir nümunesidir.

Kuşat resmi 1910 senesinde yapılmış olan bu hastane yüz yataklı olup şimdiye kadar tnsanı vazifesini muntazam bir surette görmektedir.

Hıfzıssıhhanın emrettiği şartlara göre yapılan Salibiahmer hastanesi iki katlı ve 1200 metre murabbai vüs'atinde olup harici ve dahili hasta-

ları tedavi edecek tertibata maliktir. Bundan maada bu müessesenin (septik) ve (Anti septik) ameliyelerinin yapılmasına mahsus iki salonu, bir Bakteriyolojihanesi ve çok mükemmel hazırlanmış bir kimya Laboratuvarı, bir rontgen şubesi ve bir Dispanseri, fizikoterapötik tertibatı vardır. Hastane harici ve dahili iki şubeye ayrılmış ve her şubenin idaresi bir Ser tabibe verilmiştir. Bunun ma'yyetinde daha dört Doktor istihdam edilmektedir. Hastane, genç Bulgar Doktorlarının tekemmül edebilmesine hâdim ilmi bir merkez vazifesi görmektedir. Bu müesseseye ilmi hüviyeti verebilmek için hastanedeki dört Doktor vazifesi, arzu edenlere meccanen verilmektedir. Bulgar Salibiahmer cemiyeti hastanesini, hastaları mükemmel bir surette tedavi edecek genç doktorlara mesleklerinde terakki imkânını hazırlayacak ve hastabakıcı mektebindeki talebelere vazifelerini ifa edecek ameli malûmatı öğretecek bir sıhhi müessese nûmunesi haline getirmeğe çalışmaktadır.

GENÇLİK SALİBİAHNERİ

Salibiahmer teçekküllerinin mühim bir şubesi olan gençlik Salibiahmer cemiyetleri de Bulgar Şalibiahmer cemiyetinin faaliyet gösterdiği içtimai müesseselerden biridir. Cençlik Şalibiahmeri Bulgaristanda kıymet ve kemiyet itibariyle hududunu çok geniş-

letmektedir. 692 guruptan ibaret olan gençlik Salibiahmer teşkilâtı son sene içinde 926 guruba ve 65,000 kişiden ibaret olan azası 75,551 kişiye balığ olmuştur.

Gençlik Salibiahmer şubesi son sene içinde iki konferans tertip etlemiştir. Bu konferansın biri gençlik Salibiahmerine mensup olan mektep gruplarının baş muallimleri için yapılmıştır. Bu konferansın gayesi guruplar riyasetinde bulunan baş muallimleri vazifelerini bihakkın ifa edebilecek surette yetiştirmektir. Liselerin son sınıfı talebelerine mahsus olmak üzere Sofya'da hususi kurslar tertip olumuştur. Bu kurslarda telkin edilen başhca şeyler şunlardır :

- 1 — Hastaları tedavi.
- 2 — Memedeki çocukları koruma.

Bu kurslar ehliyeti belli olan ziyaretçi hasta bakıcıları tarafından verilmektedir.

İstihsal edilen netice memnuniyeti mucip ve cesaret ve gayreti arttıracak bir derecededir. Salibiahmer meclisi idaresi bu kursları Bulgaistan'daki bütün Liselerin son sınıf talebelerine teşmili için hazırlıklar yapmaktadır.

Gençlik Salibiahmerinin neşriyatı şunlardır :

- 1 — Gençlik Salibiahmer mecmuası.
- 2 — Gençlik Salibiakmer takvimi.
- 3 — Genç azalar için Salibiahmer akayit kitabı.
- 4 — Kart postallar.

5 — Gençlik Salibiahmer cemiye-
tinin âza listesi .

Cemiyet hıfzıssıhha propağandası-
memnuniyeti mucip neticeler elde et-
miştir. Gençlik Salibiahmer cemiyetinin
gurupları da birbirine yardım husu-
sunda her türlü sitayişin fevkında bir
gayret göstermişlerdir. Guruplar bey-
nelmilel arkadaşlığın te'sisi yolunda
faaliyetine devam etmektedir. Gençlik
Salibiahmeri zelzele esnasında Filbede
bir yemekhane açmış ve burada elliye
yakın fakir çocuğu meccanen doyur-
muştur. Gençlik Salibiahmer cemiyeti-
nin idare merkezi Rodop balkanında
fakir çocuklar için tertip edilen şayfiye
kararkâhına da mükemmel bir surette
yardımda bulunmuştur.

SIHHÎ MÜŞAVERE MERKEZİ

Daima sıhhi bir siyaet takip eden
Bulgar Salibiahmer cemiyeti bütün
Bulgaristan'da icabeden tedbirleri gös-
tererek ve çocuk gıdasına müteallik
öğütleri anladarak yavrularını sağlam
büyütmek için analara yardım etmek
maksadıyla sıhhi müşavere merkezleri
açmıştır. İlk sıhhi müsavere merkezi
Sofya'da açılmıştır. Elyevm Sofya'da
9 sıhhi müşavere merkezi bulunmak-
tadır. Sıhhi müşavere merkezlerine
5758 müracaat vaki olmuş, ziyaretçi
hemşireler tarafından evlere 4574 vizite
yapılmıştır. Sıhhi müşavere merkezle-
rinin ilk te'sisi senesi olan 1924 tari-
hinden 1929 senesine kadâa buralara

23,426 ana müraceat etmiş ve 5234
çocuk tıbbi muayeneye tâbi tutulmuş
ve ziyaretçi Hemşireler tarafından
evlere 17,389 vizita yapılmıştır. 1919
senesinde Sıhhi müşavere merkezi
meccanen 1568 kilo has sût ve 38 kilo
balık yağı tevzi eylemiştir .

Ziyaretçi Hemşirelerin talim ve ter-
biyesi çoğaldıkça sıhhiye idaresinin
ve kommünlerin iştiraki ile yeni sıh-
hiye müşavere merkezleri açılmaktadır.

UMUMÎ ÂFETLER KARŞISINDA SALİBİAHMER CEMİYETİ

14 ve 18 Eylül 1928 senesindeki zelzele

Son zamanlardâ Bulgaristanın ma-
ruz bulunduğu en büyük tehlike en
mamur olan cenup kısmını tahrip eden
14 ve 18 Eylül tarihlerinde vukua ge-
len zelzele olmuştur. Bulgar Salibiah-
mer cemiyeti bütün faaliyetini bu âfetin
husule getirdiği felâketi tamire tahsis eyle-
miş olduğundan mes'eleyi bütün tafsilatı
ile bir daha gözden geçirmek faidesiz
değildir. Zelzelenin tahrip ettiği saha
14,500 kilometre murabba'ından ibaret
olup Bulgaristanın mesahai umumiye-
sine göre âfete maruz kalan kıt'a Bul-
garistanın yedide biri demektir. Bu
müthiş âfet 90,000 nüfuslu Filibe'de
30,000 nüfuslu Eskizağra'da, 12,000
nüfuslu Çirpan'da, 5,000 nüfuslu Bo-
risovağrai'ta ve 28,000 nüfuslu Has-
köy'de ve 235,000 nüfusu ihtiva eden
240 köyde zalim tahribatta bulunmuştur.

Zelzeleden doğrudan doğruya zarar gören nüfuzu mecmu 400,000 kişidir ki bütün bulgaristan nüfuzunun on dörtte biri demektir.

Maddi tahribattan başka ankaş altından 106 ölü ve 1095 mecruh çıkarılmıştır. 300 büyük ve 750 küçük hayvan zelzelenin yaptığı tahribat meyânında bulunmaktadır. Zelzelenin şiddetli darbelerine ve husule getirdiği tahribata nazaran nüfuzca olan zayıflığın mahdud bir mikdarde kalması zelzelenin gündüz vakti vukua gelmesi ve paskalya münasebetiyle mekteplerin ve imalâthanelerin tatil zamanına tesadüf eylemesi sebep olmuştur. İktisadi faaliyetin cereyan ettiği binalar, hususi meskenler, devlet daireleri ya kısmen yıkılmış yahut tamamen çökmüştür.

Zelzeleden zarar görenlere yardım etmek maksadıyla teşekkül eden cemiyetin yaptığı tetkikata göre 33,154 bina tamamen yıkılmış ve 41,414 bina gayri kabili iskân bir hale gelmiştir. Zelzele mıntakasında hasar ve ziyan mikdarı, memleket hastanesi, mektep binaları, kilise, cami, kışla, hususi mesken, demir baş eşya ve iktisadi teşebbüsler, hayvan ve saire olmak üzere 7,185,000,000 Leva tahmin edilmektedir. Bir çok binaların yıkılmasından dolayı gerek hükûmetin gerek kommün idarelerinin emlak vergilerinden kaybettiği mikdar ise 250,000,000 Leva'ya balığ olmaktadır. Bu rakamlar âfetin husule getirdiği hasar hakkında çok vazih bir fikir verecek mahiyettedir.

Zelzele haberi alınır alınmaz Salibiahmer cemiyeti meclisi idaresi felâketin derecesini tahkik etmek üzere âzasından birini zelzele mıtakasına irsal eylediği gibi anbarında mevcut olan kışlık levazımı da derhal mahalli kazaya sevk eylemiş ve ilk yardım olarak 500,000 Lera göndermiştir.

Kaza mahallinden alınan resmî malumat üzerine meclisi idare yapılacak yardımların mühim paraya mütevakkıf olduğuna kanaat getirdiğinden memleketin bütün teşekküllerinden ibaret milli bir yardım komitesi teşkil eylemiştir. Bu milli komitenin ilk işi memleketin içinden ve dışından iane toplamak olmuştur.

YARDIM PLANI

Salihiahmer cemiyeti hükûmet ile müşavere ettikten sonra zelzelenin zarar görenlere yapılacak yardımı iki şekle ayırmıştır.

1 — Harap olan binaların ve müesseselerin tamiri.

2 — Zelzeleden musap olanlara yardım.

Harap olan müesseselerin tamiri yani devlete, vilâyetlere, kommünlere ait tamamen veya kısmen yıkılmış olan mektep, kilise, kışla kanalizasyon vesaire gibi müesseselerin ve hususi meskenlerin inşası ve tamiri kanunen teşekkül eden bir idarei hususiyeye bırakılmış ve zelzeleden müteessir olanlara karşı yapılacak yardım

cihetini Salibiahmer cemiyeti üzerine almıştır.

Bilcümle hayır müesseselerinin ve efradı hususiyenin zelzele için yapacakları yardımları muttarit ve mütecanis bir halde bulundurmak ve her yerde zelzele felâketlerini tamir etmek için icra komiteleri teşkil etmek hususunda Salibiahmer cemiyetinin çok kıymetli hizmetleri olmuştur.

İLK HAZIRLIKLAR

Zelzeleyi müteakip Salibiahmer cemiyeti Cenevrede bulunan Beynelmîl Salibiahmer komitesini ve Paris'te bulunan Beynelmîl Salibiahmer Birliğini hrberdar ederek felâketin derecesini ve Beynelmîl bir yardım lüzumunu bildirmiştir.

Bu muraceat üzerine Beynelmîl komite ile Beynelmîl Yardım Birlikleri bir beyanname neşrederek her memlekette bulunan millî komiteleri zelzeleden müteessir olanlara imdat etmek için iane toplamağa davet etmişlerdir. Beynelmîl Salibiahmer birliği zelzele tahribatından zarar gören halkın ihtiyaçlarını tetkik etmek maksadıyla Bulgaristan'a «Kat Petersek» namında bir zatı ve İtalya Salibiahmer cemiyetide yüzbaşı « Villa » namında bir zatı aynı maksadı temin için murahhas göndermiştir. «Kat Petersek» Beynelmîl Salibiahmer Birliğine yapılacak yardımın Beynelmîl bir hale ifrağ edilmesini tavsiye etmiş ve İtalya Salibiahmeri

murahhası da açıkta kalan felaketzede-leri barındırmak için İtalya Salibiahmer cemiyetinden çadır ve levazımı sıhhiye ırsalini talep etmiştir. Bulgar Salibiahmer cemiyeti de faaliyete gelerek Bulgar milletine hitaben bir beyanname neşrederek halkı ianeye davet ettiği gibi zelzele için teşekkül eden icra komitesi de iane toplamak için her tarafta şubeler açmağa başlamıştır. İcra komitesi kendisinin yapacağı muavenetlere halkın dahi yardım edebilmesini temin için hiç bir faaliyetten geri durmamıştır. Matbua-tın bu hususta yardım, gösterdiği faaliyet dahi sitayiş ile yadedilmek icap eder.

İLK YARDIM

Zelzele sahasında bulunan halkın uğradığı felaket maddi ve manevi çok mühim bir derecede idi. Her türlü mübadele tevekkuf etmiş olduğundan halkı tehdit eden en mühim tehlike açlık idi. Binaenaleyh Bulgar Salibiahmerinin ilk yapacağı iş halka ekmek ve melce tedarik etmek idi. Salibiahmer cemiyeti bütün faaliyetini bu noktaya topladı. İcra komitesi altı gün sonra her türlü tedbirleri nazarı dikkate alarak felaketzede mmtakaya ekmek temini için felâkete maruz olan yerlerde fırınlar te'sis ve ikmâl edildikten sonra Salibiahmer cemiyeti un tevzi etmeğe başladı. Salibiahmer cemiyetinin un ve ekmek olarak yaptığı tevziatın bedeli 1,336,200 Levadan ibarettir. Sofya'da bulunan askeri fi-

rınları ekmek mes'elesinde Salibiahmer cemiyetine büyük yardımlarda bulunmuşlardır.

İZCİLERİN SAYYAR MUTFAĞI

Filibe mıntıkasında zelzeleden zarar görenlerin mühim bir kısmı gündelikçi ameleden ibaret olduğundan pek fena bir halde bulunmakta idiler. Mıntakanın izci teşkilâtı bir umumi yemekhane te'sisini uhtesine alarak icra komitesine bu düşüncesini bildirdi. İcra komitesi yemekhanenin işlemesi için lâzımgelen zahireyi der'uhte eylediğinden izcilerin bu teşebbüsü mühim hizmet gördü.

Bulgar Salihiahmer cemiyetinin bu husus için sarf eylediği para 132,000 Levadan ibarettir.

BARINACAK MAHALLER

Âfet sahasında yağmurlar bilâfasıla devam ettiği cihetle barınacak mahaller vücade getirmek lüzumu kendini şiddetle his ettirmekte idi. Bunun için icra komitesi muvakkat meskenler inşası için lâzımgelen malzemeyi mubayaa ederek âfetzede mıntakalara gönderdi. İcra komitesi evvel emirde 1,387,430 Leva sarf ederek 26 büyük çadır satın aldı. Bu çadırlar boğmaca öksürüğünden hasta olan çocuklara, doğuracak kadınlara tahsis edilerek bilâ fasıla hastane olarak kullanıldı. Bundan maada 61 adet küçük çadır ve şu geçmez bez mubayaa edilerek

kendilerine barınacak bir mahal inşa etmeleri için halka tevzi olundu. İcra komitesi keزالık 1,248,663 Leva kıymetinde 496,375 tuğla ve kiremit ve 496,335 Leva kıymetinde kireç ve çimento ve barakalar inşası için beş vagon kereste mubayaa etti. 146,720 Leva kıymetinde mubayaa edilip halka tevzi edilen 9900 metro muşamba dahi çok hizmetler gördü.

GENÇLİK SALİBİAHMERİ FELÂKETZEDELERİN HİZMETİNDE

Gençlik Salibiahmeri bu hususta çok mühim faaliyetler ibraz eylemiş ve felâketin ilk günlerinde felâketzedelerin yardımına koşmuştur. « Eski Zağra » da toplanan gençlik Salibiahmer gurubu « Çırpan » da, ve « Panagırışte » de toplanan Gençlik Salibiahmer gurubu da Filibe'de, ve Filib merkezine uzak kalan yerlerdeki fakir halka bizzat iane suretiyle topladıkları eşyayı tevzi ettikleri gibi guruplara mensup kız talebeler de fakir çocuklar için elbise dikerek vazifelerini görmüşlerdir. Diğer gençlik Salibiahmer gurupları da suvareler ve lotaryalar tertip ederek ianeler toplamışlardır. Gençlik Salibiahmer merkezi de bu yardıma iştirak ederek üç büyük çadır göndermiş ve Sofya lisesinde lise talebesine mahsus olmak üzere otuz yataklı bir koğuş hazırlamıştır. Gençlik Salibiahmerinin hissiyatı okşıyan bir daveti de boş bırakılmamıştır.

Gençlik grupları bu davet üzerine felâketzede çocuklara taksim edilmek üzere 120,000 Leva iane toplamışlardır. Büyük felâketi tamir etmek için hariçten gelecek gençlik Salibiahmerleri yardımı da kendisine uzun zaman intizar ettirmemiştir. Yugoslavya gençlik Salibiahmer 10,000 Leva Boston gençlik Salibiahmeri 85 dolar Köstence 6000 ley Yunan 600 drahmi göndermiştir. 67,000 Leva'dan ibaret olan ilk iane ve gençlik Salibiahmer cemiyetinin merkezi tarafından gönderilen melbusat zelzele mıntakasinda bulunan çocuklara tevzi olunmuştur. Bilahara toplanan iane Salibiahmer cemiyetinin verdiği tahsisat gençlik Salibiahmeri felâket mıntakasındaki çocukların ikametlerine mahsus olmak üzere tebdili hava karargâhları hazırlamıştır. Çocuk sıhhatını muhafaza etmek için hazırlanan bu tebdili hava mahalleri Filibe mıntakasinda « Belaçerçevada elli, « Trevna » da 40, » Drenova'da 50 çocuk ibate edecek bir surette tertip olunmuştur.

İKRAZ SURETİLE YARDIM

Salibiahmer cemiyetinin zelzelenin husule getirdiği ziyânı tamir etmek için ikraz suretile yardım gibi çok ameli ve faideli bir usule dahi müracaat eylemiştir. Doğrudan doğruya yapılan yardımlardan başka icra komitesi vakti hali biraz yolunda olan felâketzedelere kısmen veya tamamen hasara uğrayan meskenlerini tamir etmek için ikraz suretile yardım usu-

lünü kabul etmiştir ki bu usul hususi meskenlerin tamir ve inşasını tesri eylemiştir. Bu ikraz muamelesi uzun boylu formalitelere tabi olmaksızın ve faizsiz yapılmıştır. Medyunların istikraz ettikleri borcu ödemek üzere verdikleri taksitlerin felâketzedelere verilmek üzere mütedavil bir sermaye gibi kullanılmıştır. Bu suretle yapılan ikraz muamelesi 7.956.750 leva'ya bağı olmuş ve 20.000 kişi bu istikraz usulüne müracaat eylemiştir.

MELBUSAT

Zelzeleyi takip eden çok şiddetli kış içinde afetzede olan sahada mühim bir çocuk kafilesi melbusatça büyük bir yoksuzluk içinde kalmıştır. İcra komitesi kışlık melbusat mubayaa etmiş kasabalı ve köylü olmak üzere muhtaç olan 1431 çocuğa kundura ve elbise tevzi eylemiştir. İcra komitesinin mubayaa ettiği melbusatın kıymeti 693.730 levadan ibarettir.

SU MECRALARI

Zelzelenin harap ettiği mıntakada içilecek sulara ait mecraları, kanalları, bentleri sağlam bırakmamış, bir çok kuyuları kurutmuş yahut toprakla doldurmuştu.

Bol ve temiz bir suyun sıhhat için ne kadar lüzumlu bir şey olduğu aşikârdır.

İşte bu gayeyi temin için icra komitesi kuruyan ve toprakla dolan kuyuların yerine yep yeni tulumbalar vücade getirmiştir. Salibiahmer komi-

tesinin delâleti ile tedarik edilen tulumbaların adedi 230 dır. Uzun senelerden beri suları kirlenmiş ve bulaşmış olan kuyuların yerine kaim olan bu tulumbalar bundan sonra gelecek nesillere milli felâkete karşı milletin gösterdiği şefkatı ve beynelmilel tesanüdünü ihtar edecektir.

SIHHIYE HEYETLERİ

Sıhhiye umum müdüriyeti ile mutabık kaldıktan sonra Salibiahmer cemiyeti zelzeleden harap olan mıntakaya bir doktor ve bir sıhhiye memurundan müteşekkıl olmak üzere müteaddit sıhhiye heyetleri göndermiştir. Bu heyetlerin her türlü levazımı sıhhiyesi Salibiahmer tarafından ihzar olunmuştur. Bu sıhhiye heyetleri memur oldukları sahalarda şeyyar bir halde bulunarak mahalli sıhhiye idareleri ile birlikte icap eden sıhhi hizmetleri görmüşler ve hastaları meccanen muayene eylemişlerdir. Bu hizmet için Salibiahmer cemiyeti 150,000 levahık bir masraf yapmıştır.

KİNİN

Zelzele mıntakasının arazisi basık ve ahalisi merzagı hastalıklarla malûl olduğundan kinin tedavisi mühim bir meşguliyet teşkil etmiştir. Sıhhiye idarei umumiyesinin talebi üzerine Salibiahmer cemiyeti 500 kilo kinin mubayaa eylemiştir. Salibiahmer cemiyetinin kinin mubayaasına tahsis ettiği para 708,517 Levadır.

ÇOCUKLAR HAKKINDAKİ TAKYİDAT - ÇOCUKLARIN AİLELER NEZDİNDE YERLEŞTİRİLMESİ

Meskenlerinin inşa ve tamiri ile meşgul olan çocuklu ailelerin işlerini kolaylaştırmak ve zelzele devam eden mıntakada sıhhatlerini, hayatlarını tehdit eden fena yaşayış tarzından çocukları kurtarmak maksadiyle icra komitesi zelzeleden masun kalan şehirlerde aileler nezdinde çocukları yerleştirmek için bir teşkilât vücade getirmiştir. İcra komitesinin bu maksat için neşreylediği beyanname üzerine alınan cevaplar ihtiyacı kat kat geçmiştir. Muvakkat surette zelzele mıntakası haricinde kalan aileler nezdine yerleştirilen çocukların mikdarı 2000 dir.

Bu suretle yerleştirilen çocuklar bulundukları yeni mıntakada da mekteplerine devam etmişlerdir.

DOĞUM EVİ

Zelzelenin bila inkıta devamı ve bundan husule gelen heyecan neticesi olan vakıtsız doğumlar endişeyi mucip olacak derecede çoçalmış olduğundan Salibiahmer cemiyeti sıhhiye idaresi ile mutabık kalarak (6) doğum evi açmıştır.

BOĞMACA ÖKSÜRÜĞÜ İÇİN TECRİT İSTASYONLARI

Filibe'de boğmaca öksürüğü sarı

ve tehdit amiz bir şekil almış olduğundan icra komitesi Filibeye dokuz kilometro mesafede bulunan Markova köyünde hususî bir hastane te'sis eylemiştir. Boğmaca öksürüğünden mınstarip olan 100 çocuk bu hastanede tedavi görmüştür. Hastaların tecridi hastalığın sâri ve tehlikeli bir şekil almasına mani olmuştur.

UMUMÎ YEMEKHANELER

Zelzelenin tahribatı neticesi olarak halkın mühim bir kısmı çok derin bir mahrumiyet içinde kalmışlardır. Açlık ve gıda noksanlığının tehditkâr bir vaziyet almağa başlaması üzerine icra komitesi bu tehlikenin önüne geçmek için şehirlerde dört ve köylerde 44 yemekhane açmağa mecbur olmuştur. Bu yemekhaneler halka meccanen karın doyuracak miktarda yemek tevzi etmişlerdir. Bu yemekhanelerde 12,687 kişiye yemek verilmiştir. Umumi yemekhanelerin masrafı 1,606,869 Levadan ibarettir.

TEBDİLİ HAVA KARARKÂHLARI-SAYFIYE HAZIRLIKLARI

Tatil mevsimi olan Temmuz ve Ağustos aylarında zelzeleden âsâbı ve sıhhati bozulmuş olan çok zayıf çocuklar için tertip edilen bu tebdili hava ve sayfiye mahallerinin bir kısmını icra komitesi tamamen üzerine almış ve bir kısmına da nakten yardımda bulunmuştur. Bu nevi müesseselerden dağlarda 13. deniz kenarında 1, ve

banyo civarında 1 müessese te'sis edilmiştir. Bu tebdili hava müesseselerine 1905 çocuk kabul olumuş ve her çocuk için günde 15 leva hesabıyla iki ay zarfında 1,746,686 leva bir masraf yapılmıştır. Vereme karşı mücadele cemiyeti de bu yolda dağda bir sayfiye karagâhı tertip ederek Filibeden kırk çocuğun iki aylık iâşe ve ibatesini der'uhte eylemiştir. Çocukların sayfiye karargâhına nakilleri sıhhat noktasından kendilerine ve iâşe cihetinden ailelerine büyük bir yardım olmuştur.

İKİ İLÂ ALTI YAŞ ARASINDAKİ ÇOCUKLARA MAHSUS GÜNDÜZ YVUASI

Yükü ve meşguliyeti ağır ve çocukları çok olan ailelere tam bir hürriyet içinde meskenlerini tekrar kurmak ve sükûnet içinde ev işlerini görebilmek fırsatını te'min etmek için icra komitesi tarafından 2 den 6 yaşına kadac olan fakir ailelerin çocuklarına mahsus olmak üzere yuvalar te'sis edilmiştir. Buraya kabul edilen çocuklara yaşlarına göre hizmet edilmiş ve hepsi meccanen iâşe olunmuştur.

YETİMLERE MUAVENET

Zelzele, eytamhaneyi tahrip eylediğinden meydanda kalan yetim çocuklar Salibiahmer cemiyeti hesabına olarak Sofya eytamhanesine yerleştirilmiştir.

Çırpan'da yıkılan eytamhaneniu inşası için Salibiahmer komitesince 500,000 leva iane verilmiştir.

Bundan maada Salibiahmer komitesi Sofya'da (prens Boris Tırnuvalı) namını taşıyan eytamhaneye 15 yaşına kadar beslenmek üzere zelzele sahasından 12 yetim yerleştirmiş ve bunların bütün masrafları için 250,000 leva tahhüt eylemiştir. Zelzele mintakasından bulunan diğer eytamhaneler de Salibiahmerin nakit ve ayniyat olmak üzere ianesinden istifade eylemişlerdir. Yetimler ve eytamhaneler için yapılan masraf 900,000 levadır.

İHTİYARLARA VE MALÛLLERE YARDIM

İhtiyar ve malûllerin ikamet ettikleri melce ve müesseselerde Salibiahmer komitesinin muavenetini görmüşlerdir.

TOHURLUK TEVZİİ

Toprağın büyük ve mütehevvir hareketleri neticesi olarak bir çok köylerde ziraat ciddi ve ehemmiyetli bir surette tehlikeye maruz kalmıştır. Gelecek senenin baş göstereceği kıtlığa mani olmak için köylüye yardım etmek zarureti hasıl olduğundan Salibiahmer icra komitesi tohumluk tevziini de üzerine almıştır. Tohumluğa en çok ihtiyacı olan mintaka (Çırpan) mintakası olmuştur.

Tohumluk mubayaası için Salibiahmer cemiyeti 160,000 leva sarf eylemiştir.

ECNEBİ HEY'ETLERİN YARDIMLARI

Zelzelenin husule getirdiği felâketi

tamir etmek için ecnebi hey'etleri çok kıymetli hizmetler ifa eylemişlerdir. Muhtelif milletlere mensup hey'etlerin faaliyetleri berveçhi atidir:

A — İtalyan hey'eti

İtalyan Salibiahmer cemiyetinin zelzele olur olmaz Mösyö Villa isminde bir zatı âfete maruz kalan mahallere bizzat tetkikat yapmak üzere murahhas olarak gönderdiğini yukarda yazmış idik. Zelzelenin dehşetler veren manzarası üzerine Mösyö Villa mensup olduğu Salibiahmer cemiyetinin fiylen muavenetini talep eylemiş olduğundan İtalya Salibiahmer cemiyeti bir operatör riyasetinde bir hey'eti sıhhiye göndermiştir. Bu hey'eti sıhhiye 100 yatak 500 şilte 1,000 örtü 2,000 çarşaf ve sahra mutfığı te'sis etmek için lâzımgelen bütün eşyayı birlikte getirmiştir. Bundan maada İtalya hey'eti sıhhiyesinin getirdiği daha başka eşyalar vardır ki listesi berveçhi atidir.

1— Dört kısımlı bir hastane te'sis etmek için lâzımgelen bütün sıhhiye levazımı.

2 — Beheri 12 yataklı 45 çadır.

3 — Beheri 8 » 25 »

4 — 32 yataklı bir baraka.

5 — Beheri üç yataklı 100 dağ çadırı.

Hey'eti sıhhiye Eylülün 28 inde Sofyaya muvasalat etmiş ve derhal zelzele mintakasına gelerek vazifesine başlamıştır. Hey'eti sıhhiye Filibe'de

hükûmet hastanesi civarında ambülans hizmetleri görmek üzere 4, katolik hastanesi civarında 2, umumi bahçede 2 çadır ve çok yağmurlu mevsimde ahalinin barınması için şehrin muhtelif mahallerinde 117 çadır kurmuştur. Hey'eti sıhhiye şehir haricinde dahi çalışmıştır. Sadova ve Papazlı köylerine doğum evi gibi kullanılmak üzere birer ve Çirpan'a ambülans (ambulance) ve hastane gibi kullanılmak üzere iki, Kalaçlı, Baltacı, Kalasoveç, Komatova köylerine barınmak üzere birer, Klafer köyüne Gençlik Salibiahmer grubuna mahsus olmak üzere 4, ve Novselo çocuklar grubuna 100 seyyar karyolalı bir baraka ve bir çadır ve Belaçerva İzçiler grubuna iki büyük ve yirmi küçük çadır tevzi eylemiştir. Hey'eti sıhhiye, fakir olanlara İtalya kraliçesi tarafından hediye edilmiş olan 6 sandık melbusat tevzi eylemiştir.

YUGOSLAVYA HEY'ETİ

Yugoslavya hükûmeti zelzeleden zarar görenlere yardım etmek için üç milyon Dinar yani 7,281,500 leva bir tahsisat almış ve 17 Teşrinisani 1928 tarihinde Yugoslavya Salibiahmer cemiyeti reisi ile cemiyetin umumi kâtibini bu ianeyi muhtaç olanlara tevzi etmek maksadı ile Bulgaristana göndermiştir. Zelzenenin husule getirdiği ihtiyaçlar anlaşıldıktan sonra Yugoslavya Salibiahmer cemiyeti hükûmetin ianesini şu suretle tevzie başlamıştır:

1 —	Harabolun kiliselerin tamiri için sen sinot meclisine	Leva 1,000,000
2 —	Zelzeleden zarar görenlere yardım idaresine	1,000,000
3 —	Salibiahmerin Filibe şubesine	750,000
4 —	Salibiahmerin Papazlı şubesine	250,000
5 —	Salibiahmerin Boriso-vağrat şubesine	500,000
6 —	Salibiahmerin Çirpan şubesine	400,000
7 —	Sadova köyü yerli yardım komitesine	100,000
8 —	Dağance ve Manole köyleri yerli yardım komitesine	200,000
9 —	Opalşenzi ve orbezeva köyleri yardım komitesine	50,000
10 —	Sırp - Hırvat - Sloven tebasına mahsus İsloğa cemiyetine (Filibede)	250,000
11 —	Filibedeki katolik kilisesinin tamirine	331,000
12 —	Salibiahmerin (İstannimeka), (Hasköy), (Eski Zağra) şubelerine ve çocuklara, umumi mutfaklara, tebdil hava karargâhlarına velhasıl münasip göreceği mahallere verilmek üzere Salibiahmer cemiyetine	2,000,000

Yugoslavya liselerinin son sınıf talebelerinden elli talebe ile muallimlerden mürekkep bir hey'et de zelzele sahasına gelerek muallimlere ve mintakadaki talebelere bir çok hediyeler tevzi eylemiştir.

LEHİSTAN HEY'ETİ

Mayıs 1928 tarihinde Bulgaristanı ziyaret eden, aynı zamanda Cemiyeti akvamin hıfzıssıhha şubesi murahhası bulunan Varşova sıhhiye idaresi reisi (Viroçenski) nin raporu üzerine Varşova'da zelzelede zarar görenlere yardım etmek maksadiyle bir komite teşkil edilmiştir. Bu komite elbise ve ilaç gönderdiği gibi Bulgaristana her türlü levazım ile mücehhez bir de hey'eti sıhhiye izam eylemiştir. Bu hey'et, hususi bir vagon ile gelmiş ve gelirken 10 yataklı bir seyyar hastane için lâzımgelen bütün levazım ile birlikte bir çok serom ve çocuk elbiseleri getirmiştir. Hey'et mahalli sıhhiye idareleri ile birlikte Filibe'de vazife görmüştür. Lehistan hükümeti yardımları tevsi ederek 7 Haziran tarihinde Bulgaristana birde sıhhiye treni göndermiştir. On vagondan ibaret olan bu sıhhiye treninin 8 vagunu beheri beşer yataktan 40 yataklı bir hastahane haline getirmiş bir vagonu Radyografi aleti ile mücehhez bir ambülans haline konulmuştur.

Lehistan sıhhiye treni çirpanda vazife görmüştür. Faaliyetinin hitamından sonra Lehistana avdet ederken heyeti

sıhhiye Çirpan hastanesine 40 karyola, bir çamaşır yıkama makinesi ve bir kır banyosu bir çok sıhhi levazım hediye eylemiştir.

BEYNELMİLEL ÇOCUKLARI HİMAYE İTTİHADININ GÖN- DERDİĞİ HEY'ET

1925 sensinden beri Bulgar çocuklarına büyük bir mikyasta yardım ve bu yardımlarında devam eden çocukları himaye ittihadının Cenevre'deki Beynelmilel teşekkülü zelzele devam ettiği müddet esnasında Bulgaristan'da bulunan murahhasların delaleti ile zelzele mintakasında bulunan çocuklara çok kıymetli yardımlarda bulunmuştur. Beynelmilel ittihadın murahhası zelzelenin ilk günlerinde 3600, biraz sonra 7200 çocuğa ekmek tevzi etmiş çocukları barındırmak için masrafı bizzat ödeyerek barakalar yaptırmış ve bir çok ailelere muşamba dağıtmıştır. Muhterem Papa tarafından tedarik olunan iane ile 200 çocuk istiap edecek barakalar yaptırdığı gibi Beynelmilel ittihadın verdiği para ile 30 fakir köylü ailesine meccanen verilmek üzere 30 ev inşa ettirmiştir. Yine bu ittihadın yardımı sayesinde içilecek temiz suyu olmayan 20 köyde tulumbalı kuyular açılmıştır. Bütün kış içinde Filibede Borisovağrad ve Çirpan şehirlerinde 1000 ve yedi köyde 300 çocuk beslemek için açılan yemekhaneleri de çocukları himaye ittihadının Beynelmilel teşekkülü idare eylemiştir. Beynelmilel

himaye ittihadının zelzele mıntakasın-
da yaptığı yardımların ve hizmetlerin
mıktarı 2,600,000 leva'ya balığ olmuştur.
Burgaz İngiliz konsolosu da İngiltere'de
kendi delaletiyle toplanan iae-
lerle en ziyade harap olan (Daganice)
köyünde bir kaç ev yaptırmıştır.

ZİYARELLER

Beynelmilel Salibiahmer birliği ve
İtalya Salibiahmer cemiyeti tarafından
gönderilen murahhaslardan başka diğer
mâruf şahsiyetlerde cenubî Bulgaristam
ziyaret eylemişlerdir.

1 — Cemiyeti akvam hıfzıssıhha
şubesi Virocenski namında bir zatı
göndermiştir. Bu zatın verdiği rapor
üzerine cemiyeti akvam tarafından
harbi umumiden sonra Bulgar hükû
metine yükletilmiş olan harp tazmina-
tından bir kısmının mesken inşasına
tahsisine müsaade edilmiştir.

2 — (İsveç çocukları himaye itti-
hadı) nın umumî kâtibi olan Matma-
zel (Nielson) 10 Temmuz 1928 sene-
sinde cenubî Bulgaristanı ziyaret etmiş
ve tevzi ettiği bir çok hediyelerden
maada (Lobenova) köyünde mesken
inşa edilmek üzere Salibiahmer ce-

miyetine 36,756 leva teberrüde bulu-
muştur,

3 — Niş metropolidi zelzele mınta-
kasını ziyaret ederek memleketine av-
det ettikten sonra Sırp kiliseleri ma-
rifetiyle tekrar iane toplamağa teşebbüs
eylemiştir.

4 — Beynelmilel kadınlar ittihadı
reisi matmazel Otaki ve ittihadın
umumî kâtibi matmazel Selme zelzele
sahasını ziyaret ederek avdet ettikten
sonra kadınlar ittihadını iane vermeğe
davet eylemişlerdir.

YARDIMLARIN MADDÎ MİKTARI

Müfredatı şimdiye kadar birer bi-
rer gösterilen yardımlar Bulgar Salibi-
ahmer cemiyetinin zelzele mıntakasın-
da muhtelif şekillerde yaptığı faaliyet-
leri aşikâr bir şekilde göstermektedir.
Bu ceht ve gayretin müsmir bir netice
vermesi de her şeyden evvel paraya
mütevakkıf bulunduğu şüphesizdir.
Beynelmilel yardım müesseselerini
harekete getirmek için Bulgar Salibi-
ahmer cemiyeti her türlü fedakârlığı
yapmıştır. Hariçten ve dahilden tedarik
olunan ianelerin yekûnu berveçhi
atidir :

* * *

24,275,390	leva	Hariçten toplanan iane
11,478,120	leva	Dahilden » iane
52,125	leva	Dahilden alınan iane
40,469,222	leva	Zelzele yardım komitasına inşaat için verilen
<u>76,274,857</u>	leva	

BULGAR SALİBİAHMER CEMİYETİ TARAFINDAN ZELZELE HASARATI İÇİN YAPILAN MASRAFLAR

1,900,479	Muhteif inşaat
14,584,530	İkraz suretiyle yardım
708,517	Nakten yardım
3,979,459	Su tulumbaları
150,950	Sıhhiye heyetleri masrafları
117,953	Boğmaca hastaneleri
693,730	Melbusat
1,366,200	Beğlik zahire
1,159,330	Mutbakların masrafı
3,202,156	Çadır
6,052,641	Tevzi edilen yardımlar
1,426,030	Tebdili hava karargahları
160,000	Tohumluk
154,126	Yetimlere ve ihtiyarlara yardım
97,391	Hususî mecmuanın masrafı
52,126	Müteferrik
35,805,618.16	leva

AYNİYAT SURETİYLE YARDIM

Nakten vaki yardımlardan maada Bulgaristan dahilinde ve ecnebi memleketlerden ayniyat suretiyle alınan ianeler berveçhi atidir:

İTALYA'DAN:

3,500,000 leva kıymetinde 5 otomobil

ÇEKOSLOVAKYA'DAN:

1,003,000 leva kıymetinde 28 çadır

230,000 leva kıymetinde eczayı tıbbiye

1,500,000 leva kıymetinde 32 bin metre kumaş ve saire

2,730,000 leva

MACARİSTAN'DAN

400,000	leva	kıymetinde konserve
250,000	leva	kıymetinde un, şeker, sabun
23,000	leva	kıymetinde müzadı taaffün maddeler.
673,000	leva	

FİLİSTİN MİSYONER CEMİYETİNDEN

250,000	leva	kıymetinde 1000 yorgan
250,000	leva	kıymetinde 1000 kadın mantosu
500,000	leva	

LEHİSTAN

200,000	leva	kıymetinde elbise ve alâti tıbbiye
---------	------	------------------------------------

FRANSA'DAN

100,000	leva	kıymetinde serom ve kinin
---------	------	---------------------------

İSVİÇRE'DEN

150,000	leva	kıymetinde dezenfeksiyona mahsus üç makine
60,000	»	» » çocuklara mahsus un
210,000	leva	

HARİÇTEN AYNİYAT SURETİYLE GÖNDERİLEN
İANELERİN YEKÛNU

7,921,000	leva
-----------	------

ECNEBİ MEMLEKETLERDEN GÖNDERİLEN
İANELER

ALMANYA

589,000	Salibiahmer marifetiyle yardım müessiselerinden.
528,832	Hususi teberrular
1,117,835	leva

AMERİKA

3.488.847	Salibiahmerden
3.574.250	Salibiahmer marifetile yardım müessiselerinden
435.064	Hususi teberrular
7.498.161	leva

İNGİLTERE

59.340	Hususi teberrüler
--------	-------------------

AVUSTURALYA

84.550	Salibiahmer tarafından
20.550	Salibiahmer marifetile yardım müessiselerinden
15.113	Hususi teberrular
120.213	leva

AVUSTURYA

141.433	Hususi
---------	--------

BELÇİKA

38.635	Salibiahmer tarafından
--------	------------------------

BREZİLYA

9.082	Salibiahmer tarafından
-------	------------------------

KANADA

277.000	Salibiahmer tarafından
---------	------------------------

KÜBA

54.450	Salibiahmer tarafından
--------	------------------------

DANİMARKA

26.700	Salibiahmer tarafından
44.000	Hususi teberrular
70.700	

DANZİG

2.674 Salibiahmer tarafından

MISIR

67.600 Salibiahmer tarafından

İSPANYA

27.273 Salibiahmer tarafından

ESTONYA

1.985 Salibiahmer tarafından

FENLANDİYA

11.561 Salibiahmer tarafından

FRANSA

573.344 Salibiahmer tarafından

182.983 Hususi teberrular

756.327 leva

YUNANİSTAN

90.000 Salibiahmer tarafından

FELEMENK

12.292 Salibiahmer tarafından

5.000 Hususi teberrular

17.202 leva

MACARİSTAN

289.089 Salibiahmer tarafından

2.801.920 Salibiahmer marifetile yardım müessiselerinden

4.804 Hususi teberrular

3.095.813 leva

İRLANDA

74.557 Salibiahmer tarafından

İTALYA

30,000 Salibiahmer tarafından

LİTVANYA

6,925 Salibiahmer tarafından

LUKSEMBURG

40,560 Hususî teberrualar

MEKSİKA

6,533 Salibiahmer tarafından

FİLİSTİN

99,454 Salibiahmer marifetiyle yardım müessiselerinden

İRAN

30,321 Şiri Hurşidi sirhi İran tarafından

LEHİSTAN

46,500 Salibiahmer tarafından

70,956 Husnî teberrular

117,456 leva

ROMANYA

118,612 Salibiahmer tarafından

28,500 Hususî teberrular

1,646,602 Bulgar sefareti tarafından toplanan iane

1,793,714 leva

SİYAM

41,726 Salibiahmer tarafından

İSVİÇRE

145,000 Hususî teberrular

İSVEÇ

46,765 Hususî teberrular

ÇEKOSLOVAKYA

82,139	Salibiahmer tarafından
1,024,248	Salibiahmar marifetiyle yardım müessiselerinden
472,125	Hususî teberrular
1,698,312	Bulgar sefareti tarafından toplanan iane
3,274,824	

TÜRKİYA

150,000	Hilaliahmer tarafından
---------	------------------------

YUGOSLAVYA

2,644,554	Salibiahmer tarafından
61,982	Hususî teberrular
2,706,536	leva

SALİBİAHMER PROPAGANDASI

Salibiahmer prensibini ve sıhhi terbiye ve maarifi yaymak ve Salibiahmer cemiyetlerinin faaliyetlerine ceryan vermek maksadile Bulgar Salibiahmer cemiyeti İzvestiya namında haftalık bir mecmua neşretmektedir. Bu mecmua 14 senelik bir intişar hayatına sahip oldu. 800 nüsha olarak neşrolunmaktadır. Her sene Salibiahmer bayramına tahsis edilen günde Salibiahmer cemiyetleri tarafından her tarafta konferanslar sergiler balolar ve içtimalar tertip olunur. Ve bu vesileden istifade olunarak Salibiahmer için âza kaydolanmağa başlar. 1929 senesinde bu fırsatlardan istifade olunarak kaydolan azanın miktarı 2681 kişiden ibarettir. Mecmuadan başka Salibiahmer cemiyeti hıfzıssıhha ter-

biyesini halka telkin etmek maksadile Salibiahmer cemiyetleri birliği tarafından gönderilen filimleri halka irae etmektedir. Maarif nezareti de bu filimlerle alâkadar olarak seyyar sinema tertibatı vücade getirmiştir. Bu maksadı temin için doktorlara konferanslarda tertip ettirilmektedir. Kız lisesinin son sınıf talebelerine de hastalara ve memedeki çocuklara yapılacak tekayyüdat hakkında kurslar tertip olunmuştur. Muallimleri gençlik Salibiahmer gruplarını idare edecek bir kabiliyette bulundurmak maksadile gençlik Salibiahmerinin tertip ettiği kurslarda Salibiahmer prensiplerini yaymak için tutulan yolların mühimlerinden biridir. Salibiahmer tarafından neşrolunan takvimler, resimler de bu maksadı tamamen temin edecek mahiyette olan neşriyattandır.

BEYNELMİLEL RABİTALAR

Bulgar Salibiahmer cemiyeti beynelmilel Salibiahmer komitesi ve sair millî Salibiahmer komiteleri ile olan münasebetini idame ettirmektedir. Şimdiye kadar davet edildiği Beynelmîlel içtimaların her birine birer murahtas göndermek suretile iştirak eylemiştir. Salibiahmer cemiyetinin içtima ettiği konferanslar şunlardır :

1— Lahay'de içtima eden 13 üncü Beynelmîlel Salibiahmer konferansına.

2— Beynelmîlel Salibiahmer cemiyetleri tarafından 24 Haziran 1929 tarihinde, Cenevre'de toplanan gençlik Salibiahmer şubeleri Beynelmîlel konferansına.

Pek mahdud ve mutevazı olan varidatına rağmen Salibiahmer cemiyetinin tevzi eylediği ianeler berveçhi atidir :

1928 — 1929 senesi bütçesinden	
405.963	leva
724.928	«
<u>1.130.928</u>	«

ALINAN İANELER

Salibiahmer cemiyetleri birliği tarafından Bulgar Salibiahmer cemiyetine bin balye müstamel elbise ve çamaşır hediye edilmiştir. Bu müstamel elbise ve çamaşır bilhassa mülteci olan fakir ailelere tevzi olunmuştur. Çok kıymetli olan bu hediyeden 495 köyde 16.605 aile yani 48.783 kişi istifade eylemişlerdir. Hediye

edilen eşyanın müfredatı berveçhi atidir :

1 — Elbise	48.783	parça
2 — İç çamaşırı	40.288	«
3 — Çorap	11.224	çift
4 — Kundura	3.215	«
5 — Muhtelif elbise	9.943	parça
6 — Çocuk elbisesi	8.953	«
7 — İplik	1.100	Yumak
8 — Şapka	178	Adet
9 — Kakao	72	Kutu
10 — Konserve	70	«

Bulgar hükûmeti hastabakıcılar mektebi masrafına karşılık olmak üzere 1929 - 30 senesinde Bulgar Salibiahmer cemiyetine 300.000 leva vermiştir.

Bulgar Salibiahmer cemiyeti hediye ve saire sureilerle tesis edilmiş olan 16 vakfı idare etmektedir. Bütün vakıflardan alınan varidat yine Salibiahmerin takip eylediği gayelere tahsis edilmektedir. Bu vakıfların içinde en mühim olanı fakir hastaları meccanen tedavi edecek bir hastane inşasına tahsis edilmiş olan vakıftır.

BULGAR SALİBİAHMER
BÜTÇELERİ

1928 - 29 senesine ait bütçe	
8.591.520	leva masarifat
<u>8.563.092</u>	« varidat
28.428	masraf fazlası

1929 - 30 senesine ait bütçe	
9.871.257	leva masarifat
<u>9.675.508</u>	« varidat
195.749	masraf fazlası

Tercüme eden
Galip

Gençlik için Kır otelleri te'sisi

Bütün millet ve Hükümet teşekküllerinin esas nüvesini aileden sonra hayata mutlak bir sadakatla merbut olan bir cemaat ve cemiyet teşkil eder. Bu itibarla halkını ve milletini seven herkesin ne şekilde olursa olsun birlik ve beraberlik hayatını tenmiye eden her türlü faaliyeti icra etmesi ve bunlara zahir olması lazımdır. Gençliğin zihninde ve kalbinde ileride bir millet ferdi sıfatile müessir şekilde müsbet neticeler elde edebilecek bütün kabiliyetleri beslemek lazımdır. Her genç milletin müstakbel bir yardımcıdır. Binaenaleyh bu gençlerde kendilerinin hususî temayüllerinden vaz geçebilmelerini, başkalarının arzularını kırarak kendi arzularının muhakkak infaz edilmesi için çırpınmalarına mani olmak zaruridir. Bu ise ancak bu gençlerde beraberlik ve birlik hislerinin eyice yerleşmesi, bu hislerin birer itiyat halini alması ile kabildir.

Beraberlik ve birlik mefhumları şüphesizki çok düşünülmüş ve çok işlenmiş mefhumlardandır. İçtimai ve iktisadi memleket bünyesindeki buhranların siyasi ihtilafların fevkinde bir beraberlik temini her millet için

en mühim bir mesele halini almaktadır. Bu hedefe vasıl olabilmek için gidilecek bir çok yollar vardır. Bunların içinde Gençliğin kamplar kurarak açık hava tenezzühleri yaparak beraberlik hayatına alışmaları en ön saf'ta gelenlerdendir.

Gençliğin kırlarda ve köylerde geçirecekleri bu temiz havanın yalnız ciğerlerini temizleyeceği ve sıhhatlarını koruyacağını düşünmek elbette noksan bir fikir olur. Bu hayat onların kalplerini ve manevî bünyelerinde de temizleyecek ve kuvvetlendirecektir.

Geçenlerde Alman Reis Cumhuriyeti Hindenburg bir münasebetle irat etmiş olduğu nutkunda gençlik gezintileri için otellerin inşa ve hüsnü idamesine fevkalâde ehemmiyet verdiğini söylemiş ve bu otellerin daha doğrusu bizim köy odalarına benzeyen bu misafirhanelerin vatan muhabbeti ve memleket muhabbeti için çok lâzım birer kucak ve ocak olduğunu tekit etmiştir.

Almanya gibi her ferdin okuyup yazdığı ve muayyen şu veya bu fırkaya rey verebilecek ve müstakil düşünüp taşınacağı memleketlerde bile gençliği müttehit bir vatan muhabbeti

ve şuurlu bir milliyyetçilik için top-
layabilmek çok ehemmiyetli bir
vazife halini almıştır. Vatanın şehir-
lerden uzak köşelerinde, güzel manza-
ralı ve temiz kırlarında dolaşan genç-
lik gruplarının hangi akideye, hangi
nazariyyeye, hangi düşünüş tarzına
mensup ve meclup olurlarsa olsunlar
bir arada yatıp kalkmaları bir arada
yemek yemeleri ve yaşamaları bun-
ların müteakiben fikir ve kanaatlarına
hürmet etmelerini hazırlayacak en
ameli bir muhit ve vasıta olması
itibarile çok derin bir şekilde tedkik
edilmelidir.

Büyük şehirlerimizin civarında
gerek hükümet veya belediye ve
gerekse nim - resmî teşekküller ve
hatta bunların haricinde spor kulüp-
leri ve sair teşekküller vasıta ve
gayretile bina edilecek böyle bir iki
kır otelinden çok şümüllü faideler
beklemek hakkımızdır. Bū oteller
sade, temiz gayet basit ve mazbut
birer misafirhanelerdir. Bir bekcileri
veya müteahhidi bulunur. Burada
gençler gerek muallimlerinin gerekse
diğer bir rehberlerinin nezareti altında
cuma ve sair tatil günlerini geçirirler.
Temiz bir su, yatacak temiz birer
kereveti, ot minderi olur, asrı birer
duş mahalli, abdesanesi, kır yemekleri
pişirebilecek birer mutbakları, bir
küçük salonu ve birde yemek salonu
olur. Dört beş odası hatta bir iki
yatak odası bulunur. Bu odalarda
bütün bir sadelik ve temizlik vardır.

Her metre murabbai yer son ihtima-
line göre kabili istifade bir halde
kullanılmıştır. Ekseriya ahşap olurlar
ve şirin bir tarzda inşa edilirler. Bu
yerlerden hükümet veya belediye
maddi bir istifade beklemeyiz. Bilâkis
pek cüzi para bile verir. Esasen
lokantası filan yoktur. Her kes yeme-
ğini beraber getirir. Müskirat kulla-
nılmasına çok defa ve çok yerde
müsaade edilmez. Memleketin her
köşesindeki gazeteler, mecmualar
buraya meccanen bir nusha gönde-
rirler, veyahut Türk ocakları gibi
o memleketlerde teşekkül etmiş ve
kökleşmiş ictimai ve milli teazzuvar
ya bu misafirhaneleri bizzat tesis
ederler veya, bunlardan azalarının
azami istifade temin etmeleri için, bir
çok yardımlarda bulunurlar. Bilfarz
senelik tamirlerinde belediyelere, bun-
ların banisi olan müesseselere yardım
ederler. Faideli kitaplar ve risaleler
gönderirler. Bu misafirhaneler bizim
memleketin hususiyyeti nazarı itibare
alınarak en yakın köy ihtiyar hey'eti
veya diğer bir mekâmın nezareti ve
sehabeti temin olunabilir. Buralara
gelüp bir iki hafta veya bir kaç gün
yaşamak isteyen gruplar rehberleri
vasıtasile evvelce buraların diğer
gruplar tarafından tutulup tutulmamış
olduğunu sorarlar ve hangi gün gele-
ceklerini bildirirler. Hülâsa bir kerre
bu şekilde bir teşebbüse başlanacak
olunursa bunun muhitin hususiyyet-
lerine tetabuk eden bir takım şerait
ve kavaidi elbette tesbit olunur.

Hiç bir fiil beraber yaşanmış dakikadar, beraber geçirilmiş günler ve hadiseler kadar biz insanları birbirine bağlayamaz. Diğer taraftan hiç bir hareketde beraber geçirilmiş seyahatlar kadar daimi kalan birer müşterek hatıra bırakmaz. Bu hakikatlar karşısında bundan yirmi sene evvel medeni memleketlerde başlayan bu kır gezintileri hareki bugün terbiyevî tedrisi ve ictimai vazifesini tamamen ifa etmiş ve tamamile inkişaf ederek kol budak salmış ve bütün hüviyetile teazzuv etmiştir. Kır gezintilerine çıkmış zinde ve temiz gençlik gruplarını gördüğümüz zaman bu işle ne kadar az alâkadar ve bunun mahiyyetinden ne kadar az haberdar bulunmuş olursak olalım bu gençler karşısında duyduğumuz bir sevinç ve bir memnuniyet içimizde birden bire insiyakî bir şekilde kendilerini karşılayan bir tasvip ve takdir bu hareketin ne kadar doğru ve lâzım olduğunu bize isbat için kâfidir. Bütün insanlar, ne kadar muhtelif tînet ve mizacda ne kadar başka bir tabiatla olurlarsa olsunlar hepsi de gençliklerindeki hatıralarını, tabiatın kendilerinde yaşattığı ve yarattığı bedeni ve ruhî inkişaf ve tezehhürün hatıralarını samimiyetle saklarlar. Her insan tabii havada tabiat ortasına atılmak ister.

İçinde yaşadığımız zaman her vakitten ziyade sınırları sağlam, kendi kendisile yaptığı mücadelede ruhî ve manevî kuvvet ve kabiliyetini dene-

miş ve kendi şahsî hayatla mı bu büyük dünyada olup biten şeylerin kocaman muhiti içine kolayca yerleştirebilecek insanlar olması lâzım gelen gençler beklemektedir. Ancak tabiat bu hayatîyet ve ceyadeti bu seyyaliyeti ruhumuza verebilir. Ancak kır gezintileri, tabiat gezintileridirki biz insanların tabiatla olan ve günden güne azalan rabitamızı takviye edebilecektir. Kır gezintilerinin çok kuvvetli bir yardımı da benliğimizde arkadaşlık hisselerinin, nisfet ve gayrendişan bir feragat hislerinin uyanmasını temin etmesidir. Yan yana tabiat ortasında yaşayan insanlar da beraberlik ve birlik ve hakikî arkadaşlık hisleri kolayca uyanır.

Kır gezintileri en ucuz spordur. Buna rağmen ruhî ve bedeni en fazla bir kıymeti olan biz insanlara en çok faideli olan bir spordur. Evvelâ bu spor diğer şehir dahilindeki sporlar gibi iddialı ve gurura müstenit bir spor değildir. Beraberce yapılmalara rağmen yine arkadaşlar arasında bir rekabet ve binnetice tek şahsiyetin teferrüdü demek olan birtakım rekor tesisi gibi hususiyetler ibraz eden pek çok spor nevilерinden ziyade ictimai bir haslet ve meziyet gözeten bir spor tarzıdır. Her nevi bünyenin kaldırabileceği ve kolayca kabili tadil olan bir spor nevidir.

Kır gezintilerine gençliği teşvik etmek ictimai bir vazife hissi olan her cemiyetin ve bilhassa spor ve

gençlik cemiyetlerine aittir. Bu gün spor cemiyetlerine uzak kalmış bir çok gençliği de bu harekete sevk etmek belki mümkün olur.

Gençliğe kır gezintilerinin hakikaten ameli bir faide verebilmesi için bunların asgari bir kaç gün devam etmesi lâzımdır. Bu itibarla gençliğe kırlarda ve köyler civarında birer mesken, konaklayacak birer dam tedarik etmek zaruridir. Açık hava gezintilerinin kıymetini anlayan herkes bu hasit ve nevi şahsına münhasır otellerin de nederece lâzım olduğunu derhal kabul eder.

Kır otelleri hareketi yenidir. Kır gezintileri de esasen bugünkü şekilde yarım asrı geçmez. Kır otellerinin en mükemmel olduğu memleket Almanya'dır. İlk kır oteli bir Alman ilk mektep muallimi olan Schirrmann tarafından 1910 senesinde vücade getirilmiştir. Bu; vatanına ve onun gençliğine merbut olan insaniyetperver adam bu güzel fikrini filiyat sahasına dökülebilmek için Münker isminde bir fabrikatörden büyük yardım görmüştür. Harpten evvel dört sene içinde bu hareket seri bir inkişafa mazhar olmuş ve 1914 senesinin ekserisi kulüplerin ve hamiyetli eşhasın gayretile vücade gelmiş 200 kır oteli ve 300 kadar da kışla ve mümasil enbiyelerde tefrik olunmuş yatacak mahal temin olunmuştu. Harp bu inkişafı tevkif etmiş fakat harpten sonra içtimai muvenet ve sıhhat sahasındaki

faaliyet neticesinde 1929 senesi nihayetinde vaziyet şu şekli almıştır:

Kır otellerinin adedi: 2184. (Yatılacak mahal)

Nekadar gece kalındığı (Beher insan) 3.783.000.

Bu teşkilâtın kaç mıntakaya malik olduğu: 978

Âza adedi: 117.000.

Hususi teşebuslerle yapılmış, kır otelleri: 484. (Asrı ve münhasıran K.O.)

Bir tarfadan yeni ve asrı kır otelleri inşa edilmekte diğer taraftanda muvakkat ve nisbeten iptidai olanlar kapadılmaktadır. Bütün Almanya 26 büyük mıntakaya taksim edilmiştir. Bunların idare işleri ve bilhassa inşaat ve sihhî techizat meselelerini kendi idare meclisleri görür. Hilchenbachdaki Umumî merkez senelik içtimaları ve sair mühim mesaili idare eder.

İlk zamanlarda, « Muhacir kuş » denilen, kır gezintileri yapanlar ya köylü evlerinde veya köy samanliklarında yatarlardı. Bu gün ise bu tabiat dostları ne kendi çadırlarını kurmak zahmetinde bulunuyorlar, ve ne de köy odalarında yatmak ihtiyacında dırlar. Almanyada mevcut kır otellerinden, ki münhasıran bu iş için yapılmış olanların adedi 500 ü bulmakta dâir; nisfından fazlası asrı bir şekilde en sihhî ihtiyaclar nezari dikkata alınarak inşa edilmiştir. Bu günkü kır otelleri bu hareketin ilk devrelerinde tesadüf edilen ve romantik şekildeki ko-

nak mahallerinden tamamen ayrıdır. Eskiden şatoların yanında, köy evlerinin geniş ve eski köşelerinde ihzar edilen bu konaklamalar artık tarihe karışmıştır. Günden güne bu otellerde yatanların adedi fazlaştığı için temizliğe daha fazla bir itina göstermek zarureti hasıl olmuştur, 1-1-1930 tarihinden itibaren bu kır otellerinin, cemiyetlere ait hususî otellerin, heman ekserisinde çamaşır mecburiyeti ; kabul edilmiştir ; yani burada yatacak gençler ya yatak ve yorgan ve yasdık örtülerini beraber getirmek mecburiyyentindeler veya buralarda kira ile alabilecekleri çamaşırleri kullanmak mecburiyyetinde kalacaklardır. Tabii bu spor ve ya hayir cemiyetleri kiralardan istifade degil ancak masraf mukabilinde bir para almaktadır. En asrı K. O. (kır otellerinde) karyolalar sade ve beyaz boyalı demirden dir. Yorganlar ayak uclarında birer tüylü ilave ile sağlam bir sekildedir. Bu suretle evvelce yaza inhisar eden bn gezintilerin kışında temin edilebilmesi için icap eden her şex yapılmıştır. Bu otellerin çoğunda yaz ve kış sporları yapılır. En büyük otel Saksunyadadır.

K. O. ekseriyya civar köy ve küçük şehir gençliğinin büyük şehirlerden gelen arkadaşlarile daha sıkı bir şekilde temaslarını temin etmek itibarile başlı başına bir ehemmiyeti haizdir. Buralarda gençler temamilen serbest ve her türlü şerait ve takyidattan uzak olarak fikirlerini, arzularının,

duşuncelerini rehebriyelerinin önünde münakaşa ederler. Böylece terbiyevî bir kıymeti kaiz olan bu konaklamalar aynı zamanda memleket lise ve darülfunun gençliğinin ilmi tetkik seyahatlarında da kuvvetli bir zahir olabilir. Gençler memleketi tanirlar, yakınıdan birbirleriyle temas ederler.

K. O. lerinin mümkün mertebe asrı olmalarının bir meziyeti de bunları ziyaret eden muhtelif tabakaya mensup gençlerin ucuz, basit ve güzel yaşama tarzının yakından görmeleri ve kendi ailelerinde de bu şekilde bir yaşayış tarzının ileri götürebilmeleridir. Aynı para ile ve hatta daha ucuz nasıl daha güzel ve sıhhi ve daha rahat yaşanılacağını görmeleri itibarile memleketin dört köşesinden gelen bu gençlerin hepsinde az çok bilmedikleri maişet tarzı, az çok henüz yabancı bulundukları oturmak ve yatmak şekilleri birer numune halindedir. Gençlerin sabahları kalkup yıkanmaları ve bir oda içinde akşamlarını gecirmeleri bunlarda cemiyet için de nasıl oturup kalkılacağını göstermesi itibarile çok ameli birer hususiyet teşkil edebilir. Bu hüsusta yüzlerce pırlanlar yapılmış hususî inşaat tarzları ve sistemleri icad olunmuştur. Almanya da bilfarz böyle bir K. O. inde kalmak için kulüp mensupları beher gice için 12 kuruş kadar bir meblag tediye ederler, 20 yaşından yukarı olan kulüp mensuplarının ve ya davetlilerinin verdikleri parada 25 kuruşu geçmez. Bu oteller-

rin her birisinde her tabiat dostu ya-
tabilir. Bunun için kendisinin cemiyet
merkezinden alınmış bir müsaadesini
göstermesi kâfidir. Fikren, ahlaken
ve bedenen mazbut ve kıymettar olan
bu meraklı ve eyi insanların gençlerin
rehberleri önünde gençlerle yaptık-
ları hasbuhaller ve münakaşalar
bu K. O. inde geçirilen gecelere ayrı bir
zevk verir.

Kır gezintilerine verilen ehemmi-
yeti biraz daha izah edebilmek için
Prusya mebusan meclisinin hiç bir
ilk ve orta mektep talebesinin, kız
olsun erkek olsun, bir iki günlük bir
kaç kır gezintisi yapmadan mektep-
lerinden tasdikname verilmemesini ka-
bul etmiş olduğunu söylemek lâzımdır.

K. O. tehaffuzun tedaviden daha
eyi olduğu hakkında en vazih ve kuv-
vetli delil vermektedirler. Ruhen, fik-
ren ve bedenen sağlam bir bünye ya-
ratabilmek itibarile K. O. lerinin fa-
ziletlerini uzun uzadıya anlatmak
zait olur. Alman maarif nezareti kır
eglencelerini ve kır gezintilerini mek-
tep gençliği arasında yapabilecek ve
hakkile bundan istafe temin ettirecek
olan muallimleri yetiştirmek için hu-
susî kurlar açmaktadır. Buralarda ye-
tişen muallimler gençleri bu temiz ve
güzel hayatı seven insanlar olarak
yetiştirirler. Böyle yetişmiş insanların
ileride iş başında bir mürebbî ve bir
reis olarak ne şekilde yaşayacaklarını
tahmin etmek pek kolaydır. Kır otel-
lerinin bir kısmında Almanyada kır ve

açık hava mektepleri olarak kullanıl-
maktadır. Bu mektepleri umumi ma-
nada açık hava mekteplerinden ayırt
etmek lazımdır. Bunlar muayyen bi-
rer müddet için bu sahede yetişmiş
muallimler ve mürebbilerin nezareti
altında K. O. llerinde yaşayan mek-
teplilerdir. Bizim memleketimizde bu
mektep nevileri çok kerre prevantori-
um ve sair müessesat ile karışdırıl-
maktadır. Bir çok spor ve sair ictimai
ve sıhhi gayelere hizmet eden cemi-
yetler içtimalarını bu gibi k. o. llerin-
de akit etmektedirler. Hu suretle aza-
larına k. o. lerinin faidelerini yakın-
dan gösterebilmektedirler. Hükûmet
ve maarif idareleri işsiz kalmış genc-
lere verdiği tazminat ve bunlara gös-
terilecek nazari derslerle bazı serbest
kurları tercihan k. o. lerinde verdir-
mekte bu suretle aynı zamanda ruhen
muztarip bu insanların daha kolay
ve neşeli bir tarzda öğrenebilmelerini
temin etmektedir.

Şümendiferler ve sair nakliyat
vasıtalarında azamî suhulet ve tenzi-
lat görmekte olan geçiciler ecnebi
memleketlere de gitmektedirler. Ancak
hiç bir memlekette Almanyada olduğu
gibi k. o. yoktur. Binaen aleyh son
zamanlarda pek çok ecnebler bu mü-
essesattan istifade etmekte ve muhte-
lif milletlere mensub gençler buralar-
da yaşayarak alman gençliğinin her
nevi kanaat ve itikatta olan gençlerle
yakından tanışmaktadır.

Almanyadan sonra en müterekki

olan memleketler Avusturya ile Çekoslovakyanın alman ırkile meskun olan Bohemya eyaletidir. İsviçre ve hollanda da dahi alman numunelerine tevfikeyen k. o. leri yapılmaktadır. Danimarka, İsveç ve Norveç de dahi k. o. hayatı başlamış sayılabilir. İngilterede son zamanlarda isviçrede olduğu gibi tercihan eski şato harabeleri içinde romantik bir şekilde bazı Kır otelleri inşa edilmektedir. Bir çok avrupa devletleri almanların bu tesisatını yakından tetkik ettikleri gibi cemiyeti akvamın Sıhhat şubesi de müteaddid defalar bu kır-otelleri teşkilatını tetkik etmiştir.

Gün geçtikçe bu otelleri idare etmenin müşkülâtı baş göstermektedir müşkülât bilhassa otellerde bekci vazifesini de gören ve bunları spor cemiyetleri namına idare eden erkek veya kadınların böyle genc yaştaki muhtelif tabakaya mensup insanların sulh ve sukun içinde yan yana yaşayabilmelerini temin edebilmelerindedir. Bizim memleketimiz için bu (K.O. babası) denilen insanları müteakibet eski askerlerden ve ya eski sporculardan intihap etmek lazımdır. Maamafih bunlardan almanyada olduğu gibi bir kaç haftalık kurslarla eyice vazifelerine alışdırılmaları çok muvafık olur. Zira bilhassa bu idarecilerin kabiliyeti bu otellerin şöhretleri hususunda en fazla rol oynamaktadır.

Kır otellerinin mahiyyet ve meziyyetleri hakkında bir kaç kelimeli

kısaca verdiğimiz şu, ve itiraf edelim gayri musannaf, izahattan sonra bunların memleket neslinin ana temeli olan gençliğinin sıhhatı ve ictimai bünyesi itibarile nekadardır mühim olduğu tezahür eder. Gençlik salibiahmer teşkilatının her memlekette en evvel alakadar olduğu bu teşkilat ile bizim hilali ahmer teşkilatımızın meşgul olabilmelerini ümit etmek haklı olur. Zira buralarda esen hava: Sıhhat ve zindeği; Neşe ve arkadaşlıktır şüphe yokki bu noktalar milli sıhhat ve ictimai muavenetin esasını teşkil eden noktalardır. Bu tesisat gençlik hilali ahmerinin bir taraftan memleketimizde yerleşebilmesini diğer taraftan bunların vazifelerini teshil edebilmesi itibarile fevkalade nazarı itibara alınacak bir meseledir. Bu k. o; nde tütün ve ne de alkol istimali katiyyen memnudur. Bu nokta bile gençlik hilali ahmer teşkilatının istikbalde memleketimizde yerleştiği taktirde bu K.O; leri nekadardır yardımcı ve müşterek hedeflerle nekadardır yekdiglerine merbut olabileceğini gösterir. Almanyada salibiahmer ve bilhassa gençlik salibiahmeri teşkilâtı K.O. teşkilâtile yakından ve filen alakadardır. Bilfarz muhtelif yerlerde bizzat k.o. açmak ve bazı büyük kır otellerinde bir iki yataklık hasta odaları tesis etmek ve bütün k.o. birer ecza dolabı tesisatı yapmaktadır. Salibiahmerin harpda göreceği hizmetlere gençliği bu fırsatlardan istifade ederek alıştırmak için bizzat

salibiahmer sıhhiyei kolonları vazifelerin kolayca öğrenebileceği bir k.o. projesini mevkii tatbika koymak azmin-
dedir. Gençliğin askerlik terbiyesine alışdırılması noktasında k.o. teşkilâtına fikrimce B.E.H. mizinde alâkadar olması icap eder. Bu hususta yapılacak pek çok şey olduğunu izah etmek bile abesdir. Ancak bu noktaya işaret etme-
gi bir vazife adediyoruz. K.O. llerle bezenmiş bir memleket manzarasının bu yuvalarda esen sağlam, birleştirici

ve temizleyici hava bize elle tutulur gözle görülür bir kıymet olarak önümüze koyacağını herkes kolayca tahmin edebilir. Bu vadide ilk satırları yazarken bu ihtiyaca ilk işaret edenler arasında bulunmağı aynı zamanda mil-
li ve insani bir hedef olarak telakki ediyoruz. Hiç şüphe yokki bu şerefi bu imkânı bize veren ve selâhiyyettar olan Hilâliahmer mecmuasına da minnettarız.

Bedri Tahir

**Ne ekersen, onu
biçersin**

Salibiahmer milletler arasında bir mukarenet te'sisine saik olabilir mi?

İsviçre Salibiahmer mecmuasından :

Brüksel'de toplanan beynelmilel on dördüncü Salibiahmer konferansı münasebetiyle Mösyö (Güstav Ador) u istihlâf eden beynelmilel komite reisi Mösyö (Maks Hüber) atideki belîğ nutku irat etmiştir. Bu nutuk İsveç veliahtı prens Şarl hazır olduğu halde 54 Salibiahmer teşekkülünün iştirak ettiği hey'eti umumiye içtimanda irat olunmuştur. Nutkun metni şudur :

Fahametpenah, Reis Ef. Efendiler ve Hanımlar.

Beynelmilel on dördüncü Salibiahmer konferansının ruznamesinde « Salibiahmer milletler arasındaki mukarenete âmil olabılırlar mı? » meselesi var.

Konferansın bu mühim mes'eale üzerine şu veya bu şekilde beyan mutalea etmesi zarureti hasıl olmuştur. İsveç Salibiahmer riyasetinden varit olan mektuba kesbi ıtıla ettik. Bundan dolayı kendilerine karşı deriu minnet ve şükran hıslarımızı takdim ederiz. İsveç Salibiahmeri bu mektubu ile, evvelce olduğu gibi bu gün temas etmek istediğimiz mühim mes'ealeye ne

dereceye kadar alâka gösterdiğini bildiriyor. mevzu olan bu mes'elenin ehemmiyet ve nezaketi ve bahusus siyasetle olan münasebet ve derece alâkası itibarıyla böyle bir konferansta mevzu bahis olmasının münasip ve muvafık olmayacağı cidden şayanı tememmül ise de konferansda ciddî ve müşîkâfane tetkikatı icap ettirecek mahiyette mühim mesail olmamak itibarıyla konferansın, ruznameye derç olunan bu mes'elenin Salibiahmerin salâhiyet ve nüfuzu maneviyesine taalluk edecek noktalarına temas ile tetkikatı neticesini ve muhassalâi müdrikâtını efkârı umumiyyeye bildirmesi münasip olur kanaatindeyim. Maahaza, vereceğimiz bir kararın, bu mukarenet mes'ealesinin tahakkukuna saik ve bu hususta müessir olacağına kanaat etmemekle beraber bu cihet varit ve vaki olsa da bundan dolayı iftihar etmeliğimiz de icap etmez. Bizim gayemiz daha mütevazı ve daha basittir. Mes'ealeyi kendi noktai nazarımızdan tetkik ve tahlil eder isek istihdaf ettiğimiz gaye, bu mukarenetin tahakkuku in-

kân ve ihtimallerini araştırmak, bu bapta uhtemize terettüp eden vecaibi tayin ve tespit etmek, Salibiahmerin maksatları ve faaliyeti hakkında mevcut olan ve olması ihtimali bulunan sui tefehhümleri izale eylemektir. Fikrimce mes'ele siyasi mahiyeti iktisap ettikçe Salibiahmere taalluk eder bir mes'ele şeklinde telâkki edilemez. konferans bu mevzuu ancak moral noktasından derpiş edererk sırf bu esas üzerink beynai mutalea edebilir. Onun için mes'elenin evvel beevvel ahlaki ve manevi cihetleri düşünölmeli, bu kuvvet bütün dünyaya dağıtılmalı, bilâvasıta takviye edilmelidir ki siyasi sahada ki tahakkuku imkân dairesine girebilsin. Salibiahmeri, milletlerin mukareneti bahsinde başlıca bir âmil gibi telâkki etmek ister isek ilk evvel, ara sıra bu teşekköl hakkında bazı taraflarca uyanan sui tefehhümleri izale etmeli; nitekim Salibiahmerin esas vazifesinin zamani harbe ve sahai faaliyetinin harp mecruhlarının tedavisine münhasır olduğunu soyleyenler ve bu mefkûre ile yaşayanlar var, harbi gayri kabili içtinap ve hayatı içtimainin lâzımı gayri mufariki gibi tanıdığına ve Salibiahmerin, harbin bütün fecaat ve dehşetini ahalinin nazarından sakladığına ve bu fecayii bütün ğavamızıyla ahaliye anlatmamak ve binnetice onların iğfal edilmelerine delâlet ve yardım etmiş olmak cürmile ittiham edenler var. Binaenaleyh harbin bu dehşet ve fecayii ne derece hanımansuz ve gayri

insani olduğu fikri insanların zihinlerinde kökleşip harbe karşı umumî bir nefret, ahlaki ve manevi ve kahir bir ekseriyet ve kuvvet te'min edilmedikçe harp ortadan kalkmas. Hatta son zamanlarda Salibiahmerin daha mühip, daha dehşet engiz kimya harbi mesaili ile meşgul olması bile her taraftan itiraz sesleri uyandırdı

Harp, hayatı beşerde Salibiahmer hadim ve müntesiplerinin bütün temenniyat ve mesailerine rağmen ref ve tevkifine muktedir olamadıkları bir facia, bir hailedir. Onun için Salibiahmer, hukuku düvelce tanılmış olan o beyaz ve fârik Bayrağını harp meydanına dikmek suretiyle ilk vazifei insaniyesini ifa etmiş oluyor, Harbin kavaidi hukukiye ile olan ciheti te'lifiyesi henüz bariz ve müspet bir şekilde teayyün edemedi. Hak, her tarafa kök salıyor, Neşvü nemada berdevam, tevessu ve inkişaf ediyor. sulhun te'minine doğru yürüyor, harbi nefretle kaşılıyor; buna mukabil teslihat yeni şekillere giriyor, kemâl devrelerine giriyor; hatta harbin, evvelkilere nispetle daha feci, daha dehhaş te'sir yapabilecek şekillere ifrağı çareleri düşünölüyor. Salibiahmeri te'sis edenlerin bu fikre iştirakini gören Salibiahmer, maksadı teşekkölü ile kabili te'lif bir vazı ve hareket almağa mecbur oluyor. Harekete geçmek, beşeriyetin ıstırap ve elemelerini tehvin ve teskin etmek isteyenler bu vaziyet karşısında göz kapamamalıdırlar. Şefkat

ve re'fet aşkı, şahsî doğruluğu istilzam eder ; Bu itibarla Salibiahmeri ne esası vazifesinden ve ne de sulh zamanlarına ait faaliyetinden inhiraf ettirmeğe bir sebep yoktur. Asrımızda harp ve cida- le karşı bir gayz ve nefret uyanmış ise bundan Salibiahmer mesul olamaz. Bu hata ona tahmil edilmez. Sulhu idame ve istikrarına hadim âmillerin muvazeneti haleldar olduğu zamanlar, beynelmilel müşareket zemini olan Salibiahmer belki bu hususta bir istinat noktası olabilir .

Salibiahmer prensipleri millî salâhiyetlerin fevkında olan hukuku düvele kaideleri içinde moral noktasından en yüksek seviyeyi işgal etmiştir ve bu itibarla çizdiği hattı hareket dahilinde bu prensipler, hukuku düvel kaidelerinin en emini, en kuvvetlisi ve en eskisidir.

Nekadar garip bir haleti ruhiyedir ki bir taraftan Salibiahmer, harbe ta- allûk ve râbitası olan mesail ile iştigal etmiş olmak töhmetiyle ittiham olunuyor, diğer taraftan, harple hiç alâkası ve râbitası olmayan ve sırf beşeriyetin âlâm ve ıstıraplarını tahfif gayesiyle açtığı mücadele sahasındaki faaliyeti endişe ile karşılanıyor. Elem ve ıstırap, gerek cüzü fertler ve gerek küller üzerinde âmildir. İyi ve kötü bir intıba bırakır. Eger insan, şahsan elem ve ıstırapın ne olduğunu bilir ve bunun her türlü sademelerine tevekkül ile katlanmış, onun te'siratını his etmiş olur ise aynı vaziyette gördüğü muhatabına karşı bir hissi şefkat ve merhamet bes-

ler, onun tahfifi âlamına çalışır. İnsanı bir hisle meşbu olan bir fert, bu gibi bir hal muvacenesinde yapacağı hizmet ve muavenetin derecesi ne olursa olsun bu hissin zebunudur. Ve bu itibarla beşerin elemiini tehvin teskin için insanı bir sahada mesbuk olan mesaî ahlâkıyenin meşruiyeti inkâr kabul etmez bir hakikattir.

İnsan, Selibiahmer teazzuvu içinde efâl ve harekâtına, melekâtına, maneviyatına , akaidine , dinî râbitalarına , şahsî felsefelerine sahiptir. Selibiahmer bu hususlarda kâmilin ve tamamen bita- raftır.

Salibiahmer her kese, her ferde şefkat kollarını açmıştır. Hiç bir muave- net ve yardımı ret etmez. Salibiahmerin bu bitaraflığı , ne lâkaydiliğinin itirafı nede kendisine taraftar edinmek için meydana attığı hususi bir mefkûrenin ifadesi demek değildir. Mutlak surette şahsî kanaatlere olan hürmetinin doğurduğu bir bitaraflıktır ; Salibiahmer bu bitaraflığı siyaset sahasına da teşmil etmiştir.

Çünkü âlemşumul olan bu müesse- se beynelmilel bir ideali millî bir ideale feda edemez. onun yegâne gayesi, din ve mezhep farkı olmaksızın re'fet ve şefkat sahasında her kese müfit olabil- mek ve her milleti ba gaye etrafında toplayarak onların kendisine iştirak ve iltihakını te'min etmektir.

Salibiahmerin esası nizamnamesi , harp zamanlarında yapılacak hususi muavenet ve verilecek ianelerin millî

teşekküllerin inhisarına tabi olmaksızın sırf salibiahmer bayrağı altında temerküzünü amirdir. Yalnız bu farik alâmetin bir olması sayesinde ki Salibiahmer bütün dünyanın hürmetini celp ve te'min edebilmiştir. Her tarafta bir çok hayırperver cemiyetlerin teşekkül ederek mili teazuvlarımızla teşriki mesai ettiklerini kemali hoşnudiyetle görüyoruz. Salibiahmer sulh zamanlarında yapılacak âsarı hayırperveraneyi tahtı inhisarında bulunduracağı kat'iyen düşünmemiştir. Çünkü onun insani sahada göreceği işlerin miktarı o kadar çoktur ki onun için böyle bir düşünce varit olamaz ve şayanı arzu da değildir.

Onun vazifesi, gerek sulh zamanlarında müstekillen ve gerek harpte ordu emrinde insaniyete hizmettir.

İşte bunun içindir ki bu bitarafılığı sayesinde gerek milli gerek beynelmilel sahada elemidelerin keder ve ıstıraplarını teskine şitap etmeği mahzı emel edinmiş ve bunu kendisince bir vasife bilmıştır. Yine bu bitarafılığı itibariyledir ki Salibiahmer, beynelmilel mukarenet arzularının tahakkukuna hadim ve âmil olacak bir teazzuv gibi telâkki edilmektedir ve belki bu maksada yardım edebilir; ancak bu mukarenetin müessir ve haizi kıymet olabilmesi için bu keyfiyetin hak ve adalet esaslarına istinat etmesi muktezidi. Bu gayenin hayyızı fiile isali halinde milletler şahsiyeti maneviyelerini kaybetmiş olmuyorlar, belki yukarıda söylediğimiz gibi sırf hak ve adalet çerçeve-

si dahinde toplanmış oluyorlar. Mes'elenin iki şekli vardır: biri, insanların mefkûresine müstenit olan moral, ikincisi de ifadesini hukuku beynelmilel teşkilatından alan siyaset. Salibiahmer bu mukarenet mes'elesinin ancak moral noktasına icrayı te'sir edebilir. Ve bunu yapabilir ise o da bitarafılığı sayesinde vücut bulabilir. Salibiahmer kâdın ve erkeklere ve bir çok memleketlerde gençlere re'fet ve şefkat hisleri telkin ediyor. Onları muhtacı muavenet olanlara yardım etmeğe teşvik ediyor, o zihinlerde harp ve cidal, insafsızlık hisleri yerine mürüvvet ve merhamet hisleri, yekdiğerine muavenet, insanlâr arasında tesanüt fikri ve tohumları uyandırıyor. Bu hislerle meşbuh olan Salibiahmer taraftarları harbe karşı bir hisî nefret besliyor.

Salibiahmer teşekkülünün hatta düşmana bile re'fet ve şafkat ile mukabeleyi emir ettiği unutulmamalıdır. Salibiahmer, bu mefkûreyi rehber itti-haz ettikçe moral sahada tükenmez bir kuvvet iktisap edeceğinde şüphe etmemelidir.

Salibiahmer yalnız farik bir alâmet ye yalnız bir isim altında bütün dünyanın mazharı hürmeti olan bir çok beynelmilel teşekküllere vücut vermemiş olsaydı onun bu moral sahadaki bu kuvveti pek müessir olamaz ve mahdut bir saha haricine çıkmaz. Şurasını ilâve edelim ki ahali arasında Salibiahmer ismi ekseriya bir meçhul ifade eder. Hatta münevver muhitlerde bile

bu mefkûre bu hususta mütereddittir. Bununla beraber re'fet ve şefkat, sadakat, doğruluk, siyasi mücadelattan ihtiraz ve tevakkî, din fikri Salibiahmer alâmet ve isminde mündemiçtir. Bu mefkûrenin bütün dünyada bir moral kuvvet olduğuna kaniiz. Şüphesiz ne sukutu hayale uğramak ve nede bu hususta tefahur etmek istemeyiz.

Salibiahmer mefkûresi, bundan çok yüksek ve pek uzaktır. Fakat bu gün beşeriyetin ıstırap, cidal, iptilâ, karışıklık kâbusları içinde çırpındığını, kin, nefret, ademi itimat hislerinden doğan tehlikelere maruz bulunduğunu görüyoruz ve bu itibarla Salibiahmeri milletler arasındaki mukarenetin tahakkukuna hadim olabilecek asrî ve müsbet unsurların en kuvvetlisi olark görmekte

haklıyız. Kuvvetimiz nekadar zayıf olsa da bu moral kuvveti dir silâhi müdafaa gibi istimâl etmeğe borçluyuz. Bu gayenin tahakkuku için milletlere davetiye göndermeğe ihtiyaç yoktur. Buna lüzum görmeyiz. Salibiahmerin kuvveti, kavlen değil, insanı sahada bitarafane, sadıkane olan filî eserleriyle ölçülür. Kônferans bu bapta ittihaz edeceği bir kararla millî teşekküllerin, beynelmîlel teazzuvların, hulâsa bütün Salibiahmer hâdimlerinin heyeti umumiyesine teveccüh etmiş oluyor. Onlara bir vazife tahmil ediyor. Biz bu kararın sahai file isalini teshil ve te'mine hadim esbap ve avamîli araştırmak, deruhte edeceğimiz barî mes'uliyetin derecesini takdir etmekle mükellefiz.

*Terceme eden
Tevfik*

**Hesabsız kasab, ne bıçak
ne masat**

Küçük çocukların eğlenceleri

Çocuğun, ailenin ve cemiyetin içindeki rolü hakkında fazla söz söylemek zaittir. Çocuğu beslemek ve büyütmek her cemiyet için ancak istikbalini, yarınını, hazırlamak demektir. Çocuğun büyümesi ve beslenmesi ve yetiştirilmesi münhasıran onun gıdasını vermek, onun ileride maişetini temin edebilmesi için tahsilini ikmal ettirmek değildir. Çocuğun terbiyesi; gıdası ve tahsili kadar mühim ve elzemdir. Çocuk terbiyesi ise beşeriyetin ilk şuurlu günlerinden beri meşgul olduğu ve üzerinde milyonlarca ve milyonlarca insan zekâsının, insan sayının emek dökdüğü bir mevzudur.

Zira çocuğun terbiyesi, kısaca, beşeriyetin ve bütün insanlığın terbiyesi demektir.

Çocuğun terbiye vasıtaları muhteliftir. Ana kucağındaki terbiye ile bu aile terbiyesinin diğer bir nev'i olan, daha doğrusu bu aile terbiyesini itmam eden, çocuk bahçelerinden başlayan bu terbiye oldukça büyük bir zaman için mektep muhitinde temerküz eder. Ancak mektebin bir çocuğun terbiyesi için lâzım olan vasıtalar meyânında umumiyetle zannedildiği kadar müessir ve hatta yegâne

faili müessir olduğunu kabul etmek doğru olamaz.

Mektep, çocuğu terbiye eden muhitin bir parçasıdır.

Gerek mürebbilerin ve gerekse aile reislerinin çocukları terbiye için muracaat ettikleri yardımcı vasıtalarından birisi de çocuğu oyalayan, eğlendiren ve aynı zamanda terbiye eden oyun ve spordur. Çocuk oyunları, çocuk sporları hakkında her medenî memlekette binlerce ve binlerce cilt kitap yazılmış ve yazılmakta bulunmuştur. Yeni hayattaki muvaffakiyetlerimizin en esaslarından birisi olan Maarif ve terbiyecilik ıslahatımızda da çocukların spor ve oyun ihtiyaçlarını düşünen bu günkü teşkilâtımızdır.

Gerek teşekküller ve gerek resmi ve nim resmi teazzufların yardımı ile gençlik oyun ve spor ihtiyacına cevap verecek, bu zinde, faal ve cevval hayatın mutalebatını karşılayacak bir çok hayırlı işlerin vücut bulduğunu görüyor ve memnun oluyoruz. Çocukların ve bilhassa mektebe giden çocukların sporlarıyla resmi teşkilâtımızın ne kadar sıkı bir alâka ile meşgul olduğunu cümlemiz görüyoruz. Bizim bahse mevzu ittihaz edeceğimiz

cihet henüz mektebe gidemeyen çocuklarla ilk mektep sınıflarında bulunan çocuklardır. Çocuğu terbiye eden oyunların hangileri olduğunu bulmak için zahmet çekmeğe hacet yoktur. Bu günkü terbiyecilik bu muadeleyi esasından halletmiş, ta maziden gelen oyunlardan başlayarak, kâh bunları ıslah ederek ve kâh tadil ederek ve bazan da bugünkü çocukların irfan seviyesine muvafık oyunlar icat ederek bu derde çare bulmuştur. Bizim için mevzuu bahsolan cihet bu oyunların hangilerini intihap etmek yani bunlardan hangilerinin ırkı ve millî seciyemize uygun olduklarını tespit etmek ve bunların hangi vasıtalarla temin edileceğini halletmektir.

Küçük çocukların eğlenceleri için memleketimizde teşekkül etmiş hayırlı ve çok kıymetli bir teşekkülün faaliyetini şükranla yad etmekle beraber, bugünkü umumî ihtiyaç karşısında henüz kâfi derecede çocuklarımızın terbiyevî bir şekilde eğlendirilemediğini iddia edebiliriz.

Bazılarımız çocukların eğlendirilmelerinden evvel yapılacak işler olduğunu, sefil ve perişan gezen çocukların iâşe ve ibatesinin temin edilmesinin düşünülmesini muvafık buluyorlar. Memleketteki bu küçük betbahtların talileriyle uzun uzadıya alâkadar olmak nekadar vazifemiz ise beri tarafta burjuva ailelerin, orta halli, vakti hali yerinde kimselerin çocuklarının terbiyevî eğlence ihtiyaçlarını

düşünmekte o kadar vazifemizdir.

Çocukların eğlencelerini müteaddit kısımlara ayırmak kabildir. Bu mevzunun şu veya bu şekilde temdidinden evvel esas olan düşünce bu vazifenin kınalara terettüp edeceğini düşünmektir. Dünyada hiç bir memleket tasavvur olunamaz ki çocukların eğlenceleri münhasıran çocuğun mevcudiyetine alâkadar olarak temas eden ve daha ziyade fakir ve kimsesiz çocukları göz önünde tutan şu veya bu cemiyetin sırtına tahmil edilmiş olsun. Çocuğun eğlencesi, terbiyevî eğlencesi bütün hususî ve resmî teşekkülleri alâkadar eden umumî ve çok şümullü bir meseledir. Bizim bu satırlarımızla ifade edeceğimiz bir iki fikir Hilâliahmerin bu sahada neler yapabileceğidir.

Hilâliahmer şefkat teşkilâtı ile anenin ve dolayısıyla çocuğun en tabii hamisidir. Bunun için çocuğun çok kuvvetle ve ruhi bir ihtiyacı olan eğlencesini de düşünecektir. Bunun için kâbil olabilen bütün vasıtalarla muracaat edecek, memlekette bu vadede çalışan bütün terbiyecilik ve şafkat teşekküllerinin ortasında, bunlarla sıkı bir şekilde iştiraki masaide bulunacaktır. Kulüpler, cemiyetler ve sair teşekküllere yardım ederek ve bilhassa manevî sahada olacak bu yardımlar ve irşatlarla bu teşekküllerin medenî memleketlerde yapılmakta olan faaliyetlerini örnek göstererek, kendi

geniş vasıtalarından bu cemiyetlerin istifadesini mümkün kılarak çocukların terbiyevi eğlencelerini mümkün kılacaktır.

Küçük çocukların kükla tiyatrolarına verilen ehemmiyet, medenî cihan terbiyeciliğinde çok esastır. Küçük çocuklara sinema gösterilmesi de bir çok ebeveyni çocuklarına nezih ve müfit eğlence aramak müşkilatından kurtarabilir. Küçük çocukların müşterek oyunlarını te'min edecek çocuk oyun odaları açmak ve mahalle mahalle bu tertibatı nezih bir şekilde idame ettirmek kabildir.

Tabiatıyla bu gibi oyun salonları tamamen hususî, kısmen hükümet yardımı veya tamamen resmi mahiyette olmak üzere iki üç kısma tefrik edilebilir. İş görmeğe mecbur olan annelere, çocuklu kadınların evlatlarını gündüz götürüp koyabilecek bir sıcak odaları yoktur. Hilâliahmer, Himayei etfâl cemiyetlerinin hedeflerine muvazi emeller ve arzular ve bu cemiyetin yüksek gayesine birer yardım mahiyetinde vaz edilmiş ufak tefek gayri resmi ve hususî teşekküllere yardım edebilir, bunların sıhhi ve asri bir şekilde çalışmalarında mühim bir amil olabilir. Bu itibarla Hilâliahmerin bilfarz sanayi mekteplerinde, milli atelye ve müesseselerde, küçük çocukların yalnız eğleneceği değil, aynı zamanda istifade edeceği oyuncakların imali için de şu veya bu şekilde birer yardımı dokunabilir.

Yaz ve kış mevsimlerindeki açık hava eğlencelerinde küçük çocukların hakkı vardır. Halbuki bizde çocuk çok kere ya başı boş sokaklarda kendine bir arkadaş aramak zaruretinde ve yahut ta iç sıkıntısında kendini ve ebeveynini üzmektedir. Meşgul olmayan çocuk huysuz ve binnetice ahaksız olur. Küçük çocukların terbiyelerinde en esastı bir nokta olarak bunları eğlendirmek lâzımdır. Eğlendire eğlendire terbiye etmek cemiyetimiz için de cümlemiz için bir vazifesidir.

Küçük çocuklara karşı bu vazifeyi der'uhte etmemek esas vazifelerimizden birini ifa etmemek demektir. Maarif ve içtimai muavenet Vekâletleri gibi resmi makamattan en ufak bir idari ve içtimai teşekküle kadar her kesin bu noktayı görmekle iktifa etmemesi, buna karşı bir çare arayıp bulması lâzımdır. Küçük çocukların eğlenceleriyle meşgul olmak aynı zamanda belediyelere düşen bir vazifedir. Şehirler ve mahalleler küçük çocuklarının eğlencelerini, her mevsimde te'min etmekle mükelleftir. Onun içindir ki umumî parkların, bahçelerin bir köşesine bir az kum atarak küçük çocuklara karşı vazifemiz itmam edilmiş sayılamaz Belediyeler büyük ve sabit oyuncaklarla bu küçük çocuklara mahsus bahçeleri, oyun salonlarını hazırlamalıdır. Hiç olmazsa halkı böyle bir teşebbüse teşvik etmek ve bu teşebbüsü himaye etmek vazifele-

ridir. Pek çok çocuk babaları böyle güzel bir maksat için mahallelerinde böyle bir bahçenin teşkil ve hüsnü idamesi için ufak bir resim vermekten çekinmezler. Bu oyun salonlarında çok istifadeli ve ilk malûmat mefhumunun elde edilmesine yarayacak eğlenceler tertip edilebilir. Küçük çocukların beraber oynayabilmesi te'min edilir. Beraber oynayabilen çocuk beraber çalışabilir. Beraber çalışmak

bir cemiyet efradı için lâzımdır. Nihayet bu küçük çocukların beraber oynayabilmek ve beraber yaşamak kabiliyeti, içtimai vahdet mevcudiyetini doğurur. Bu beraberlik hissini ta ilk şu'urdan itibaren tenmiye ve terbiye etmet lâzımdır. Bunun hakkında mütehasıslarımızın umumî ve filî tedbirler ve teşebbüsler almasını beklemek bizim için çok tatlı bir ümittir.

Bedri Tahir

Çok yaşamak fenni

«Sihhatsiz olmakta büyük bir zevk bulunduğunu kabul etmek lazım. Çünkü başka türlü, bir çoklarının hasta düşmek için ne yapmak lâzımsa yapmakta kusur etmemelerini ve hastalıktan tahaffuz için de hiç bir şey yapmamalarını izah etmek gayri kabil olur.

Hümmayı tifoidiye yakalanmak ne kadar hazâverdir! Ya teverrüm etmeğe maruz kalmaktaki zevk!..

Hastanede yatmanın letafetine, şüpheli bir hırıltının endişelendirdiği doktora muayene olunmanın tuhaflığına, eczacının hesap puslaşını temizlemenin verdiği neşeye payan olurmu? Eğer bu saydığım zevkler olmasaydı bu kadar erkeğin, kadının ve çocukların sırf keyiflerine uyarak istenildiği zaman kolaylıkla bertaraf edilebilen bir sürü hastalığa çanak tutmalarına şahit olmazdık.

İşin garip ciheti, bu öksürük, baş ağrısı, balgam ve bin bir çeşit humma amatörleri ya cehalet veya lakaydi saikasıyla, tam tahayyül ettikleri gayeye erecekleri vakit, feryada yetişin, bizi tedavi edin! yaygaraları arasında şu ezeli hakikatı anlamağa başlıyorlar:

İlaç almaktan, aklını başına almak yekdir.

Bir zaman, bindiğim otomobil şöförünün sokak köşelerinden geçerken ne yavaşlattığını ne boru çaldığını görerek adamcağıza bir gün kaburgalarının çökeceğini söylemişdim. Bu tefeülümle eyice eğlendi fakat bir ay evvel de sokaklardan birinin köşesinde bira kamyonunun hışmına uğradı. Bir ciğeri ezildi, kaburga kemiklerinden üçü kırıldı, ayağı tersine döndü ve madamülhayat sakat kaldı. Şimdi, ihtiyattan âlâ ilaç olmadığını anladı amma iş işten de geçti.

Hastalıklarda da böyledir. İstenilirse, daha doğrusu herkes isterse, ihtiyarlığın son hadleri idrak edilebilir. İnsanlar arasında tam manasile bir tesanüt mevcuttur ve bunlardan birinin hastalığı ister istemez digerinin de hastalığı olur.

Bizlerin sıhhatta olmamızdan ziyade her kesin sıhhatlı olmasında menfaatimiz vardır. Öyle ya, insan, tek başına sıhhatlı olabilir mi? Sıhhat demek geniş bir müşareket demektir. Böyle müessir bir müşareketten ne büyük fevâit istihsal edildiğini gösteren mukni misaller mevcuttur. Ölüm

karşı mücadele teşkilâtı yapılan memleketlerde, bu mücadele muvaffakiyetle neticelendi. İşte Danimarka. 1800 tarihinde bu memlekette senede yuvarlak hesap 1000 nufustan 24 vefiyat oluyordu. 1922 de, ölenlerin adedi ancak 12 yi buldu. Yarı yarıya kâr olmak itibarile bu netice şayanı takdir değildir.? 1840 1844 senelerinde Danimarkada vasatı hayat 42 sene sürüyordu, Harbi umumîye tekaddüm eden son senelerde bu nisbet 58 seneye çıkmıştır. İnsanca hareket edilerek 16 sene kazanılmış oldu.

Bu muvaffakiyet nasıl elde edildi? Gayet basit bir surette: Danimarkalılar, baştan aşağıya hıfssıssıhhaî umumîyenin fazailini anladılar ve her kes ona riayeti bir vazife bildi. Kavanine tabibin tenbihatına ittiba edilmek gerektir. Bnınları hiçe saymakta şeref duyacak biidrak bir fert tasavvur edilemez. Meselâ, ırlere tüküren birisi her kesin nazarında müstekreh bir mahluk, tehlikeli bir vatandaşdır. İşte bundan dolayıdırki, istatistikler zafer ilân ediyorlar. Bundan 30 sene evvel Danimarkada veremden senede 10.000 nufusta 20 kişi öldüğü halde, şimdi vefiyyat nisbeti sekize düşmüştür.

1890 da nezlei emodan 327 çocuk öldüğü halde, şimdi ancak 75 vefat

vakası oluyor. Bütün hastalıklardan hummayı tifoidi, kızıl, kuşpalazı, hummayı nefasi, vefiyyat nisbeti budur. Danimarkada ölüm rücat ediyor, firar ediyor, ölmek üzere bulunuyor.

Niçin her yerde böyle değil? Çünkü, her yerde hıfssıssıhhaî umumîye halk arasında müteammim olmadığı gibi ahkâmına da riayet edilmiyor. Çünkü hıfssıssıhhaî umumîye bütçesine konulan tahsisat gülünç bir derecede azdır. Nerede bu bütçedeki tahsisat böyle gülünç bir derecede azsa, sebebini az tahsil görmüş vatandaşların bu vadide esaslî ve derin islâhat yapılmasını teminen mebusları üzerinde icapeden tazyikatı yapamamalarında aramalıdır.

Terakki, anın süratına ibrazı kabiliyet edenlerin arzusuna rağmen, emin fakat batî bir surette husul buluyor. Eğer hepimiz müşterek menfaatımızı müdrik olsak ve eğer ömrü beşerin tatvilî yolunda yapılan mücadelelere küçük bir fikri gayretle iştiraki kabul etsek; sıhhatı umumîye yolunda nekadar ilerlemiş olurduk.

Tekrar edelim: ömrünü uzatmak her kesin elindedir; fakat böyle olduğu halde pek az kişinin bu işe alâka göstermekte olmasına da şaşmamak elde değildir:

Kimyevî harbe karşı sivil ahalinin vikayesi Cemiyeti akvamin 1930 senesi askerî sâlnamesi

Büyüklüğü ve mündericatının zenginliği itibarile haizi ehemmiyet olan bu sâlname, 1923 senesi Temmuzunda meclis tarafından ittihaz olunan karara ve cemiyeti akvama meclisince tespit edilmiş olan esasata tevfikân intişar etmektedir.

İhtiva ettiği malûmat, muhtelif memleketlerin askerî teşkilâtını bütün tafsilatiyle tetkik eden erbabı ihtisas için olduğu kadar, terki teslihat mes'elesinin alâkadar ettiği ve dünyada mevcut ordular hakkında umumî bir fikir edinmek istiyen herkes için faidelidir. Kısa fihristi mündericat, üç kısımdan teşekkûl etmiştir: « Ku vayı berriye ve bahriye », « Müdafaai milliyeye mûtaallik bütçe masarifâtı », « Müdafaai milliyeye noktai nazarından haizi ehemmiyet olan mevaddı iptidaiye ve mahsulâtı muhtelif (İstihsal ve ticaret) »

Bu kısım, asrî harbin bir memleketin bütün faaliyeti sinaiyesini bellemek yolundaki temayülüne binaen, hususî bir alâka uyandıracak mahiyettedir.

Filhakika mevaddı iptidaiye, mamul eşyalar, müesses kudreti imaliye, sahibi ihtisas amelelerin yaptığı işi, teşkilât ve fen sahalarında müessir olan avamil, öyle şeylerdir ki harbe hazırlık noktai nazarından, bunların iyice bilinmesi lâbûttür.

Muayyen bir mes'eleye dair sâlnamede mevcut makaleler tekrar tetkik edilmiş ve imkân nispetinde düzeltildiği gibi en son vesaika müracaatla itmam olunmuştur. Bu makaleler, cemiyet âzasından olan ve olmayan 61 memlekete mütedairdir. Maalesef, verdiğimiz bu muhtelif malûmatın me'hazi olan mukaddîmede de denildiği veçhile, mevzuubahis makaleler arasında kat'î bir müşabehet daima te'min edilememiş ve bazı vesaikin fıkdam veya ihtiva ettikleri malûmatın farkı hasebiyle ifade tarzını bir siyakta tutmak mümkün olamamıştır.

Nüsha, ihtiva ettiği makalelere dair yapılmış olan neşriyatın umumî ve mühim bir fihristi ile hitam buluyor.

Mevzuubahis makalelerden, kimyevi silâha tea'luk eden vesaiiki istinsaha çalıştık. Bu silâh tayyarecilikle beraber, ahalinin maneviyatını bozmak hususunda kullanılmaktadır. Doğrusunu söylemek lâzımgelirse, askeri sâlnamede bu bapta mevcut malûmat natemamdır. Bunlardan bazılarında, hususiyle Almanya (1), Fransa, Japonya, Romanya, İsviçre, İ L H . . . ye ait olanlarda sulh zamanında « Askeri ve kimyevi vesaiti tehaffuziyye » hakkında hiç bir mepl.as mevcut değildir. Bir takım makalelerde bu hususta bazı malûmat verilmekte isede bu malûmatın çok imsak ile ita olunduğuna bakarak ya musammem bir ketumiyete ve yahut harp için kimyâî teşkilâtın hemen hemen mefkudiyetine hükmetmek doğru olur zan ediyoruz. Teslihatın bir tekâmül devresinde ki o vakıt sulh kuvveti sūr'atle harp kuvvetine inkılâbeder - harbin ahzede-

(1) Versay'da 28 Haziran 1919 senesinde imza edilmiş olan Versay muahedesinin askeri, bahri ve havai ahkâmı mucibince Almanyanın tahdidi teslihatı. 17 inci madde Muhnîk, müsemmin ve emsali gazlerle müşabihi her nevi mayiat, mevat ve usullerin istimal ve tatbiki memnu olduğu cihetle, bunların Almanyada imali veya Almanyaya ithali şiddetle memnudur. Bu memnu'iyet, mevzuubahis mevad ile usullerin imal, muhafaza ve istimaline mahsus her nevi levazıma da şamildir.

Harp maksadına hadim mahiyette bulunan zırhlı arabalarla tankların ve mûmasili alâtı Almanyada imal veya Almanyaya ithali keza memnudur.

ceği yeni şekilleri resmî bir suretle tasnif etmiş olan bu fıkara müstahraceyi aynen derç ediyoruz:

Belçika

Müdafaaî milliye nezaretinin teşkilâtı :

Topçuluk dairesi ve bu daireye merbut olan :

Gazlere karşı tahaffuz hidematı.

Büyük Britanya ve Şimalî İrlanda Harbiye nezareti

A)

B) Harbiye dairesi.

4) Tophanê müşürlüğü.

Vezaif :

Kimyevi harp levazımı

Asakiri daime

9) Muhtelif imalâthane ve müesseseler :

A)

J) Mevaddı kimyeviye ile harp kısmında taharriyat şubesi.

Mevaddı kimyeviye vasıtasıyla muharebe hususunda taharriyatta bulunan şubenin umumî merkezi Londrada kâin olup Salisbury civarında Porton'da ve Lancashire dahilinde Sutton dak'ta müesseseleri vardır.

Kimyevi harp komisyonu müte-hassıslar ile, harp hidematının mümessillerinden mürekkep istişari bir teazzuvdur.

Darton'da kâin tecrübe istasyonile Sutton Dak'daki taharriyat istasyonu kimyevi harpte müstamel levazımın tecrübesi, bu bapta projeler tanzimi ve levazımı ıslahı hususatiyle meşguldür. İmkân husulünde, darülfünunlar ile mümasilî müessesatın hizmetlerinden istifade edilir. [1]

Müessesatı tedrisiye

Dorton kimyevi harp mektebi.

Sefaini harbiye

Bahriye nezaretinde atideki şubeler mevcuttur:

.

[1] Kimyevi harp komitesi 1925 senesi Martında teşkil edilmiştir. Bu komitede, âzayı mutadeden maada kimyager ve ya erbabı ilimden on kişi, müstahzaratı kimyeviye amillerinin ve British Dyestuff Corporation nin mümessilleri vardır. Bahriye, harbiye ve hava nezaretlerinin mümessilleri re'sen komiteye iştirak ederler.

Kimyevi harp komisyonu Darton'daki kimyevi harp tecrübe istasyonu işbu komisyona mülhaktır.

.

Estonya

Müdafaai milliyeye muhtas bütçe sarfiyatı

.

Masarifatı fevkalâde :

Dynamochinique levazımı	
56,0 — 61,7	41,1 — 4,2
Bin Estonya kuruunu	Milyon Estonya
hesabile	Markı hesabile
1928-29 — 1929-30	1926-27 — 1927-28
.	

Amerika Cemahiri müttehidesi

Âli makamı askeri ve teşkilatı

.

6) Ordular ile hidemat komandanı.

a) Ordu atide gösterilen muharip ordularla gayri muharip hidemattan müteşekkildir :

.

Kimyevi harp hidematı

.

Bu daire, kimyevi harpte müstamel ve tedafüi ve taarruzî mahiyetteki alat ve edevatın iştirası, imali, ıslahi, ve taharrisi hususlarile meşgûl olur ve bunları deranbar ederek teslimatta bulunur. Kimyevi harpten tevekkiye dair yapılan tedrisata nezaret eder.

Ordularda kimyevi muharebe daire-
sinin anasırı terkibiyesi bervechi atidir:

Kısmen hizmeti filiyede bulunan
bir gaz taburu ile, birisi ihtiyat olmak
üzere üç kimyevi hidemat bölüğü.

Kimyevi harp mektebi: Mary-
land'da kâin Edgewood tersanesi (1)
Müdafaayı Milliyeye müteallik mesa-
rifat.

1927-28 — 1928-29 — 1929-30

Bin dolar hesabı

Tahminat Masarifi mütehakika

10268 1,251—1,323 Kimyevi harp
hidematı

İtalya

Harbiye nezareti

Teşkilat bervechi atidir:

(1) Baltimore'a 32 kilometro uzakta bu-
lunan Edgewood tersanesi Amerikanu harp
esnasındaki İcraatından birini teşkil eder.
1927 senesi Teşrinisanisinden itibaren bir
seneden az bir müddet zarfında, (Chesapeake)
koyunda temadi eden ve arazisi gayri mezru
ve bataklık olan bir yarım adada 35,500,000
dolar sarfile 550 ebniye 24 kilometroluk yol,
geniş ve dar olmak üzere, 58 kilometro
şimendifer yolu, pipe-lines ilh. inşa edilmiş-
tir. Burası elyevm Amerikan Pensilvanya
şimendiferinin ana hattı güzergahında kâin
bulunan bu mahalde kimyevi harp hidema-
tının büyük bir fabrikası olmuştur. Yekdiğe-
rine girift bir şekilde bir çok müessesat
mevcut olup bunlarda harp için mevaddı
kimyeviye imâl ve tecrübe edilmektedir.

Bu arazide, Edgewood tersanesinden maa-
da, (Kimyevi harp mektebi) Kimyevi harp
levazımı deposu) (Kimyevi harp levazımı
daire) ve bir gaz alayı vardır.

n) Kimyayi askeri müdüriyeti.

c) Ordu ve büyük cüzü tamların
teşkilatı.

Kimyevi askeri merkezi.

d) Ešliha ve hidemat.

a) Kimyevi askeri hidematı.

Harpte müstamel vesaiti kimyevi-
yenin tetkiki ve tecrübesi, ve bilhassa
bu vesaitin fizioloji noktai nazardan
insanlarla hayvanlar üzerinde yaptı-
kları te'siratın ve muhtelif uzuvlarda
husule getirdikleri teşrihi ve vazifevi
tadilatın tetkiki ve vesaiti tahaffuzıye-
nin taharrisi bu hidematın cümlei va-
zaifindedir.

Bahriye ve umuru havaiye kısım-
larıyla Maarif, Ticaret ve Sanayi,
Nafia, Ziraat Nezaretlerindeki devairi
fenniye dahi bu tetkikata yardım
ederler.

Bu hidemat, bir kimyevi askeri
müdüriyetile bir kimyagerler heyetin-
den mürekkeptir.

Kimyevi askeri müdüriyetile buna
mülhak olan heyetin merkezi Roma'da
dır.

Müdüriyette:

Müdürlük kalemi.

Müdür muavinliği kalemi ve kimya,
İlmi vazaifülâza, ilmi emraz ve fenni
tedavi, mesaili fenniye ile muşteğil üç
daire bir tecrübe laboratuvarı vardır.

Yukarda zikri geçen üç daireden
birincisile ikincisi yüksek rütpeli (kay-

makam ve ya miralay) bir zabitin ve fen dairesi de kaymakam ve ya miralay rütbesinde daire amiri sıfatını haiz bir topçu zabitanın tahtı emrindenir.

Heyeti mahsusa, bir heyet komandanı, bir hususî kıta, bir idare kalemi, elektro mekanik'li bir laboratuvarı havi levazım kalemi, bir anbar kalemi ve bir de tecrübeler icrasına mahsus sahadan tereküp etmektedir.

Kimyevi askerî hidematı müdürü liva rütbesinde bir General'dır. Ve bu zat harbiye nezareti emrinde olup idari mesail cihetinden nezaretin istihkâm umum müdürlüğün merbuttur.

İşbu müdiriyet vesaiti kimyeviye hakkında yaptığı tetkikat ve tecarüpte kimya, ilmi vezaifülaza ve hikmette sahibi ihtisas zevatın müşareketine muraacaat eder.

Felemenk

İstihkâm askerî sınıfı:

Bu sınıf bir erkânı harbiye heyeti, bir istihkâm taburu, bir köprü kurucu ve kayıkçı takımıyla bir harp kimyevi mektebini ihtiva etmektedir.

Lehistan

Teslih hidematına merbut mües-seler şunlardır:

Gazlere karşı tahaffuz askerî enstitüsü.

Mekatibi askeriye.

e) Meslekten yetişme zabitler ile küçük zabitlerin tekemmül etmeleri ve meslekte ihtisas peyda eylemelerine mahsus mekâtip:

Gaz mektebi.

Millî mudafaaya muhtas bütçe sarfiyatı

1925 1926 1927-27 1928-29

Masarifatı muhammine bütçesi.

(bin zloti hesebiyle)

III. Teslihat.

Gazlere karşı tahaffuz alâtı

2347 674 1132 3919

Sovyet şûraları ittihadı

Umuru askeriye, bahriye vekilinin tahtı emrinde bulunanlar:

6) Ordu levazımı reisi.

Kızıl ordu levazımı reisi, ordunun iktisadı umumisiyle iâşesinin amiri mutlakıdır. Tahtı emrindeki teşkilât şunlardır.

3) Kimyevi harp müdürlüğü. Ordular ve hidematı.

Gazler hidematı.

Bu hidemat fennî ve tecrübeler yapan taburlar olmak üzere tanzim edilmiştir. Her grup bir idare şube-siyle, gaz istimaline muhtaç bir kaç bölük ve alev saçıcı bölüklerden müteşekkildir. Havai tehlikelerden tahaffuz ve fennî mudafaa : «Osoavi-achim» cemiyeti berveçhiati üç cemi-yetin tevhidî suretiyle teşkil edilmiştir:

Havai filo muhipleri cemiyeti.

Tayyarecilik ve sanayii kimyevi-yeyi teşvik cemiyeti.

Müdafaai milliyeyi teşvik cemiyeti.

Bu cemiyetin vazifesi Sovyet Şuralar İttihadının müdafaasına ve iktisadî, fennî noktai nazardan en mühim ve en mübrem olan sanayiın ve hassatan tayyare ve himya sana-yiinin inkişafına çalışmaktır.

Bir harp silâhı olarak ordunun kuvvetini ziyaleştirmek ve maddeten memleketin müdafaasına yardım edebilmek üzere Osoaviachim cemiyeti Kızıl ordu ile birlikte çalışmaktadır. Bundan başka, cemiyetin askerî saha-daki bütün faaliyetini Kızıl ordular baş kumandanlığı vasıtasıyla icra etmektedir.

1 Teşrinievvel 1927 de, Osoaviac-him cemiyetinin 0/0 15,7 si kadın olmak üzere 42 000 locaya münkasem 2 950 000 (1) âzası vardı. (1926 da 34 064)

Osoaviachim cemiyetinin eczayı içtimaiyesi:

1926	%	1927	
36,7	37,2		Amele
15,2	21		Köylü
30	26,5		Müstahdimin
7,5	6,7		Talebe
9,4	7,1		Asker
1,2	1,5		Muhtelif
100	100		

1927 de cemiyete dahil âza mecmuunun yüzde 17,4 dü Komünist partisine mensup bulunuyordu. (1926 da yüzde 17)

Muhtelif gruplar ile mahfillerin eczayı adedisi:

Cemiyet âzaları
mecmuunun 1927
yüzdesi Âza

235,217	8	Tetkikatı askeriye mahfilleri
106,068	3,5	Askerî nişancılık mahfilleri
113,498	3,8	Nişancılık mahfilleri
17,619	0,6	Tayyarecilik ve kimya tetkikatile müteveggil mahfiller
11,570	0,6	Havai spor mahfilleri
25,623	0,9	Aéroch miques cüzü tamları ve kumanda hey'etleri
5,225	0,2	Diğer cüzü tamlar.
514,820	17,4	Yekûn

Hulâsatan, yüz elli milyon ahali-den bu cemiyetin 1927 senesinde topladığı âza adedi üç milyona balığ

(1) 1929 da takriben 5 000 000

olmakta ve bunların yüzde 17,4 ü cemiyet işlerine faalâne bir surette iştirak etmekte idi.

Bu üç milyon âzanın 681 000 i 16 840 locaya münkasem köylülerden mürekkepti. Sovyet Şuraları ittihamında min hayselmecmu 307 443 köy mevcut bulunduğuna göre 1927 senesinde beher 23 köye bir loca isabet etmiş oluyordu. Cemiyetin 1926 - 27 bütçesi 5 484 345 ruble idi. 1927 - 28 senesine ait tahminat 8 447 839 rüb-leyi bulmuştur.

*
* *

Nazarı dikkate arzettiğimiz vesaiki resmiyenin ehemmiyetini uzun tefsiratla tenkis etmeğe kail olmuyoruz. Fakat bu vesaiki gayri şahsî bir surette ve dediğimiz veçhile siyasi, irki ve mezhebî her gûna düşünceden muarra olarak alâmu beşerî hazfetmek suretinde tecelli eden ve arzuyu am-meyi ifade eden Salibiahmer esasatı aslıyesi dairesinde tetkik edecek olursak, harpte gazler istimalinin memau olmasına ve bu memnuniyetin bütün dünyaca hukuku beynelmilele ithal edilmiş gibi telâkki edilmekte bulun-masına rağmen, kimyevi teslihatın teazzuv etmekte olduğunu kabul etmek lâzımdır.

İş bu kadarla da kalmıyarak tes-lihat, terakkiyatı ilmiyenin lâ yetegay-yer kavaidine tebean ve bir çok milletlerin ihtilâfatı hakem tarikiyle cebir ve şiddete müracaat etmeksizin halletmek ve harbi büsbütün ortadan kaldırmak için teksir etmiş oldukları

mukavelelere rağmen, inkişaf, terakki ve tekâmül etmektedir. Arayı umumi-yeyi kazanan bu düşünce ile onn tağyir ve tahrifeden sebep arasındaki tenakuzu, zannımızca, elyevm beynel-milel fikrin, muahedeler dolayısıyla, bir hissi endişe ve ademi emniyet ile meşbu bulunmasında aramak icabeder.

Bu ademi huzuru tevhit eden esbabın mühim bir kısmını, harpten sonra aktedilen misaklarla hüsnü itilâfı istihdaf eden teşekküllerin ancak manevî mahiyette te'minata müstenit olup nakziahitte bulunanlara karşı ahkâmı cezaiye ihtiva etmemelerine atfetmek gerektir.

Ölüm saçan avamilin yerine fikri ve manevî mahiyette te'minat ikame etmekle, 1925 protokolü hakikate karşı gözünü kapamış ve en hafif muğfil diye tavsif edebilecek bir vaz'iyeti filiye ihdas etmiş oldu.

Ahkâmı mevzuanın nakzı ihtimali, mütecavize karşı hiç bir hüküm mevcut olmamasına binaen, endişeler tevhit ve kükûmetleri bizzat emniyetlerini te'min etmek mecburiyeti maneviyesine sevketti.

Kuvveti, hukuku beyneddüvel ahkâmına bağlayan hakiki te'minat mevcut olmadığından, gerek bu yüzden gerek milletlerin sulhun kendilerine bahşettiği vesaiti harp için kullanmak itiyadından dolayı, boğucu gaz isti-malinin memnuniyetine mütedair 1925 protokolünün cevherini teşkil ile

yüksek ve insanî fikri tasvip ve kabul etmekle beraber bir taraftan da kim-yevi teslibat yolunu tutmuşlardır.

Bu suretle her ne kadar zenginin, hatta san'at noktai nazarından en kuvvetli olanın silâhı olan ve asri vesaiti tahribiyeyi câmi bulunan aérochimi tedricen mazharı terakki olmakta ve sulh zamanındaki askeri tedabiri ihtiyatiye, fenni endahtın mühlik te'siratını korkunç bir surette tevsî etmektedir.

Sivil ahalinin akibeti, müsellâh bir ihtilâf zuhurunda, şimdiye kadar bilinmiyen bir rol oynamağa med'uv bulunduğ u bir zamanda bu kabil müşahedatın faideden hali olmayacağı fikrindeyiz,

Muhnik, müsemm'im ve emsali gazlerle vesaiti bakteriyolojiyenin men'i istimaline dair protokol (Cinevre 17 Haziran 1925)

16 memleketin bu vesikayı tasdik etmiş veya ahkâmına iltihak eylemiş olduklarını 1929 Kânunuevvelinde burada kaydetmiştik. Beynelmilel komite tasdik eden hükûmetler adedinin 21 e balığ olduğunu görmekle bahtiyar olup henüz tasdik etmemiş olan devletlerin de bir an evvel bu muameleyi ifa etmeleri temenniyatında bulunur.

İşbu protokol ahkâmını kat'i surette tasdik veye kabul etmiş olan hükûmetler berveçhiatidir.

Almanya, Avusturya, Belçika, Çin, Danimarka, Mısır, Britanya İmparatorluğu (Kanada, Hindistan, Cenubi Afrika ittihadı, Avustralya, yeni Zeland dahil) İspanya, Fenlândiya, Fransa, İtalya, Liberya, Felemenk (Hindistan Felemenği, Sürinam, ve Küresao dahil), Acemistan, Lehistan, Romanya, İsveç, Türkiye, Yuğoslavya, Sovyet Şuraları İttihadı, Venezüella.

*Beynelmilel Salıbiahmeh
Mecmuasından*

Bizim Salibiahmer

*Muharriresi · Miss Constance Pyane
Gençlik Salibiahmer cemiyeti
azasından*

Amerika Salibiahmerinin dokuzuncu seneliğ meclisinde gençlik Salibiahmer Murahhası bu sene Cemahiri müttefikai Amerikada musabaka tarikiyle intihap edilmiştir. Bu musabakada birinciliği kazanmış olan Miss Constance Payne'nin mecliste irat etmiş olduğu nutuk Gençlik Salibiahmeri lehine müdellel ve mukni bir müdafaaname teşkil etmektedir. On altı yaşındaki bu genç kız bu hareketin manayı hakikisini şayanı dikkat bir vuzuh ile teşrih ettiği gibi bir gün evvel bir otomobil kazasında almış olduğu yaralara rağmen, kendi arkadaşlarının meclise hitaben yazdıkları nameyi bizzat getirerek vücudu sargılar içinde olduğu halde Murahhasların huzuruna çıkmak suretiyle Junior'lar arasında hüküm ferma olan halleti ruhiyenin canlı bir misalini göstermiştir.

Güzel bir yaz gününün akşama yaklaştıran saatlerinde bir ırmağa taş atarak eğlendiğiniz var mı? Bâriz küçük kavsler teşkil ettiğini ve sonra bunların büyüye büyüye en nihayet sonuncularının gözlerin alabildiği vusatteki su sat-

hını kaplayarak en uzak bir sahilde kırıldıklarını ne zevkli bir dikkatle takip etmiş olduğunuzu hatırlamıyormusunuz? Dalğalar tamamen gaipolduktan sonra da serbest kalan gözlerinizle ırmağın mecrasını, açık yeşil renkteki derinliklerini, akıntısının süratini görmüşsünüzdür. İşte her hangi bir meselnin tetkikine girildiği zaman da tıpkı buyledir. Fikirlerimiz evvel emirde en yakın hasıllara saplandığı halde sonra tedricen genişleyerek bütün kâinatı ihata eder.

Küçük teferrüatın hey'eti umumiye içinde silindiği ânden itibaren fikirlerin hamlesini, vüsatini ve manasını yeni bir ciyadeti takdir ile görmeğe başlarız. Binaenaleyh Gençlik Salibiahmerinin eseri hakkında da onun câmialarda, bütün memlekette, ve beynelmilel sahada ifa ettiği hizmetleri nazarı dikkata almalıdır ki, 45 muhtelif memlekette 10 milyondan fazla çocuğu bir araya toplayan hareketin mana ve şümûlû takdir edilebilsin.

Gençlik Salibiahmeri bilhassa umumi hıfzıssıhhaya hidematiyle câmianın refahına son derece fîli bir surette iş-

tirak edebiliyor. Bu ıstirak doğrudan doğruya yardım şeklinde tecelli etmektedir : Gözlük tedarik etmek, sûyi teğaddiye uğramış çocuklara yiyecek dağıtmak, her nevi irşadatta bulunmak gibi .

Aynı zamanda ev hıfzısıhhasına, müdavata iptidaiyenin tarzı icrasına, tahlisiye ameliyatına, mektepde ve mektep haricinde hıfzısıhhaya dair mücadele hakkında kurslar tertip olunduğu da nazarı dikkate alınmalıdır. Kâğıt satmak gibi ve buna mümasil bazı teşebbüsat neticesinde İndiyana ayaleetine mensup küçük bir şehrin Jüniyorları 600 dolar toplamışlar ve bu parayı sûyi tağaddiye uğramış çocuklar için tıbbi muayeneler yapılmasına tahsis etmişlerdir. Miniapolis şehri grubu da daha vasi bir mıkyaşa olarak böyle şayamı hayret bir netice elde etmiştir : Bura Jüniyorları gözlük ve dişfırçası ıstirasına 21,000 dolar tahsis etmişler. Hıfzısıhha sahhasında bu faaliyetler haricinde de, çocuklar mahalli müessiseJerde gayri kabili tadat hizmetlerde bulunmaktadır : Hastshanelerde, ihtiyarlara mahsus melce'ler ile eytamhanelerde yaptıkları gibi

New York'lı bazı Jüniyor'lar tarafından mektep tatilleri esnasında âma çocuklar menfaatine tertip olunan şenliklerden bu biçare çocukların nakadar zevkyap olduklarını tahmin edersiniz.

Her gün yaptıkları hıfzısıhha ve müteakıl muavenet işleri arasında

gençlik Salibiahmer cemiyeti azaları, câmiayı müteessir edecek bir afet vukuunda derhal faaliyete geçmeğe hazır bulunmaları luzumunu asla unutmazlar. Felâketin vukuundan 24 saat geçmeden, Mahalli vakada isbati vücüt ederler, hemde büyüklerin faaliyetine ıstirake müheyya, sargılarla, çocuk elbise sinden tutunuzla ocak boruları ve seyyar furunlara kadar hernevi eşyay lazime ile mücehhez olarak.

Bütün bu işleri yapmak suretile de erkek kız, hepsi vatandaşlık evsafını ihraz, ıesriki mesai, muaveneti içtima iye fikrini ve câmiaya karşı mesuliyet hissini idrâk ediyorlar.

Junior'lar milli sahada dahî bu kabîl faaliyetlerle nafi birer unsur oluyorlar : Hind mekteplerile muhabere ve levazım teati etmeg, eski muhariplerin yurtlarına biraz neşe saçmak, milli sanatı iptidaiyenin muhafazasına yardım etmek. New Yorklu küçük bir çocuk kendi yaptığı bir telsis telgraf istasiyonunu geçenlerde Hindu mekteplerinden birinin Junior'larına göndermişti. Buna mukabil bu hediye alanlarda, ellerinde bulunanlardan en güzel bir şeyi, Hint usulünde dokunmuş bir seceade göndermişlerdir. Bunlar bu küçük hediye nin New Yorkta tevhit edeceği mahzuriyetin 10 telsis telgraf istasiyonunun verdiği sevinçten fazla olduğunu bilmiyorlardı.

İki ırkı birbirine yaklaştırmak ve bunları dostluk rabitalarile birleştirmek için bundan daha iyi bir usul olabilir

mi ? Eski muhariplere mahsus hastahanelerimizde elyevm 32,000 kişinin barınmakta olduğundan haberdarmısınız ? Junior'lar manevi ağabeyleriyle iftihar ederler ve eski askerlerin hoşuna giden sigara, gramafon plakı ve mümasili ufak tüfek şeyleri onlara tedarik etmekte bir zevk duyarlar. (Bir küçük çocuk ihtimalki askerler yuvasında şevinggom veya nane pastilleri bitmiştir) Zanniyle kumbarasına 2 sous atmıştır) Yalnız biçarelerle sakatların değil, aynı zamanda göz için bir zevk teşkil eden eşyanın da muhafazası maksadiyle National Children's Fund dan istiane edilmiş ve bu suretle milî sanatın teşviki cihetine gidilmiştir. Cenubi garbide bulunan genç Hindu kızları çömlekçilik ve halıcılığı yeniden öğrenmeğe başlamışlardır. Irklarına has olan asıl gurur bu işte bir menbai feyz bulmakta ve bu surette yeni bir gururu milli hissi tevlit etmektedir.

Junior'lar uzak yerlerde zuhur eden afetlerden müteessir olanlar ile yakında hadis olan felaketlerin kurbanlarına karşı hissi semahatı göstermektedirler. İlk âlamı teskin hususunda çalıştıkları gibi kazazedelere, rüzgâr ile suların tahrip ettiklerinin yerine kendi kitaplarının en iyilerini gönderirler, meskenlerinin inşası, oyun mahallerinin tanzimiyle meşgul olurlar. Erkeklerle kızların her yerde bir olduklarını bilirler ve saadetlerini kendilerinden daha az talihli olan çocuklarla taksim etmek isterler. milletler arasında taksim, mesalemet ve

imtizaç fikri yalnız birbirine karşı muhabbet ve yekdiğerini anlayıştan doğar, ve bu da ancak hayatın başlangıcında, çocuk kalblerinde tenemmüv edebilir. Salibiahmer bu hadiseyi teshil edecek vasıtayı bulmuştur: Muhtelif milletlere mensup mektepliler arasında muhabere usulunun ihdası. Juniorlar mektup irsalatına dostluk namelerini ihtiva eden albümler teatisini de ilave etmişlerdir. Bu albümlerden bâzileri cidden sanat-kârane yapılmış eserleri ihtiva etmekte olup aralarında, başka başka elbiseler iksasını icap eden muhtelif sanatların mevcut olduğu bir memleket ahalisinin tarzı telebbüsüne ait tafsilatı havi olanlar da vardır. Bazi mektepler bulundukları memleketin tarihini ihtiva eden ve müteaddit resimlerle müzeyyen olan kitaplar gönderirler. Şüphesiz dikkat ettiniz ki naklettığım mevzular mektep programına dahildir. Binaenaleyh bir hükûmetin tarihi, coğrafya, tarih, resim ve ingilizce sınıflarının mahsulu gayreti ve bu itibarla da aynı zamanda hem şayanı dıkat hemde müfittir. Japonlar daima aldıklarından fazla vermek inceliğini gösterirler. En iyi şeyler bize japonyadan gelmektedir: minyatür şeklinde küçük kunduralar, başlık modelleri, zarif kostümler. Dünyanın hertarafından pek mükemmel albümler almaktayız.

Komşularını tanımak anlayıp öğrenmek için daha iyi bir usul olur mu ? memleketimizde mahallî sanatı teşvik için kullanılan para ile millî sanatlarını

ilerletmek isteyen ve harpten müteessir olmuş olan memleketlere de muavenette bulunmaktayız. Beynelmilel itilafı takviye hususunda hiç bir proje, Noel hediyeleri kadar müessir olmamıştır. Son Baharın hululile beraber Amerika Cemahiri müttefikasındaki Juniorlar tahminen 100,000 paket ihzarına başlarlar. Amerikalı çocukların sevdikleri hediyeleri ihtiva eden bu paketlerin denizlerin öbür tarafındaki kız ve erkek mürseliileyhlerin hoşuna gideceklerinden ümitvardılar. Hernekadar faaliyet kış iptidasından başlarsa da şevk ve tehalük senenin büyük bir kısmında aynı derecede hararetini muhafaza eder. Makamı teşekkür de gelen hediye ve mektupların Noel yortusundan sonrada arkası kesilmez. Noel hediye paketlerinin Avrupalı çocuklar arasında beynelmilel hüsnüniyet fikrinin uyanmasına büyük mikyasda hizmet ettiği şüphesizdir. Türk çocuklarına gösterdiğimiz alakaya makami teşekkürde geçen sene, Türkiyeden bize sandıklar içinde incir gönderildi. (alemşumul dostluk günü) nün büyük bir alaka uyandıracığını tahmin ediyoruz. O gün gençlik Salibi-ahmeri teşkilatı olan her memlekete bir namei mahsus göndermek fırsatını bulacağız.

Böyle kunduralar, furunlar, gözlükler albümler ile ortaya çıkmanın manası nedir diye bir sual irat edersiniz. Bu eşyanın çocukların boş vakitlerini masumane bir surette işgal ettiği noktayı nazarı kabul olunmakla beraber bütün

bu faaliyete münevverlerce ne mana verilmektedir ? Bu suale cevap vermediği bizzat Juniorlara bırakalım.

Evveleminde biz harp mefhumu aleyhine mücadeleye girişmek istiyoruz onun bize yalnız paraca değil, gâip olan, kırılan hayatlar, yaralanan ve işkencelere maruz kalan ruhlar ve fikirler itibariyle neye mal olduğunu bittecrübe biliyoruz. Beynelmilel dostluğu inkişaf ettirerek harp sebeblerini ortadan kaldırmak gayei âmalimizdir. Dostlarımızla okyanosların üstünden görüşmekteyiz ve onların tedris usullerini nefis sanatlerini, sanatte ve hayatta güzellik gayelerini tanımağı öğrenmiş bulunuyoruz. Onların dostu olmanakla cidden pek çok saadet ve sürurdan vazgeçmiş olacağız. Eleme gelince, onun harici ez kanun ilân etmek fikrindeyiz. Önüne geçmek elimizde olmayan hastalıklara en devamlı hizmetlerimizi bezledecek, vaki tedabir ittihaz içinde ilim, para ve muhabbetin emri altında olan bütün menabii tahsis edeceğiz. Bizim için bütün bu gayretlerin manası nedir ? Himmetlerimizden harbin, kinü garezin ve alâmin şeytanlarına karşı korumağa çalıştığımız iyi bir âlem doğacağını ümit ediyoruz: Bu âlem, taşıdıkları vatandaş vafına layık adamlar yetişmesi, her birimiz için daha iyi bir hayat, geniş düşüncelere müstenit bir ruh demektir. Çünkü başkalarına hizmet etmenin zevkini tatmış buluyoruz.

KARAHİSAR
MADEN SUYU
HERYERDE
BULUNUR

Hilâliahmer Haberleri

Noel münasebetile Amerika Gençlik Salibiahmer cemiyetine göndermiş olduğumuz kayısılar hakkında Amerika Salibiahmer ve Gençlik Salibiahmerleri ve buna mensup gençler tarafından yazılmış mektuplardan bir kaçını aynen derç ediyoruz.

Amerika gençliğinin memleketimiz ve hususile gençlerimiz hakkında gösterdiği alâka şayanı şükrandır. Bizde de pek yakında faaliyete geçmesini temenni ettiğimiz Türk Gençlik Hilâliahmer cemiyeti azaları ile Amerika Gençlik Salibiahmer cemiyeti azaları arasında teessüs edecek münasebat istikbalde insani fikirler için büyük bir zaman teşkil edecektir.

Mektupları tarih sirasile tasnif ettik.

Amerikan Salibiahmeri

Washington

23 Kânunuevvel 1930

Türk Hilâliahmer Cemiyeti Reisi
Sıhhat ve İctimai muavenet
Vekili muhteremesi.

Muhterem Efendim,

15 Teşrini sani tarihli mektubunuzla irsalini bildirdiğiniz hediye

şayanı hayret kayısıları aldık ve onları tevzi için tertibat almağa başladık. Gösterdiğiniz yüksek âsarı şefkat bütün çocuklarımız tarafından minnetle karşılanacaktır.

Şüphesiz, kutular tevzi edildikten sonra, çocukların kendilerinden size «teşekkür ederiz» mektuplarını takdim edebileceğiz. Lâkin şimdiden Milli teşkilâtımız, lütfen gönderilen hediyeniz ve onun ifade ettiği arkadaşlık hissiyatınız için kalbi teşekkürlerini arzeder.

H. Vilson

Amerikan Gençler Salibiahmeri
Milli Direktörü

San Simeon

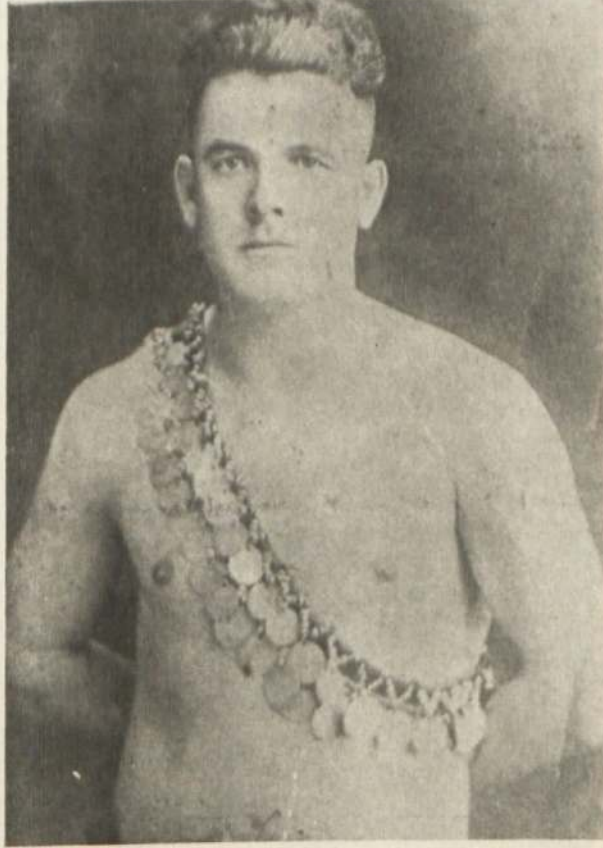
6 Kânunusani 1931

Aziz Türkiye dostları,

Gençlik Hilâliahmerinin Amerika Gençlik Salibiahmerine gönderdiği kayısı kutularından bir adet aldık.

Bizde de kayısı varsa da, bunlar çekirdeği çıkarılmış olarak kurutulmaktadır.

Sizin halkınız bunları daha iyi kurutuyorlar, biz de bunları seviyoruz.

**Cemiyyetimize bu defada yedi dolar teberruda bulunan
Whiting Indiana Hilâlihmer azasından
Gostuvarlı baş pehlivan Murtaza Reşit Efendi**

Çünkü bu kayısılar aynı zamanda ceviz lezzetini de haiz.

Çok teşekkürler ederiz.

Kutuların içindeki İstanbul manzaraları da pek boşumuza gitti.

Biz kaliforniya'da Bahri muhiti kebir sahilinde yaşıyoruz. Mektebimiz San Simeon'dan onbeş mil uzakta ufak bir köydedir. Yalnız altı talebemiz vardır, fakat mektebimizi çok severiz.

Size mes'ut bir sene temenni ederek.

*
* *

Gençlik Salibiahmeri

9 Kânunnsani 1931

Livermor Yüksek Mektebi
Kaliforniya

Türk Gençlik Hilâliahmerinin Aziz arkadaşları,

Merkezi umumimiz vasıtasile gönderdiğiniz şayanı hayret kayısı hediyelerine teşekkürler ederiz.

Kayısılar cidden nefis ve leziz idi. Pek beğendik. Bu hediye için size tekrar teşekkür ederiz.

Yeni senenizi tebrik ve hürmetlerimizi takdim ederim.

Hayel Smith
Kâtip

*
* *

12 Kânunusani 1931

Türkiye Gençlik Hilâliahmeri
Kâtibi umumiliğine :

Muhterem Madam,

Bu sabah ev işleri dersi esnasında

bir yemek pişirirken, hocamız bize gönderdiğiniz kayısı kutusu ile içeriye girdi.

Pek çok sevindik ve kayısılardan yemek sonundaki çerez hissesi olarak bütün kızlara dağıttık. Herkes kayısıların nefis olduğunda müttefiktir. Bu meyveler Omlet, Kaymaklı patates, haşlanmış elmadan mürekkep yemegimizi müteakip yenildi. Baş muallimimiz ve ev işleri muallimi ile bütün sınıf namına teşekkürler ederiz.

Hürmetkârınız

Florence Sirce

Ev İşleri Sınıf Kâtibi

*
* *

Lakland Siti mektebi

13 Kânunusani 1931

Türkiye Gençler Hilâliahmer
Âzalarına

Aziz arkadaşlar,

Arkadaşlık hediyelerinizi büyük bir zevk ve minnetle aldık. Resimler ve meyveler hepimiz için ve bilhassa beşinci sınıf için pek ziyade enteresan idi. Bu sınıf hediyeleri aldığı gün memleketiniz hakkında bir etüd yapmakta idi.

Size çok teşekkür eder ve sizinle temasta bulunmakla pek memnun olacağımızı beyan eyleriz.

*
* *

**Kendisine Cemiyyetimiz tarafından yeniden sun'î bacak ve
fennî kundura yaptırılan müteâkkit malûl
Nurettin Bey**

Lantana*14 Kânunusani 1931***Vaşington'da Amerika Gençlik
Salibiahmerinde Mistir**

«Yard» a

Efendim, Yıl başı hediyesi olmak üzere Türkiyeden Gençlik Salibiahmeri şubemize gelen güzel kayısı kutuları için teşekkürlerimizi arz etmek isteriz.

Bu şerefe nailiyetimizden dolayı pek müftehiriz. Kutu, geçen Cuma günü Noel tatilinden sonraki ilk içtimamızda açıldı. Kutu tebrik kartı ile beraber her kesin görmesi için elden ele dolaştığı zaman unanımı bir şetaret oldu.

Yeni sene tebrikleri ve teşekkürlerimizle beraber hörmetlerimizi arz eyleriz.

Lantana Gençlik Salibiahmeri Meclisi

Türk Hilaliahmer gençlerine

Matthv Whlley mektebi

- Virjinya -

14 Kânunusani 1931

Çok uzaktaki Aziz arkadaşlarımız,

Bize gönderdiğiniz nefis kayısı kutuları için size teşekkürle borçluyuz. Biz mektebin yüzde otuzu Gençlik Salibiahmeri azası olan yegâne sınıfıyız. Bu sebeple kutuyu biz açtık ve çok beğendik. Hörmetler...

Nevyork*16 Kânunusani 1931*

Muhterem Mis Cummings,

Cuma günü gönderdiğiniz güzel kuru kayısı kutusunu aldık. Türk milletini temsil eden Türk Hilaliahmerine ait olmak itibariyle bu kutu bizim için pek kıymetlidir. Kapaktaki İstanbulu gösteren manzaralar, Avrupa'nın muhtelif memleketlerini gösterir resimler yaptığımız için pek istifade-lidir.

Çocuk bahçesi sınıfındaki çocuklar da kayısılardan yiyecekler ve eminim ki pek çok sevineceklerdir.

Bize gönderdiğiniz hediye için çok teşekkürler eder, ve namımıza Türk çocuklarına da teşekkür etmenizi rica ederiz.

Hörmetkârlınız

6 ncı B. 3 sınıfı talebesinden

Hilda Fredmann

Amerikan Salibiahmeri*17 Kânunusani 1931***Ankarada Türkiye Hilaliahmer
Cemiyeti Riyasetine**

Efendim,

Tevzi edilmek üzere bize gönderdiğiniz meyveları alan, birisi Florida'da Lakland eyaletinde John F. Cox tarafından, diğeri Lantana'da Hypolufa mektebi tarafından yazılmış iki teşekkür mektubunu leffen takdim ediyoruz.

Meyvelerin ne kadar çok takdir edildiği hakkında Salibiahmer şubelelerinden bir çok malûmat almaktayız. İhtiramat.

*
**

Amerikan Salibiahmeri

20 Kânunusani 1931

Ankarada Türkiye Hilâlihmer Riyasetine

Efendim

Gençlik Hilâlihmer âzalarınızın Noel'de lütfen göndermiş oldukları kayısıları alan Amerikan çocuk gruplarından gelen bir kaç teşekkür mektubunu leffen takdim eyliyoruz. Hörmetler...

*
**

Nevyork

20 Kânunusani 1931

Gençlik Salibiahmeri İcra kâtibi (Mrs. Susanne) a

Muhterem Mrs.

Gençlik Salibiahmeri kulübünün bütün çocukları, gönderdiğiniz Türk kayısılarından do'ayı müteşekkir ve minnetrardırlar. Viyanada gönderdiğiniz kart ve mektupları da aldık. Müdürümüz bunları bize okudu ve terceme etti. Gönderdiğiniz meyvelerin bize vüsülünden memnunuz.

Diğer bir Gençlik Salibiahmeri teşkil ederek başka çocuklara yardım

etmeğe gayret edeceğiz. İhtiramat ve muhabbetler.

Larrie Hirsch

Gençlik Salibiahmer kulübü âzasından

*
**

Nevyork şehiri Terbiye Meclisi
47 numaralı Umumi mektep
Sağırklar Mektebi

21 Kânunusani 1931

Muhterem Mistres Cumming,

Cenubu Garbî Asya hakkında ders gördüğümüz zaman, bu iklimin mahsulünü tadacağımızı bilmiyorduk. Aldığımız kuru kayısıları pek beğendik, size çok teşekkür ederiz.

Gelecek hafta tercemelerimizi görmeğe geleceğinizi ve bize Hilâlihmer hakkında malûmat vereceğinizi ümit ediyoruz. İhtiramat.

A. 7 sınıfından
Aloysia Bignoche

*
**

Amerikan Salibiahmeri

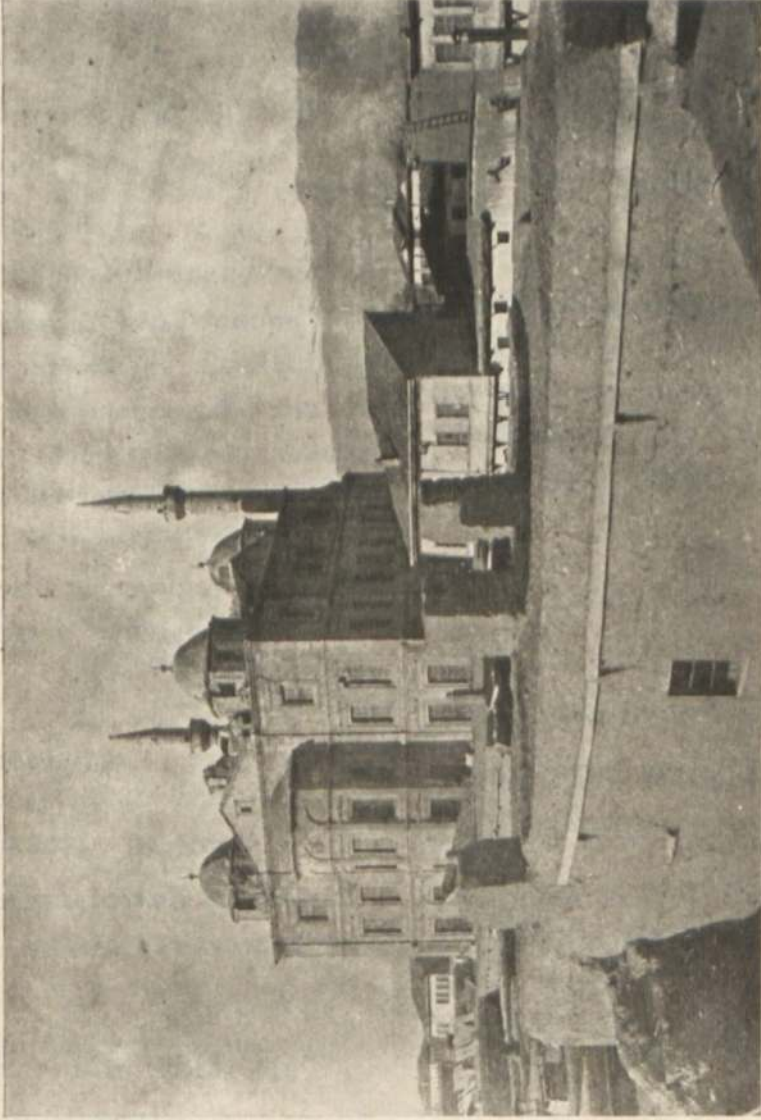
24 Kânunusani 1931

Ankara

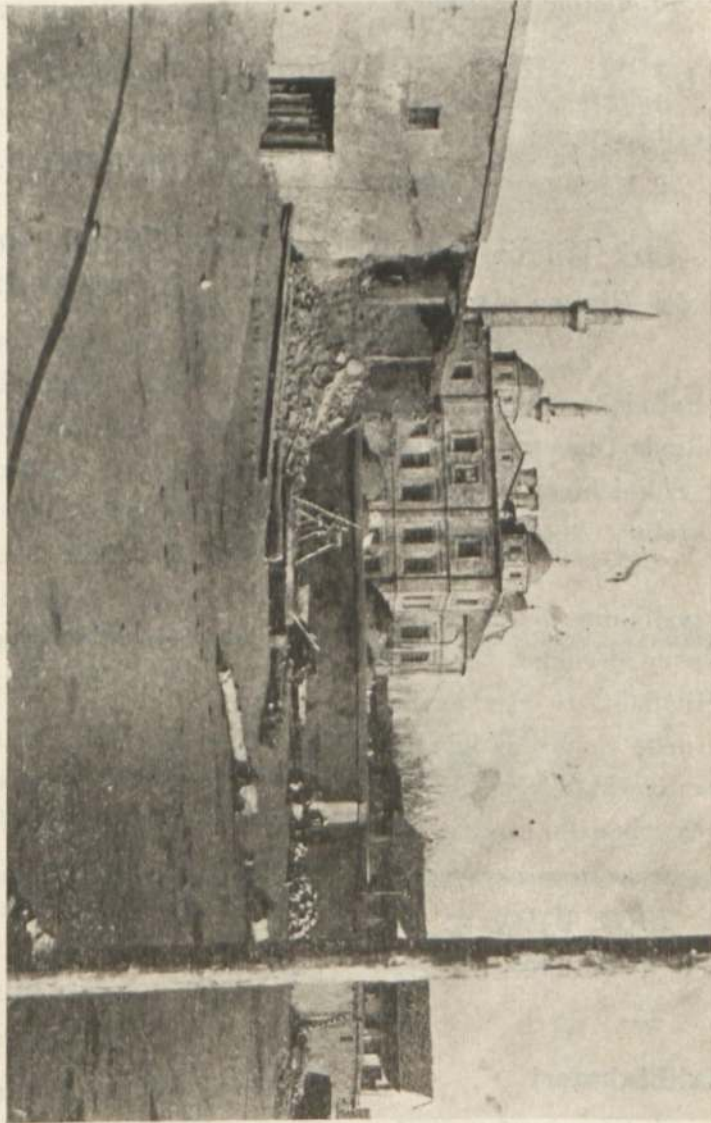
Türk Hilâlihmer Cemiyeti
Riyasetine :

Efendim,

Nevyork şehrinde, kayısı hediyelerini alan mekteplerden mevrut bir kaç teşekkür mektubunu leffen tak-

Erzincanda Hacı İzzet Pasa Camiinin zelzeleden evvelki hali

Erzincanda Hacı İzzet Paşa Caminin zelzeleden sonraki hali

dim eyleyoruz. Bunlar meyanında sağırlara mahsus Çocuk bahçesi mektebinden gelen bir mektubu hususî bir alâka ile karşılayacağımızı ümit ederim. İhtiramat.

H. B. Wilson

Gençlik Salibiahmeri Müdürü

* *

Amerikan Salibiahmeri

30 Kânunnsani 1931

Ankarada Türk Hilâliahmer Cemiyeti Riyasetine

Efendim,

Amerikan Salibiahmerinin Nevyok hükûmeti dahilinde Chnango eyaletindeki Gençlik Salibiahmeri Reisinden aldığımız mektubu berveçhizir arz ile mübahiyiz.

Chnango eyaletinin Genlik Salibiahmerine mensup çocuklar, kendilerine, Türk Hilâliahmeri çocuklarının gönderdikleri nefis kayıslar için benim vasıtamla teşekkür etmek istiyorlar. Bize gösterilen bu samimî alâkaya minnettarız.

H. B. Wilson

Gençlik Salibiahmeri Reisi

* *

Amerikan Salibiahmeri

31 Kânunusani 1931

Ankarada Türk Hilâliahmer Cemiyeti Riyasetine:

Türk kayısları için teşekkürü

mütezammen Torest Hill'den gelen iki teşekkür mektubunu leffen takdim eyliyorum. Hürmetlerle...

H. B. Wilson

Amerika Gençlik Salibiahmeri Reisi

İzmir hastanesine yardım

İzmir seylâbından zarar gören memleket hastanesine 2500 lira muavenette bulunulmuştur.

Yollar üzerinde imdatı Sıhhi meselesi

Yollar üzerinde İmdadı sıhhi postaları teşkili hakkında on dördüncü beynelmîl Salibiahmer konferansı tarafından teşkil edilen komisyonun Birlik vasıtası ile Cemiyetimizden talep eylediği malûmat için Turing kulüp riyasetine müracaat edilmiştir.

Yardım

Yemen'de kalmış olan vatandaşlarımızdan dokuz nüfusun memleketimize sevkleri için Hicaz ve Necit Elçiliğine Cemiyetimiz tarafından 100 İngiliz lirası gönderilmiştir.

Teşekkür

Cemahir Müttehidei Amerika'da Whiting Indiana Şubemiz tarafından Cemiyetimiz menfaatine verilmekte olan müsamerelerde bir çok yardımlarda bulunan mezkûr şubemiz mensuplarından Gostuvar kazasının Debreşti köyünden baş pehlivan Murtaza

Reşit Efendi bu defa da yedi Dolar teberrüde bulunmuştur.

Uzak ellerde Cemiyetimize karşı her vesile ile alâkasını gösteren bu necip ruhlu arkadaşımızın resmini bu nüshamızda dercediyor ve bu suretle de şükran borcumuzu ifa ediyoruz.

Takdir

İstanbul Hilâliahmer Merkezi
Eminönü şubesi hey'eti

Hilâliahmer İstanbul merkezinin Eminönü şubesi intizamı mesai ve faaliyeti müsmiresile temayüz eden şubelerimizden birisidir. Bunu idare eden hey'etin fotoğrafını şükranla dercediyor ve kendilerine bu insanî mefkûre yolunda daima muvaffakiyetler temenni ediyoruz.

İsraf haramdır

İstanbul merkezi Emin önu şubesi Heyeti idare ve memurları

- 1 — Reis: Hüseyin Roştu B. 2 — Kâtip : Tevfik Süleyman B. 3 — Veznedar: Petro Kara Efim Oğlu E. 4 — Aza: Halit B. 5 — Aza: Meryo Salamoğlu E. 6 — Şube kâtibi : Emin Ali B. 7 — Tahsisdar: Nazım B. 8 — Tahsisdar: Ruştu B.

Erzincan zelzelesinde harap olan Ordu Mufettişliği dairesi

HİLÂLİAHMER MERKEZ VE ŞUBELERİ HESABATI

İsmi	Tarihi	Varidatı Kr.	İrsalâtı Kr.	Masrafı Kr.
Vize	1/10/930 — 31/12/930	13601	19325	2498
Daday	1/10/930 — 31/12/930	1590	0	318
Kocaeli	1/10/930 — 31/12/930	17065	50000	15431
Antalya	1/7/930 — 30/9/930	38895	0	21922
Uzun köprü	1/11/930 — 31/12/930	2000	4984	450
Bayburt	1/7/930 — 30/9/930	13840	20000	3460
Mersin	1/7/930 — 30/9/930	93026	0	42168
Malatya	1/7/930 — 30/9/930	58210	40000	9500
Of	1/1/930 — 30/9/930	50356	65699	9167
Akşehir	1/7/930 — 31/12/930	28610	40000	5345
Sinop	1/7/930 — 30/9/930	9000	8000	10811
Kasaba	1/7/930 — 31/12/930	16491	10707	9562
Adapazar	1/7/930 — 30/12/930	108860	92275	31034
Reis	2/9/930 — 30/12/930	5095	3988	1107
Turgut	26/5/930 — 31/12/930	407	407	0
Yunak	24/10/926 — 31/12/930	10110	8510	1600
Tuzlukça	1/10/930 — 31/12/930	65	65	0
Çorlu	1/4/341 — 3/11/930	111049	90599	3743
Babaeski	1/1/930 — 31/12/930	23777	48192	1263
Kırklareli	1/1/929 — 30/11/930	141691	188760	78310
Lüle burgaz	1/1/928 — 30/11/930	171580	162014	8697
Tarsus	1/10/930 — 31/12/930	64340	40000	30918
Nusaybin	30/9/930 — 31/12/930	5500	0	720
Eurdur	30/6/930 — 31/12/930	45550	0	8000
Manavgat	1/7/930 — 31/12/930	1641	1900	138
Arapkir	1/10/930 — 31/12/930	2650	0	525
Çorum	31/3/930 — 31/12/930	104860	0	10363

İsmi	Tarihi	Varidatı Kr.	İrsalâtı Kr.	Masrafı Kr.
Sinop	1/10/930 — 31/12/930	5200	0	1682
Trabzon	1/10/930 — 31/12/930	30488	50000	23358
Elaziz	1/10/930 — 31/12/930	319477	71292	392371
M. K. Paşa	1/10/930 — 31/12/930	4500	0	10003
Isparta	1/7/930 — 31/12/930	28307	30000	17739
Bursa	1/10/930 — 31/12/930	176656	208035	71608
Çivril	1/10/930 — 31/12/930	8516	22050	14096
Eskişehir	1/10/930 — 31/12/930	118676	35000	35761

TÜRKİYE HİLÂLİAHMER CEMİYETİ

Izmir Merkezine mensup İkiçeşmelik Dispanserinin
1931 SENESİ 2^{ci} KÂNUN AYINA MAHSUS SİHHÎ CETVEL
BİR AY ZARFINDA MÜRACAAT EDEN HASTA MİKTARI

Hastalığın ismi	Çocuk	Kadın	Erkek	Yekûn
Mide hastalıkları	5	17	10	32
Akciyer	22	45	34	101
Kalp	0	8	12	20
İdraryolu	1	11	8	20
Sinir	0	21	9	30
Bağırsak	19	12	11	42
Cilt	4	2	4	10
Göz	10	9	14	33
Kulak, buğaz	49	61	52	162
Bağırsak kurtları	5	6	2	13
Sıtma	28	32	39	99
Grip	31	120	144	295
Zatürree	17	21	13	51
Zatülcenp.	1	9	7	17
Akciyer veremi	1	11	8	20
Sair âza veremi	1	0	0	1
Romatizma	0	57	35	92
Belsoukluğu	0	4	7	11
Kadın hastalıkları	0	6	0	6
Harici hastalıklar	41	42	72	155
Sair hastalıklar	20	64	36	120
Yekûn	255	558	517	1330

TÜRKİYE HİLÂLİAHMER CEMİYETİ
İzmir Merkezine mensup Karşıyaka Dispanserinin
1931 SENESİ 2^{ci} KÂNUN AYINA MAHSUS SİHHÎ
İSTATİSTİK CETVELİ

Hastalığın ismi	Çocuk	Kadın	Erkek	Yekûn
Mide hastalıkları	0	0	12	12
Akciyer	32	37	6	75
Kalp	0	0	6	6
İdrar yolu	0	0	0	0
Sinir.	0	25	12	37
Göz	0	0	0	0
Kulak, buğaz, burun	6	0	0	6
Sıtma	37	56	207	300
Bağırsak	0	6	0	6
Bağırsak kurtları	12	0	0	12
Zatürree	0	0	0	0
Zatülcenp	6	6	0	12
Romatizma.	0	7	6	13
Akciyer veremi	0	13	6	19
Sair âza veremi	0	0	0	0
Firengi	0	0	0	0
Belsoğukluğu	0	0	0	0
Kadın hastalıkları	0	0	0	0
Harici hastalıklar	0	0	0	0
Sair hastalıklar	19	87	18	124
Yekûn :	112	237	273	622

Salibiahmer haberleri

Alman Salibiahmerinin faaliyeti

Alman Salibiahmerinin 1930-31 senesine ait raporu.

*Alman Salibiahmer
mecmuasından*

Alman Salibiahmerinin dahili teşkilâtında esaslî hiç bir tahavvül olmamıştır.

Alman Salibiahmerinin bilumum aza birlikleri senelik rapor neticesinde umumî olarak atideki rakkamları vermektedir :

4716	Birlikler	1.133.200	Aza
	Gennçler gurubu ve şua batı . .	22.650	»
2948	Muaveneti Sıhhiye ve saire . . .	233.395	»
57	Hemşireler Birliği .	9.164	»
	Muavin kadın yardımcılar . . .	5.313	»
7721	Teşkilât	1.403.722	»

Senelik rapor neticesinde Salibiahmer Birliklerinin, cem'an 19.000 yataktan ibaret 417 mebaniye, bundan mada 1086 nısfen 5252 kâmilan mec-cani bakım yurduna malik oldukları tesbit edilmiştir.

Yeni tesisat olarak bilhassa şunlar şayanı kayittir : 13 sıhhat yurdu ki memleket hıfzısıhha yurdu, hemşireler nevahi teşkilâtı analar ve verem mua-

yenehaneleri, ana yurdları ve çocuk bağçelerini ihtiva etmektedir.

Salibiahmere merbut Alman doğum evlerinin miktarı, hemşireler Birliği ve doğum evleri birlikte olarak 57 ye ba-lig olmuştur.

1929 senesi raporunda hemşirelerin miktarı 9164 görülmektedir ki bunlar-dan : 5520 hemşire, 2316 Talibe, 79 ihtiyat Hemşire, 648 muavin hemşire 602 mütekaît Hemşiredir.

Umumî hasta bakıcılardan mada kâfi derecede mutahassıs hemşirede yetiştirilmiştir : 639 ameliyat işleri, 189 Röntgen, 62 Laboratuvar işleri, 24 Ec-zahane işleri, 203 doğum, 454 emzik verme, 213 bürolar, 311 idare işleri 71 muallim, 99 çocuk bağçeleri ile müştegil mutehassıs hemşireler mev-cuttur."

Hemşirelerin talim ve terbiyeleri hususunda en mühim mevki alan Sa-libiahmerin Berlim-Lankwitz'de Wer-ner mektebidir.

Salibiahmerin maveneti sıhhiye, ba-kıcılar ve enfirmyerleri nûmayişlerde

stadyumlarda, halk panayırlarında, hariklerde fabrika ve maden ocakları ve sair yerlerde vukua gelen kazalarda cem'an 939.954 vak'ada ifayi vazife etmişlerdir.

Sokaklarda yardım, sudan tablis ve dağlarda imdat hizmeti daha ziyade tevsi edilecektir. Büyük harikler ve saire kazalarda itfaiye ile birlikte hareket etmek tahtı temine alınmıştır.

Senelik rapor neticesinde 110.082 daimi ve 12486 muvakkat azadan mürekkep 2952 erkek teşkilâtı görülmektedir.

Teşkilâtta : 1664 daimi tahlisiye nöbet mahalli, kazazedelere yardım mevkileri, 21.122 kaza ihbar noktaları, hasta nakliye depoları ve buna mümasıl mahaller, 477 hasta nakliye otomobili, 955 icabında hasta nakline tahsis olunabilecek otomobil mevcuttur.

Salibiahmerin ahvali fevkalâdedeki faaliyetini raporda bilhassa Alman-Ruslar- taavünü «muhtaç kardeşler» teşkilâtında görürüz.

Sıhhi ihtimamat hususunda kadın birliklerinin faaliyeti mütezayit bir haldedir.

Salibiahmer kadınlar birliğinin cem'an 722 Ana muayenehanesi mevcut olup bundan mada 828 resmî Ana muayenehanesinde yardımcı olarak vazifeleri vardır.

Bilhassa kadın birliklerinin gençlik şubasında mesai saatlerinde emziklerin ihzar ve tevzii ve küçük çocuklara bakma usulleri öğretilenlerin

miktarı 1520 ye balig olur ve bunlara Salibiahmerin diğer bir kaç yüz kadın birliklerinin de ilâve etmek lâzım gelir.

Şehir haricindeki hıfzısıhha işlerinde başlıca nevahi hasta bakım mahalleri mütezayit tarzındaki içtimai sigortahamilleri ile hasta bakıcılık ve hıfzısıhha işlerinde umum sıhhi ihtimamatla muazzamdır.

Takriba 600 kadar birlik ev idaresi derslerini taahhüt edinmişlerdir.

Daima büyük şehirlerde ve hastanelerde yetiştirilmekte olan hasta bakıcılık hizmetinin bukeye mutavassıt ve küçük şehirlere de teşmili mutesavvedir.

Henüz inşaatı ikmal edilmiş perhiz mutbakları tesisatı da vardır. (Berlinde Augusta hastanesi, Münhide Salibiahmer hastanesi, Hanovrda Klemantinenhâvuz «Clementinenhaus», Stuttgartta Vurtemberg memleket birliği perhiz mutbağı)

Halka hıfzısıhha dersleri vermek hususu kemafissabık seyyar muallimler vasıtasile temin olunmaktadır.

Kadınların ve genç kızların ev idaresi sıhhi işler derecesinde bir mevki almış ve son zamanlarda memleketin her tarafında asrı pişirme ve besleme usulleri konfranslar ve dersler vasıtasile tamim olunmuştur.

Birlikler, ev haricinde işe giden anaların ve köylerde çalışan kadınların vaziyetlerini tahkik ve bunun islahile iştilal etmiştir. Bununla en yakından münasebettar olan, küçük çocuk-

lu ve kimsesiz olup hariçte hizmete mecbur olan kadınlara çocuk bağçeleri çocuk bakımhaneleri, yazlık çocuk bağçeleri ve yuvalarının tesis keyfiyetidir.

Vatan kadınlar birliğinin hasseten çocuklu ailelerle iştigal eden 772 birlik şubeleri vardır.

Darülfünun olan şehirlerin (meselâ Berlin, Breslav, Kemniç ve Kolonya «Orkestr talebe yurdu») her tabakasında talebelere yardım temin olunmaktadır,

Halihazırda Alman Salibiahmerinin tahtı riyaset ve idaresinde bulunan kimsesiz gençlere bakım Alman merkez teşkilâtıyla müşterek say ve sıkı rabita çocukların çiftliklerde çalışması ve tarla ameleliğinde dolaşan kimsesiz çocukların ihtiyacı ile billhasa ehemmiyetli surette alâkadardır.

Eytam idaresi 166 çocuğu tahkik ve tetkik üzerine evlat olarak emin evlere tevdi etmiştir.

Elyevm Salibiahmerin tahtı himayesinde 22650 genç toplanmıştır.

Salibiahmere mensup kadın birliklerinin 672 gençler şubasının âzaları, emzirme ve analar muayenehanesinde, gündüz çocuk bakım ve nakahathane ve buna mümasil ihtiyarlar yurdunun bir çok şubasında ifayî hizmet etmektedirler.

Muaveneti sıhhiye'nin 228 gençler grubu mensubini nazari ve ameli surette hizmeti muntazama öğrenmekte ve mudavâtı evveliyeye ve hatta en

ufak hizmetlere kadar alışdırılmaktadır. Bununla beraber jimnastik, terbiyei bedeniye, tahlis için yüzme, teferrûç, musiki ve gençler grubunun lüzum görülen sınıflarına bilumum talim ve tedrisat ifa edilmektedir.

Mekteklere gençlere Salibiahmer tedrisatı, Purusyada artmaktadır. Memleketin diğer aksamında da, aynı derecede değilsede, tezayüd etmekte olduğu görülüyor.

İçtimai noktaî nazardan her şeyden evvel şayanı zikrolanı Salibiahmer gençlerinin ihtiyari olarak « muhtaç kardeşler » için yardımlarıdır.

Mektuplar ve bizzat imal veya tedarik edilmiş hediyelerle bilhassa miladı İsa yortusu esnasında pek calibi sürur tarzda arkadaşlık duygularını izhar etmişlerdir.

Bu suretle mektepliler arasında mektup teatisi ilerlemiş ve bugün temenni edilen şekli almağa ve tedrisat tarzında bir tekemmüle doğru yaklaşmıştır.

Salibiahmer gençlerinin « Alman Gençliği » mecmuasının 10.000 nushadan ibaret olan 1920 Mart tab'ı halî hazırda 25.000 tabı adedini bulmuştur.

Beynelmilel Salibiahmerin son senelerdeki başlıca faaliyeti en çok keşfiyata mûtaallik ve bununla münasebettar münferit işlere münhasır kalır.

Gazetelerde okunduğu veçhile San Domingo'da, merkezi hükûmeti altüst

eden tayfun fırtınası üzerine Alman Salibiahmeri San Domingo ve Beynelmilel Salibiahmer teşkilâtı tarafından yardıma davet olunmuştur. Alman Salibiahmeri Dominik Cumhuriyetinin Hamburgda bulunan Maslahat güzârlığı ile temas ederek Salibiahmerin Hamburg memleket birliği ile anlaşmalarını temin etmiş ve bu suretle Dominik Cumhuriyetinin Almanyadaki Vis Konsolosluklarında ve bazı iktisadi mahafilde iane derci ilân olunmuştur. Aynı zamanda matbuatta keyfiyetten haberdar edilmiş ve şimdiye kadar derecolunan meblağ cem'an: 1939.50 marka baliğ olmuştur.

İskân ebniyeleri, Bağçıvanlık, Ottweiler ve Neunkirchen'de Salibiahmer Kadınlar Birliğinin İhtiyarlar Yurdu

Otvayler ve Nöynkirhen (Ottweiler ve Neunkirchen) Salibiahmer Kadınlar Birliğinin mesken buhranına karşı mücadele yolundaki faaaliyeti yeni işler vücuda getirmekle de alâkadar-
dır. Birlik havzası 40.000 nüfustan ibaret ve ekserisi maden ve sanayi amelesi teşkil eden bir sanayi şehri-
ni, dağlık ve ormanlıklarda küçük köy ve nahiyeleri ihtiva eder.

Harbin hitamından sonraki mesken buhranına karşı evvela ebniyelerdeki boş aksamı, tavan arası ve saire gibi mahalleri kabili sükna bir hale ifrağ etmeğe çalışmakta olan Birlik 1927 senesinde Reise Madam Kontes Sirş-

torf (Sierstorff) ın tahtı riyasetinde Salibiahmer Kadınlar Birliğinin inşaat ve iskân sindikası teşkil etmiş ve buna derhal resmi ve hususi her taraftan iştirak edilmiştir. Böylece Birlik şehrin önünde bağçeli bir şehir inşasına başlamışdırki bugün beheri ikişer katlı olmak üzere yedişer hane-
den yedi sıra üzerine binalar inşa edilmiş bulunmaktadır. Beher evin takriba 300 metre murabbai bağçesi vardırki her aile meyve ve sebze-
ye olan senelik ihtiyacını bizzat temin edebilir. Mühassız bir bağçıvan alâkadarlara her türlü malûmatı vermekle tavzif edilmiştir. Evler, işgal edenlerin malı olacaktır. Sindika hipoteki ehven şeraitle temin etmiştir. Sermayenin yüzde 15 ne sahip olanlar ayda yalnız 51-57 mark tediye eder-
ler. Çocuklu aileler için yapılmış olan müstakil evler o suretledir ki ufak aileler müsait tarzda inşa edilmiş olan tavan aralarını yaz mevsiminde kiraya verebilirler. Kadınlar Birliği bağçecilik ve tavukculuktan istifade yollarını ve bu suretle iş tedarikini derpiş etmektedir. Bağçeler beheri takriba bin ilâ bin iki yüz metre murabbai olup bilhassa meşgul olacak bir ailenin maişetini temine kâfidir. Birlik evvelâ iki numune bağçesi vücuda getirmişmiş ve muvaffak olmuştur.

Birliğin en yeni teşkilâtı olan Nöynkirhen civarında Burukvayherhof (Bruckweiherhof) da Bertahayım İhti-

yarlar ve çocuklar yurdunu muvaffakiyetle tevhit etmiştir. Dahili tesisat tamamen asri olup numune ittihazına sayestedir.

Nöykirhendeki Salibiahmer Kadınlar Birliğinin sa'yi gösteriyorki Salibiahmer ve halkın sıhhat işlerinin en ağır şerait tahtında ne kadar azım ve iradeye lüzumu vardır.

Alman Salibiahmerinin Muaveneti sıhhiye, Bakıcılar hey'eti ve Enfirmiyerler Birliği için resmi tedrisat kitabı.

Berlin, 1930. Tabii : Alman Salibiahmeri, Fiyatı 90 fe.

İşbu resmi tedrisat eserinin dördüncü tab'ını müteakip uzun zaman-danberi mevcudu kalmamıştı. Şimdi yeni olarak ihzar ve neşrolunmuştur. Bunun için Salibiahmerin idare erkânından mürekkep, sahibi salahiyet bir komisyon teşekkül etmiştir. Kitabın muhteviyatı, şekli, tersim ve tedris esasatı ve bunların tarzı tertibi hususunda ehemmiyetli bir tebeddül meşhûr olmaktadır. Yeni fasıllar açılmış ve bu fasıllara zehirli gazlara karşı korunmak usulleri ve zehirlenenlere yapılan müdavâtı evveliye ilâve olunmuştur. Elektrik ceryanına maruz kalmış olanlara karşı yapılması icabeden müdavâtı evveliye bir elektrik mühendisinin de iştiraki kalemîyesile ikmal edilmiştir. Kar kunkularıyla dağlarda imdat hizmeti yeni ilâve olunmuştur. Otomobil ve

arkasına merbut arabanın hastalara yardım ve ihtimam edilebilecek şekilde hasta arabası haline ifrağ usulleri gösterilmiştir.

Tedrisat kitabının muhtevi olduğu nokatı esasiye:

Salibiahmer hakkında umumî ve esaslî malûmat.

Muavenet hakkında umumî ve esaslî malûmat.

Bir kaza veya âni bir hastalık vukuunda müdavâtı evveliye (vücudu beşer ve saire.)

Hastaların nakli.

Hasta bakıcılığında esas karakterler.

Emrazi sariyeye karşı tahaffuz ve saire.

Temini intizam metodları.

Başlıca muharrirler : Devlet Sıhhiye müşavirlerinden Dr. Berger - Magdeburg, Şube Reislerinden Erger - Berlin, Prof. Dr. Fessler - Münih, Tabip Jeneral Prof. Dr. Riemer - Berlin.

Eser muhteviyatının ehemmiyeti ve mevaddının kıymetine rağmen fiyatının ehvenliği temenni edilen hizmetî tevsia hadim olmuştur.

Almanyada Salibiahmer teşkilâtının meccanî ve nısıf meccanî bakım teşkilâtına ait malûmatı mücmelayi havi olarak 1 Kânunnevvil 1930 da iki cilt olarak intişar eden: « Alman Salibiahmerinin müessesat ve teşkilâtı » unvanlı eser takriba 250 sahifeden

ibaret olup Salibiahmer Birlikleri için 2.50 Marktır. Tabii: Alman Salibiahmeri, Berlin. W. 10. Corneliusstr. 4 - b.

Teşekkül ve faaliyet

Salibiahmer idare amireleri tarafından Salibiahmer Analar Yurdu hemşireler ve Talebeler için bu namda neşrolunan kitabın gayesi Salibiahmer mevcudiyetini fikri takip, azım ve bir intizam tahtında say ile inkişaf ettirmektir.

Mazi ve hali hazırdaki vaziyetleri grafik ile göstererek ve bilumum millî ve beynelmîl Salibiahmer faaliyeti ile münasebettar olarak Salibiahmer hemşirelerinin bilcümle vezâifini irae etmektedir.

Bu mücmel eserin ilk başlıca faslı esas gayeyi bariz surette kıymetleştiriyor. Tekâmül, inşa ve Salibiahmer faaliyetinden bahsediyor. İdare eden şahsiyetlerin resimlerini ve bunların hidematını grafik ile göstermiştir.

İkinci kısmı kadının ahvali ruhiyesini ve kesbi şahsiyet ve din felsefesi, edebiyet ve saireyi ve müntehap edebiyat parçalarına umumî bir nazarı ihtiva etmektedir.

Salibiahmerin idare Amireleri ve diğer mensubinin gayri bazı tanınmış şahsiyetlerin de bu eserde yazıları vardır. Eser bakır ve ağaç üzerine gravürden matbu resimlerle müzeyyendir.

Salibiahmerin Verner (Werner) Mektebi.

Bilumum teşkilâtlara mensup hemşireler ve gayri muvazzaf hemşireler için az zamanda talim ve terbiye:

24 - 19.1.931 : Emzirme ve küçük çocuklara mahsus hasta bakıcı.

12 - 31.1.931 : Hemşireler için : Hastahane hidematına methal.

4 Şubat - 12 Mart 1931 : Hemşireler için : Umumi talim ve terbiye (beş hafta devam eder)

9 - 14.2.931 : Fili hizmette bulunan hemşireler için.

23 - 28.2.931 : Mahallat ve ameliyat salonları hidematile muvazzaf hemşireler.

Program ve saire: Werner - Schule Berlin - Lankwitz, Frobenstr. 75.

Muavneti sıhhiyenin taltifi

22 Temmuz tahattur.

Pazar günü öğleden sonra Şehir Meclisi içtima salonunda Koblenz, Mülheim, Rhens, Andernach ve Ochtendung muaveneti Sıhhiye heyetleri içtima ettiler.

Vilayet Müfettişlerinden, üniformasile murahhas olarak hazır bulunan Dr. Dahm bir nutuk iradile içtimam gayesini izah etmiştir. Bundan az zaman sonra, Belediye Reisi 22 Temmuzda gömülen Brüken faciası kurbanlarının tahlisiye ameliyesinde fedakârlıkları görülen arkadaşlara şehir namına teşekkür etmiş ve bu vesile

ile hariçten gelmiş olan sıhhi muavenet hizmetini de bu meyanda ziretmıştır. Dr. Dahm bazı muaveneti sıhhiye efradının faaliyetinden bahsetmiştir. Koblenz Muaveneti Sıhhiye felâketzedeler için pek faal yardımcı bir uzuv olmuştur. Beş büyük nöbet mahalli ihzar edilmişti: Büyük Garda Polis müdürlüğünde, Hükümet daire-sinde, Josefshaymde ve Ren'de. İtfaiye, her hale karşı mümkün olanı icraya hazır bir vaziyette tutulmuştu. Hastahanelerden de her şeyin hazır bulundurulması rica olunmuştu. Devlet Reisinin şehir dahilinde gelip gitmesi endişe tevhit etmekte idi ki bu sebeple (seyyar ihtiyat) tertibatı alınmıştı. Elhasıl tahlisiye ameliyesi bütün şehri tahtı hizmete almıştı. Tenvir ve itfaiye yardım ile Rende ki bilumum efrat toplu bir hale getirilerek sıkı bir tahlisiye nöbeti temin olunmuştu. Facia vukua geldiği zaman Ren Muaveneti Sıhhiyesi hali faaliyette bulunuyordu. Mayen, Ochtendung ve Polh'den avder yürüyüşünde bulundukları esnadaki felâketten haberdar olmuşlardı. Derhal kaza mahalline şitap ve tahlisiye ameliyesine iştirak ederek 12 kişi de sudan çıkarmışlardır. Bunlardan dördü ölü olarak çıkarılmıştı. Yapılan bilcümle müdavat ancak kısmen muvaffakiyetli netice verebilmişti. Bir çeyrek saat zarfında felâket mahalline Koblenz Muaveneti Sıhhiyesinden 17 kişi de yetişmiş ve felâketzedeleri ölümden kurtarmak

için yapılan bütün teşebbüslere iştirak etmişlerdi. Fakat bununla iş bitmemişti. Bir kaç saat sonra cesetler yerleştirilerek naklolunuyordu. Gönüllü muaveneti Sıhhiye mensubini tarafından çayır üzerinde dua edilerek cesetler ölü nakliye arabalarına kaldırılmış ve Telgrafen Kazerndeki kabristana naklolunmuşlardır. Orada cesetlerin üzerindeki elbiseler çıkarılmış ve cenazeler yıkanarak tabutlara vazedilmiştir. Muaveneti sıhhiye mensupları bütün bunları yapmış ve cesetlerin başında nöbet beklemişlerdir. Bu hizmeti gice ve gündüz ifa etmek ve ihtiyari olarak sırf kalbden doğan bir his ile faaliyet göstermek gibi insanlığa şeref bahsetmişlerdir. Halk kitlesi büyük bir akın halinde cesetlerin üzerine tehacüm ettiğinde sıhhiye teşkilât efradı intizamı temine çalışıyorlar ve aynı zamanda tabutları arabalara kaldırıp kabristana kadar refakat ederek orada arabalar-dan aşağı mezarlarına indirüp üzerlerini örtüyorlardı. Bu suretle felâket kurbanlarına iptidadan sonuna kadar hizmet ettiler. Bir suale karşı bunlar hizmetlerine mukabil hiç bir nakti veya suveri saire ile mukabele beklemediklerini söylemişlerdir, ve böylecede para almamışlardır.

Belediye Reisi bir nutkunda Koblenz ve civarından gelen yardıma karşı beyanı teşekkür etmiştir.... 22 Temmuz güzel bir gündü, kimse böyle bir felâkete maruz kalacağını düşünemezdi. Öyle bir miktarda muaveneti Sıhhiye

takımları vardığı hiç bir vakit huzur selb olunamazdı. Bayram günü bunlar için en güzel bir gündüki ömürlerinde gormemişlerdi. Bütün yorgunluk ve kaygudan sonra kendilerini böylece saadetin kusvasına varmış farz ediyorlardı. Bu esnada parlak semadan bir şimşek gibi felaket çökmüştü. Cesetlerin karşısında bulunmak ne elim bir haldir. O cesetlerki daha yarım saat evvel ber hayat vedüçar olacakları felâketten bi haber bulunuyorlardı. Muaveneti Sıhhiye vazifesini görmek için kuvvetini toplamıştı. Kedilerine candan teşekkür vecibedir.... Salibiahmerin Vilâyet birlikleri Reisi, şayet tahlisiye vasıtalarında noksanlık mevcut ise bunların tedariki için lâzım gelen vasaiti maalmemnuniye arzedeceğini söylemiştir.

Umumî Reis, bir yazısında Ren Vilayetinin Muaveneti Sıhhiye hey'etinin vazifesi başında bulnmalarından şüphe etmediğini ifade etmiş ve bunlarda vazife aşkının tamamen mevcut olduğu kanaatini söylemiştir. Salim bir fikir ve hissi fedakâri daima mevcut kalacaktır

Diğerlerinki ile beraber kendi Muaveneti Sıhhiyesinin bu suretle takdirinden hemşehrilerde bir hissei şeref ihraz etmişlerdir

Koblenz Ha'k gazetesi 24/9/30 tarihli nüshasından

Kaza vukuunda yardım,Enfirmiyer Tahlisiye ve hasta nakliye ameliyesi

Kaza vukuunda, tahlisiye ve hasta nakliye ameliyesi gibi hususatta bir

kaç senedenberi görülen bariz tekâmül şayanı dikkattirki 1928 senesindeki mucibi memnuniyet vaziyeti muhafaza etmiş ve hatta kısmende yükselmiştir. Bu husus Salipiahmerin Prusya memleket birliği teşkilatı ile amele ve enfirmiyer teşekkülünün sanayi muntakalarındaki tahlisiye teşkilâtında da böyledir, denebilir. Salibiahmerin muaveneti Sıhhiye miktarı küçük sıhhi muavenet hizmetlerinin karışdırılmasile 50 nisbetine düşüyorsa da bu suretle faal azaların miktarında büyük bir terreffü hasıl olmuştur. Buna dikkat etmelidirki Salibiahmer yekdiğerine merbut kuvvetlerini şayanı şükran görmektedir. Muaveneti Sıhhiyenin idaresinde bulunan otomobiller ve bundan gayri hasta nakline mahsus bilumum vesait calibi dikkat bir surette artmıştır. Aynı surette amele muavenetleri ve enfirmiyer ittihadı muavin ve aza adedi itibarile vesait nakliye adedi tekemmül hususunda müşterektir.

Tahlisiye İdaresinin nezareti altında Vanze, Müglez ve Teglerze'de Birer Su İdaresi hizmeti tesis olunmuş ve bunlar Aalman Salibiahmer, Amele-Enfirmiyer ittihadı ve Su Sporları Birliği tahlisiye teşkilatına tevdi olunmuştur.

Nezaretin Tababet şubesinde, otomobil ittihadı erkâniyle bu büyük ve kuvvei maliyeyi haiz teşkilâtın tahlisiye işlerine iştirakk ettirilmesini temin maksadiyle görüşülmüştür.

Muhtelif teşkilatın hasta nakliye vesaiti

Otomobil	sair arabalar	Kabili seyr nakleiy vasıtası	Alelade nakliye vasıtası
----------	---------------	------------------------------------	--------------------------------

Prusya Salibiahmer memleket Birliği :

1928—157	217	1362	9207
1927—141	205	1363	8580

Amele - Enfirmiyer ittiadı :

1928— 25	16	3131	1847
1927— 12	16	316	1424

Sanayi kısımları :

1928—310	326	774	5152
1927—242	291	719	4048

Nevahi :

1928—404	239	362	1616
1927—340	265	455	1256

Hulâsa; Salibiahmerin Muaveneti Sıhhiye miktarı küçük sıhhi muavenet hizmetlerinin karşılaştırılmasıyla 50 nisbetinde tenezzül etmişsede bu suretle faal âzaların miktarında büyük bir tereffü hasıl olmuştur.

Halk sıhhi bilgi dersleri, hıfzıssıhha memurları, hasta sandıkları, Birlikler ve Salibiahmer tarafından verilmektedir.

Salibiahmer gençliği faaliyeti hakkında

Hanovrda Salibiahmer gençler teşkilatının faaliyeti son zamanlarda yeniden takviye olunmuştur. Muhtelif mekteplerde gruplar teşekkülü çoğalmıştır.

Reisi sani Dr. Kriğin (Kriege) 21 ve 22 Teşrinievvelde Osnabrükte Alman Salibiahmer gençleri hakkında verdiği bir konferansta bilmünasebe halk sıhhi bilgileri için hıfzıssıhha derslerinin Osnabrük şehir ve köyleri muallim ve muallimelerine de teşmilinden bahsetmiş ve aynı mevzu üzerine halk sıhhat işleri vilâyet Birliklerinin, Hanovr'da 24 Teşrinievvelde, emzirme hakkında muallimeler kursu esnasında bir konferans daha vermiştir.

Bernburg Anhalt'de kız orta mektep talebelerinden (sınıf B. 6) biri berveçhi âti vakayı tahriren bildiriyor :

Bir gün oyundan döndüğüm esnada arkadaşım, ihtiyar bir kadının kendi-

sine ördüğü çorabı almak üzere birlikte Klostere gitmek isteyüp istemediğini sordu. Ben «şüphesiz» cevabını verdim. Bizi memnuniyetle karşılayan ihtiyar kadınları selamlıyorduk. Bu esnada ağaç parçaları yüklü bir araba gelmişti. Klosterdeki ihtiyar kadınların ateşlerini yakmak için iyi bir vasıta olan tahta parçalarını çuvallar içinde Kloster içerisine taşıdık. İhtiyarlar bu yardımımıza karşı pek ziyade memnuniyet izhar ettiler. Bizim Valdaver nahiyesinde büyük analar için

böyle ufak hizmetler görmeği pek severler. Henüz kış o kadar soğuk yapmamıştı, bu sebeple büyük analar hizmetlerini bizzat yapabiliyorlar, fakat daha ziyade soğuk olursa bu hizmeti biz üzerimize alırız. Yardıma muhtaç ihtiyarların nerelerde bulunduğu hemşire Emmaya bildirirler. Bizim Birlik mesai saatlerinde hemşire Emma işleri tevzi eder.

Alman Salibiahmer raporundan

Tercüme eden

R. Rifat

KARAHİSAR MADEN SUYU

HER YERDE
BULUNUR

Le Croissant auprès de la Croix - Rouge

Il n'est pas à contester que les groupements que les organes du Croissant et de la Croix-Rouges, Etablissements créés aux buts philanthropiques, ont tenu la main de réunir autour des drapeaux portant les emblèmes distinctifs propres à eux, sont certes, doués par la suggestion de l'esprit même de chose jugée, de sentiments de respect et de miséricorde envers leur proches.

Les mêmes sentiments les poussent de s'entraider entre eux pour le même but ; Ils se prêtent la main forte toujours en commun pour soigner les malades, les blessés et soulager les souffrants. En d'autre terme la profession de foi chez les adeptes de ces deux organes de bienfaisance, tous, guidés de doctrine et de principe menant leurs congénères aux visées de salut et de prospérité, est le chemin de doctrine qui conduit à la politique de **Pacifisme**.

C'est cette politique visant exclusivement la tranquillité et le repos humains que les deux susdits Organes poursuivent de toute ardeur pour en

voir le couronnement de succès. Une politique que non seulement les aisés, les millionnaires, les milliardaires et les archi-millionnaires jouissant, à force de leur fortune, de toute la prospérité dans le vrai sens de mot, en sont les plus fervents partisans mais encore les sans-ressources les misérables vivant dans les creux des rochers ne pensant qu'à trouver, soit une croûte de pain pour manger s'estiment heureux de rester dans l'état où ils sont à moins qu'une rafale de n'importe qu'elle force ne vient à leur ôter ce soi-disant bonheur auquel nous donnons le nom de la *misère noire*.

Le Pacifisme n'est qu'un *souhait Universel* qui tout en prenant son origine de la force morale de ces deux Organes de charité humaine se racine, s'étend, haut la main, et prédomine les esprits belliqueux.

Les emblèmes du Croissant et de la Croix-Rouge réunis, sont la seule et unique consolation des nécessiteux, des malades et des blessés tant en temps de paix qu'en temps de guerre. Les regards et l'espoir des sinistrés

ne reposent en cas de calamité quelconque que sur eux ; c'est d'eux que les souffrants et peïnés attendent leur soulagement ; c'est à eux qu'ils portent toute leur confiance. Ces deux Organes existent et vivent, non pas en parole, mais en fait et par leurs œuvres de charité si frappantes et si manifestes. Ils continueront de donner signe de leur existence et à répandre leur lumière tant que l'esprit de vérité, la probité et notamment la culture ne seront effacés des cœurs humains. Ils se développeront et marcheront vers leur visée et vers leur idéal uni dans les limites de leur programme presque identique qu'ils se sont proposé.

Il n'est pas à nière que les Organes du Croissant et de la Croix-Rouges doivent le développement et le perfectionnement de leurs grandes organisations actuelles à la collaboration tant matérielle que morale de leurs membres dont chacun muni de même sentiment de bienveillance et de même esprit de solidarité s'y donne corps et âme et c'est grâce à l'amitié à toute épreuve qui règne entre leurs adeptes que les deux susdits Organes ne pourront sous n'importe quelle influence et cause qu'elle soit s'écarter de la ligne de conduite qu'ils sont tracée depuis de longues années.

À l'heure où nous sommes l'esprit du Croissant et de la Croix-Rouge a

trouvé un accueil chaleureux dans presque tous les petits coins des pays civilisés, en y laissant dans les âmes humaines la meilleure impression possible de sorte que l'ensemble de ces deux établissements comptent à l'heure actuelle une armée colosale de quelque 25.000.000 ; tous, doués d'une nature calme et prenant leur force de la solidarité morale s'entre aident et mettent leur main à toute charme pour le développement des susdits organes.

Cette armée ne vise qu'un seul et unique but ; c'est renforcer et resserrer les liens de Camaraderie, sans distinction de race et de religion, bien entendu, entre les membres et tendre leur main de tendresse, en cas de nécessité, à tous ceux qui attendent d'eux, de secours et d'aide, apaiser et soulager les chagrins des peïnés.

La bonté et la bienveillance tiennent la place et lieu chez eux de tendances au mal ; leurs yeux ne s'éclorent que pour voir les horizons d'affection et du bien ; leurs oreilles n'entendent que pour écouter les propos de nature à porter le soulagement aux souffrants ; leurs cœurs ne battent que pour la prospérité de tous les congénères et contribuer à tous les nécessiteux ; leurs cerveaux ne travaillent que pour faire et créer les moyens et possibilité menant au salut et au repos ; Ils sont, proprement dit, et dans l'ensemble de mot jugé, les successeurs des Pasteurs

du nom historique du *passé*, et même du Présent qui, en temps qu'ils ont vécu et qu'ils vivent, ont démontré et démontrent le droit chemin à l'humanité soumise, du reste, aux lois de la nature dite le *Juge suprême*.

Vu ce qui précède, je suis mené à supposer qu'il ne saurait exister en temps qu'il est à contester et désavouer les services si mérités et si éclatants des Organes du Croissant et de la Croix-Rouges qu'ils ont rendus et qu'ils continuent encore, à rendre soit en temps de paix et soit en temps de guerre, non pas seulement aux **Musulmans** et **Chrétiens**, il ne s'agit pas d'ailleurs de la religion, mais à une masse proprement dit *humain* qui peuplent le vide dit le *monde* sous la diverse dénomination, Turc, Français, Anglais, Américain, Japon et des milliers autres.

La lourde charge dont ces deux Organes tachent à s'acquitter est du caractère *International* et *Universel*.

Vu cet ordre d'idée et une évidence si apparente, je me permets à faire valoir que puisque ces Organes ont étendu et qu'ils continuent à répandre leur activité presque sur toute la surface de notre terre et puisqu'ils font bénéficier dans leur mesure de possible la masse humaine, c'est pour nous une dette de conscience de leur en avoir gré et témoigner à leur égard

notre plus profonde reconnaissance et gratitude.

Il s'en suit, par conséquent, que nous sommes obligés, en connaissance de cause, de nous rallier à ces Organes, ce que nous ordonne, du reste, notre conscience pour les mettre à la hauteur de leurs tâches respectives et leur faciliter les possibilités, d'une action concertée.

Je dois souligner tout particulièrement que la générosité et la bienveillance n'ont qu'une seule école, cette école c'est la **Conscience**. Les consciencieux n'ont pas besoin de guide.

Il n'y a rien de vrai que comme toute situation inquiétante économique implique, outre l'alimentation financière encore toute une autre série de mesures en vue de paralyser les facteurs influents d'obstacle, il en est de même, pour le développement de l'organisation de ces organes laquelle exige beaucoup de sacrifice.

Il nous incombe, par conséquent, un devoir qui nous impose à juste titre de travailler en commun, chacun pour sa part, en vue de l'élévation de nos deux organes et de les faire jouir de la considération générale.

Tâchons alimenter par l'esprit de la Croix et du Croissant-Rouge tous ceux qui sont restés jusqu'ici étrangers à leur sort et à leur but de création aussi que sur l'importance de leur

charge à remplir dans les domaines philanthropiques. Ma foi, le terrain le plus approprié pour la réalisation de cet esprit peut être le milieu de l'enfance en étude aux écoles primaires et secondaires.

Le premier pas à jeter pour ce but doit être celui des instituteurs et du corps d'enseignement en général. Ce pas sera le préambule du progrès envisagé par le Croissant-Rouge, et que pour y arriver on doit brûler l'étape de sorte que le corps d'enseignement tout en se faisant la tâche doit incruster ces jeunes cerveaux de l'esprit du Croissant-Rouge de ses visées, de but de sa création et de les mettre au courant dans quelle mesure et pour quel but il a travaillé jusqu'ici et comment il aura à s'acquitter, à l'avenir, de sa tâche s'il était à la hauteur du perfectionnement rapporté dans son organisme.

S'il faut dire la vérité, les organisations proprement dites fondamentales et essentielles du Croissant-Rouge tout en étant les mêmes que celles des Sociétés Nationales de la Croix-Rouge, il laisse encore à désirer en ce qui concerne leur perfectionnement régissant les suppléments et accessoires.

Il est vrai qu'il y a une différence assez frappante entre ces deux organisations ; Mais cette différence est due à ce que le pays n'a point trouvé sa tranquillité et son état normal à cause

des guerres qui se sont succédées depuis 1911-1922 l'une après l'autre.

Les Organes Nationaux de la Croix-Rouge étant alimentés par les mains bien généreuses, ils sont riches d'organisation et les services qu'ils rendent à l'humanité sont, certes, plus étendus et beaucoup plus utiles.

On ne saurait qu'à louer et applaudir, par la nature même de chose, que les organes de la Croix-Rouge déploient toute leur force pour la protection de l'enfance et de la maternité créent des cours publics pour la propagande de l'hygiène sociale, encouragent par les méthodes provocatives la population à suivre ces cours d'hygiène.

Les revues mensuelles et périodiques servant eomme Organes de propagande à ces sociétés nous mettent chaque jour en présence d'une nouvelle activité relatant leur développement effectuée dans les limites de leur programme du temps de paix et de guerre.

Il sera fort désirable que chacune des Sociétés Nationales de la Croix-Rouge se donne de la peine de faire connaître à tous ses lecteurs et adeptes et ce, par voie de leurs organes de propagande périodiques ou mensuels, l'esprit et l'existence ainsi que les domaines d'activité du Croissant-Rouge, comme ce dernier s'en fit depuis de longues années pour sa part, une loi morale en leur faveur

par ses moyens de publication.

Un mouvement de ce genre tendant à une action concertée sera, certe, non seulement une signe de délicatesse mais encore il servira à resserrer de mieux les liens d'affection entre les mêmes familles des mêmes organes travaillant aux mêmes but et servira à une fraternité entre tous les adeptes de la Croix et le Croissant-Rouge.

Surtout la lutte entamée dernièrement par le Comité International de la Croix-Rouge secondé dans sa tâche par la Ligue ainsi que par le Secrétariat dont il relève, au sujet de la protection, en temps de guerre de la population civile contre les gaz asphyxiants, les bombes incendiaires inflammables et mortelles et enfin contre toute agression par voix d'industrie chimique, a laissé dans tous les cœurs humains une telle charmante impression qui ne peut être exprimée et récompensée que par la plus haute reconnaissance.

Le Croissant-Rouge se croit de son devoir d'exprimer à sa toute sa haute voix qu'il est non seulement le plus fervent propagateur de cet acte de bienfait humain mais encore il s'estime heureux de voir aboutir au succès de toutes les actions entreprises par la Croix-Rouge dans toutes les branches de son programme.

En effet il faut que toute une série

de projet d'invention de matières chimiques mortelles finisse et que les dirigeants des pays, à la tête de leurs peuples, soutiennent de toute leur force cette thèse qui est de nature à satisfaire tout *l'Univers*.

Comme je me suis permis de soulever déjà cette question dans un article de nos précédents numéros, je n'en reviendrai plus à la charge et me contenterai seulement de borner mes souhaits à tel, que tout en laissant de côté toute tendance inhumaine, pourvoyons-nous aux mesures de garantie solide et fondamentale pour le repos et la tranquillité des pauvres et innocentes nations. Tâchons, par tous les moyens possibles, à alimenter, à consolider et renforcer ces garanties tout en nous assurant qu'elles resteront pratiquées tant que les partisans de ce **Charte** y resteront attachés et ne renonceront à leur foi de profession sacrée.

La préparation de ce terrain s'adresse, cela me semble, aux Organes du Croissant et de la Croix-Rouges. Pensons une fois aux soins et aux peines que nous donnons à une plante et au temps jusqu'à ce qu'elle soit à même de nous faire goûter son fruits. Tournons, sans nulle comparaison sérieuse bien entendu, nos regards vers les milliers jeunes gens instruits suivant les exigences de nos jours, élevés et éduqués au prix de hautes sacrifices,

tombés, carbonisés, asphyxiés, anéantis en un seul coup on ne sait par quelle matière chimique inventée par la main humaine pour mettre à sec l'existence humaine ; quelle scène navrante et tragique que l'avenir nous prépare !

On en est donc sensé à croire que tant que cet état de chose n'ait pris fin, les Organes de la Croix et du Croissant-Rouges n'ont plus, en connaissance de cause, leur raison d'exister !

Ed. Tervik

L'esprit du Croissant-Rouge

Suite et fin

Dans notre précédent numéro nous avions parlé, la main sur la conscience, que pour pouvoir arriver à un résultat tangible et immédiat au point de vue de l'organisation, notre Croissant-Rouge laissait encore beaucoup à désirer dû aux circonstances accidentelles qui n'ont cessé de survenir l'une après l'autre depuis quelques temps. La vérité dissimulée est un vice qui parfois tourne mal. C'est en base de ce principe de conscience que nous y avions dit et n'avions pas caché aux yeux des observateurs qualifiés que le Croissant-Rouge ne pouvait à l'heure actuelle, se mesurer avec certains autres Etablissements du même genre et visant le même but philanthropique, étant donné qu'il s'est laissé devancer par ces derniers qui sont, du reste, les mieux organisés et les mieux adaptés aux connaissances de la vie moderne. Mais tout en déclarant que nous ne sommes pas acculés dans un impasse, nous y avons ajouté et nous faisons de notre devoir de répéter encore aujourd'hui que témoin jusqu'ici, de la générosité sinon continue, discontinue, mais assez large dans les limites fi-

duciaires mesurées du peuple, l'avenir pourrait être envisagé avec plus de confiance et plus d'espoir.

Au fait, le Croissant-Rouge veut se hausser au dessus de son niveau d'activité. Mais cette question implique une étude assez approfondie étant donné qu'un examen superficiel des divers aspects de la chose indissolublement liés entre eux ne peut aboutir qu'à des déceptions et se heurte souvent à un échec. Un manque de prévision dans cet ordre d'idée est irréfutablement sujet à l'insuccès.

Il serait profondément injuste de méconnaître et nier l'esprit d'initiative du Croissant-Rouge pour atteindre son idéal et on ne saurait insister sur les avantages qu'il aurait s'il avait été aidé un peu plus largement dans ces initiatives. Il est remarquablement utile de souligner que la générosité même modeste du peuple peut-être considéré comme l'indice de sa réévaluation, la réalisation ainsi que l'application d'un programme d'ensemble. On doit savoir que le Croissant-Rouge comme la Croix, est commun en bien comme en

mal avec celui du peuple. Le degré, l'ampleur et la grandeur des ses oeuvres de charité peuvent se mesurer avec l'intérêt que l'on témoignera à son égard. Le Croissant-Rouge travaille sans casse et sans fatiguer et ce, dans ses propres moyens et ressources.

Les chiffres sont, du reste, plus éloquents que les paroles. Nous nous permettons donc d'attirer l'attention de nos chers lecteurs notamment sur ce point et de leur prier de jeter un coup d'œil sur notre précédent article intitulé également « l'esprit du Croissant-Rouge » paru dans notre revue du mois passé où nous avons montré à l'appui des chiffres comment et à quel point cet Etablissement de bienfaisance tenait à sa tâche sacrée et humaine.

On doit toujours se rappeler de l'inaltérable proverbe Français qui dit « l'Union fait la force ». C'est donc en base de cette doctrine qu'on doit se réunir autour du *Drapeau blanc* surmonté du *Glorieux Croissant-Rouge* et s'intéresser de plus près et de plus vif degré de son sort en vue de lui permettre une extension de ses oeuvres de charité et élargir les cercles de ses activités qui, certainement, ne peuvent dépasser, à l'heure actuelle, le volume de ses ressources devant forcément et par le fait, se borner au nombre plus ou moins restreint plutôt que mondial. Tout en promettant

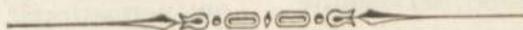
à nos dignes lecteurs de les mettre au courant de notre bilan, nous nous permettons de souligner un point que malgré de gros dépense que le Croissant-Rouge Turc a, à sa charge tant en temps normal que dans les cas urgents en espèce de secours en actif et plusieurs autres frais devant faire face à d'autre exigence organique, il a non seulement l'équilibre de la balance mais encore on voit avec satisfaction que chaque exercice annuel lui donne un plus-valu assez fort et sensiblement accentué.

Il est vrai que le Croissant-Rouge Turc, si ce n'est pas l'apogée, a réalisé de grand progrès grâce aux sages directifs dûs aux mûres expériences de ses éminents dirigeants et qui suit activement et lentement ce chemin de progrès qui devient de jour en jour un peu rémunérateur. Mais comme nous l'avons dit plus haut il veut à tout prix atteindre son but et ne peut, par conséquent, pas supporter que la réalisation de son idéal se ralentisse sur la voie semée de cailloux et épines. Il veut donc éliminer, anéantir tout ce qui consisterait d'obstacle de nature à lui barrer les possibilités du progrès et développement et lui épargner les moyens de fortifier ses actifs pour être plus charitable et beaucoup plus serviable au monde entier et à l'humanité. Il déploie toutes ses forces dans cet ordre d'idée et ne laisse échapper aucune occasion jugée propice ayant le seul

objectif pour arriver coûte que coûte au but visé. Ayant devant lui un gouvernement qui lui est toujours coulant et la favorise dans presque toutes ses demandes visant le but de n'importe quelle œuvre de charité et de bienfaisance, il se fait donner de privilège assez rémunérateur comme par exemple la vente exclusive dans le pays des cartes à jouer et de l'Eau Minérale de Kara-Hissar et protégé et appuyé enfin par son Gouvernement qui, dans des circonstances pareilles

lui a facilité et prodigué tout ce qui lui était possible, il préconise à tous les moyens possibles et imaginables pour grossir ses revenus. Il organise périodiquement des bals, des cencerts; Ydistribue de rosettes aux jours féériés pour faire face aux dépenses des pauvres étudiants sans famille et en somme, il fait tout, même l'impossible, pour être plus digne de sa noble nation, de sa *Chère Patrie et du Monde* de nécessaires.

Ed. Tervik

Vakit nakittir

Une Vérité

Nous avons fait tout notre possible et pris la charge d'exposer et rendre compte à nos chers lecteurs que le Croissant-Rouge, comme l'Organe de la Croix-Rouge, s'était fait, dès sa fondation, la doctrine visant exclusivement le but des œuvres de bienfaisance et qu'il voulait, sans cesse, se développer sinon idéalement néanmoins au point de vue de serviabilité dans le domaine de ses activités philanthropiques, tant en temps de guerre qu'en temps de paix.

Nous avons, de même, à l'appui de ce que précède, dit que ce développement ne saurait être atteint et réalisé que lorsque le Croissant-Rouge aurait été aidé dans son programme par tous ceux qui voudraient le mettre à la hauteur de sa tâche et de son idéal.

Nous tâcherons par le présent article de compléter cet esprit si vaste de sujets et de suggestions, esprit qui, du reste, avait fait l'objet de nos deux premiers articles, par une nouvelle ordre de faits réalisés par les Organes autre que le Croissant-Rouge que nous nous permettons de mettre à la haute appréciation de nos lecteurs

qui nous suivent dans notre revue mensuelle.

Il est vrai qu'un Organe du Croissant-Rouge existe et il existera certainement tant que le pays dont il est fier existera comme aujourd'hui dans toute sa grandeur et dans toute sa dignité ; Il aura, dans les mesures de ses moyens, une extension organique qui permettrait à lui assurer toutes les possibilités d'aides et de secours de tout genre et plus étendus à tous ceux qui lui tendraient la main pour en recevoir le soin et la tendresse.

Adeptes ! vois ce que le Croissant-Rouge fait pour toi-même, pour tes frères, tes sœurs et tes voisins en temps de paix et notamment en cas d'une calamité quelconque, à part bien entendu, ce qu'il a fait pendant la guerre tant pour la population Turque que pour les prisonniers de guerre de différentes Nations durant leur séjour dans notre cher pays, en réciprocité certes, de tant de bienfait dont nos prisonniers ont été l'objet de la part des Organes de la Croix-Rouge et notamment du Comité International de la Croix-Rouge.

Il vient à ton aide et à celle des

plusieurs autres souffrants comme toi. Mais ce qu'il fait, ce qu'il doit faire et ce dont il se fit le devoir de faire, il ne les compte pas, il ne les prend ni trouve dignes de sa hauteur. Il veut être plus généreux, plus utile, beaucoup plus serviable et indulgent au monde entier. Les fonds qu'il met en cas de besoin et de nécessité, à la disposition des victimes, des nécessiteux et des désastres, les soins qu'il porte, en cas d'urgence, aux malades, la protection dont il couvre les enfants, la maternité ainsi que les écoliers sans soutien ni famille à la vie se font, avec les disponibilités de son modeste budget par rapport à ceux des organes de la Croix-Rouge des différents pays.

Il a besoin d'être aidé afin qu'il puisse de se redresser et se mettre à la hauteur de son but de création, se ressembler, au point de vue d'organisation, aux autres établissements des bienfaisance autre que lui, courir et faire acte de présence dans tous les petits coins de la *Mère Patrie* pour y consoler les souffrants.

Adeptes ! je te conseille de ne pas tourner les yeux vers les organes de la Croix-Rouge, tu seras sinon désespéré, mais néanmoins désillusionné. Tu la verras là où il est un malade, un souffrant, un blessé et un indigent, pas seule, mais accompagnée et entourée d'une foule de moyens propres à elle, avec une armée mobilisée

de brancards, de camions, d'autos, de voitures, d'infirmières, d'infirmiers, auxiliaires et volontaires même d'avions pour transporter les malades et les blessés et en somme d'un tas d'organisation coûteuse pour secourir l'humanité.

Chaque Société Nationale de la Croix-Rouge possède plusieurs hôpitaux pour les indigents qu'elle dirige par ses ressources, de quantité d'écoles infirmières diplômées, infirmières visiteuses auxiliaires et volontaires qu'elle mobilise pour la santé publique.

Elle entretient des foyers d'hygiène publique et sociale ; Elle lutte par voie d'industrie contre la tuberculose. Elle pourvoit aux mesures préventives et prophylactiques contre les maladies vénériennes. Elle protège l'enfance, la maternité, les nourrissons, les nouveaux nés et enfin elle préconise les mesures d'hygiène s'adaptant aux écoliers et aux préscolaires. Elle a une armée instruite de la jeunesse qui lui est attachée corps et âme.

Tout ce qui est cité en haut se réalise, se fait et se combine avec l'argent que le peuple appartenant à la Croix-Rouge lui donne. C'est avec cet argent qu'elle organise des cours libres d'hygiène. Elle ouvre les bibliothèques, les musées ; Elle les garnit de livres, des tableaux, des graphiques, des dessins ; Elle ouvre des milliers d'é-

coles pour former les infirmières. Elle a sa *LIGUE*, son Secrétariat, son Comité International dont elle prend sa force et ses directifs. C'est par les soins de ces organes qu'on parvient à assurer entre toutes les sociétés Nationales une homogénéité d'esprit et de solidarité d'intérêts.

Adeptes ! La Croix-Rouge travaille continuellement et elle fait des miracles car son budget, ses ressources les lui permettent.

Elle prépare en outre, le terrain des accords d'arrangement, de convention et d'entente avec les gouvernements respectifs en vue de tirer profit et utiliser en temps de guerre si non totalement mais au moins une partie de leur moyens de transport, tant aériens, territoriaux que maritimes pour transporter les malades et les blessés de guerre.

Elle ne cesse de se faire présenter chez qui de droit pour implorer les sorts des populations civiles, convoquer en assemblée les Conférences et les Congrès représentés d'experts en vue de protéger, en cas de guerre, les neutres contre les asphyxiants, les bombes incendiaires, les inflammables et explosibles et en somme contre la guerre Chimique mortelle et ruineuse.

Malgré toutes ces démarches, malgré tous ces efforts, rien de réel en pratique ne paraît se couronner d'un succès comme nous l'avons déjà exposé à nos lecteurs dans toutes ses

phases dans notre précédent numéro sous forme d'un article de fond portant le titre « *une question, où allons-nous ?* »

Cependant, nous sommes sensés à espérer que ces efforts déployés au but philanthropique et restés aujourd'hui sans effet, se pourraient réaliser le jour où les dirigeants des troupes humains se sentant fatigués de tout élan d'avidité et de conquête voudraient se délasser et désireraient de mettre fin à ce cauchemar de *l'Armement* qui ne fait qu'appauvrir et ruiner l'existence toute entière de toute une nation et qu'ils se doueraient, en écartant bien entendue, les sentiments belliqueux, de moral tendant à mener leur peuple à la paix et à la prospérité.

Adeptes ! Tourne maintenant tes yeux vers le Croissant-Rouge, contemple le bien par dessus d'œils. Il poursuit les mêmes buts ; Il est doué de mêmes sentiments de charité, et il ressent les mêmes obligations que lui imposent les mêmes genres d'activité et les mêmes charges et devoirs. Il ne fait que ce qu'il est de son pouvoir et ce qu'il peut. Il ne peut avancer un pas de plus au delà de limite de son budget modestement dicté et arrêté. Il veut, lui aussi, se hausser comme tous les organes de la Croix-Rouge ; Il tient à se faire munir de mêmes organisations, développer son programme qu'il s'est tracé, élargir

ses degrés d'utilité et avoir comme la Croix-Rouge ses jours et ses semaines de quête pour se fortifier.

Adeptes ! Sache que l'argent que tu donnes est le tien. Cet argent est confié aux mains sûres des consciencieux. Cet argent est déposé à la Banque pour y être fructifié ; il est à ta disposition et à celle des tiens, et de tous les congénères en cas de nécessité ; Cet argent servira non pas à te soulager seulement mais tous ceux qui souffrent comme toi. Il servira à aider toute l'humanité, en général, les se courir, les soulager les rassasier en cas de sécheresse et de famine.

N'aie pas peur, ne donne pas aux organes du Croissant et de la Croix-Rouge tout ce que tu possèdes, ce qui nous l'exigeons pas d'ailleurs, mais réserve lui toute une petite chose régulière et fixe si minime et si modeste qu'elle soit sur ton gain journalier, mensuel ou annuel. Sache que ce sont les unités qui donnent, toujours et en règle, naissance à des sources fécondes. C'est avec le peu multiplié que ces organes s'élèveront c'est encore avec cet argent qu'il leur sera permis et possible de construire des hôpitaux pour recevoir les malades, ouvrir et entretenir les écoles infirmières pour les soigner. C'est cet argent qui leur fournit les moyens et les possibilités de satisfaire les exigences et celles des tiens en cas de besoin, et qui leur prédispose de

s'occuper de mieux et à loisir de sort, de la santé et de douleur humains. C'est avec l'aide de leurs disciples que ces organes puissent arriver au niveau d'organisations qui font envier et qu'ils atteignent plus ou moins à tel degré qu'à la suite du perfectionnement qui leur sera permis dans ce cas, ils seront à même d'être beaucoup plus serviables.

Je m'abstiendrai de faire une comparaison de budget entre les Organes du Croissant et de la Croix-Rouge et ce, rien que pour m'épargner une désillusion. Le Budget des Croix-Rouge est une source qui coule mais qui se ramasse sous forme d'une boule de neige, tandis que le tien peut être pris pour une puits dont l'eau doit être épuisée aux mesures. La Croix-Rouge fait tout ce quelle veut alors que nous faisons ce que nous pouvons.

Car comparer les fortunes et les ressources de ton pays à celles des autres, autre que les tiens' par exemple à celles de l'Amérique, c'est de te munir des ails pour prendre le vol dans les chimères, dans un monde qui n'est pas à toi. Pense qu'un Rockefeller, un archi-milliardaire américain paye annuellement, à lui seul, à son Gouvernement à titre d'impôt sur les bénéfices une somme colossale de 180 millions de Dollars, ce qui représente 400.000.000 de Ltqs. c'est-à-dire le

double du budget annuel de notre cher pays.

Tâchons à être utile aux organes des œuvres de bienfaisance sous tous

les rapports puisqu'ils le sont pour nous dans toutes les circonstances inattendues.

Ed. Tervik

Les nouvelles du croissant rouge

Le comite centrale du croissant rouge vient de completer ses secours en argent aux inondés de Smyrne en envoyant encore cette fois à l'hopitale de la ville une somme de 2500 Ltqs.

Le comite centrkle du croissant rouge a fait transmettre a la legation de Turquie à Hecaz une somme de 100/Ls. en vue de faciliter le retour de neuf Turcs residant à Yemen.

Tableau de Statistique hygiénique du dispensaire
« IKİTCHECHMELİK » du Comité du Croissant - Rouge
Turc de Smyrne

Janvier 1931

	Enfants :	Femmes :	Hommes :	Total :
1 — Maladies de l'estomac . . .	5	17	10	32
2 — „ des poumons . . .	22	45	34	101
3 — „ du coeur . . .	0	8	12	20
4 — „ des voies urinaires . .	1	11	8	20
5 — „ des nerfs . . .	0	21	9	30
6 — „ de l'œil . . .	10	9	14	33
7 — „ des orteils et du larynx	49	61	52	162
8 — Malaria . . .	28	32	39	99
9 — Maladies des intestins . .	19	12	11	42
10 — „ „ vers intestinaux .	5	6	2	13
11 — Pneumonie . . .	17	21	13	51
12 — Pleuresie . . .	1	9	7	17
13 — Rhumatismes . . .	0	57	35	92
14 — Tuberculose pulmonaire . .	1	11	8	20
15 — „ autres organes .	1	0	0	1
16 — Syphilis . . .	0	0	0	0
17 — Blennorrhagie . . .	0	4	7	11
18 — Maladies des organes génitaux des femmes	0	6	0	6
19 — Maladies externes . . .	41	42	72	155
20 — „ diverses . . .	20	64	36	120
21 — „ peau . . .	4	2	4	10
22 — Grippe . . .	31	120	144	295
Total	255	558	517	1330

Statistique du dispensaire « KARCHIYAKA » du Comité
du Croissant - Rouge Turc de Smyrne

Janvier 1931

	<u>Hommes :</u>	<u>Femmes :</u>	<u>Enfants :</u>	<u>Total :</u>
1 — Maladies de l'estomac . . .	12	0	0	12
2 — „ des poumons . . .	6	37	32	75
3 — „ du cœur . . .	6	0	0	6
4 — „ des voies urinaires .	0	0	0	0
5 — „ des nerfs . . .	12	25	0	37
6 — „ de l'œil . . .	0	0	0	0
7 — Maladies des orteils et du larynx	0	0	6	6
8 — Malaria . . .	207	56	37	300
9 — Maladies des intestins . . .	0	6	0	[6
10 — „ des vers intestinaux	0	0	12	12
11 — Pneumonie . . .	0	0	0	0
12 — Pleuresie . . .	0	6	6	12
13 — Rhumatismes . . .	6	7	0	13
14 — Tuberculose pulmonarie . .	6	13	0	19
15 — „ autres organes . .	0	0	0	0
16 — Syphilis . . .	0	0	0	0
17 — Blénnorrhagie . . .	0	0	0	0
18 — Maladies des organes génitaux des femmes	0	0	0	0
19 — Maladies externes . . .	0	0	0	0
20 — „ diverse . . .	<u>18</u>	<u>87</u>	<u>19</u>	<u>124</u>
Total	273	237	112	622

Hilâliahmer Afyonkarahisar Maden suyu

Menbainda doğrudan doğruya en asrî makinelerle ve bir mütehassıs tabibin nezareti daimesi altında istihsal ve şişelere imla edilmektedir. İştirak ettiği bil'umum sergilerde altın madalya ve takdirnameler kazanmıştır. Terkibi itibarile: mide, karaciğer, böbrek ve em'a hastalıklarında te'sirâtı şifaiyesi vardır. Sofrasında daima karahisar

Madensuyu bu-
lunduranlar bu
gibi hastalıklara
tutulmaktan va-
reste kalırlar.

Afyonkarahisar Madensuyu
Maden sularının
en lezzetlisi ve en
şifalıdır.

Hasılâtı Hilâli-
ahmer Cemiyete
aittir.

Bilûmum
eczahane ve
bakkaliyema-
ğazalarında
satılır.

VATANDAŞ

“Havacılık” ve “Spor” Mecmuasını oku. Hem tenevvâr edersin hemde
yurdunun müdafaasına hadim faideli bir kuruluşa yardım etmiş olursun.

Fiatı 10 Kuruştur

